

استاندارد ملی ایران
۲۲۳۹۱-۱
چاپ اول
۱۳۹۶

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran
سازمان ملی استاندارد ایران
Iranian National Standardization Organization

INSO
22391-1
1 st. Edition
2018

Identical with
ISO 9386-1:
2000

کفی‌های بالابر برقی برای افراد دارای
اختلال حرکتی - قوانینی برای ایمنی، ابعاد و
کارکرد عملیاتی
قسمت ۱: کفی‌های بالابر عمودی

**Power-operated lifting platforms for
persons with impaired mobility - Rules for
safety, dimensions and functional operation
Part 1: Vertical lifting platforms**

ICS: 11.180.10; 91.140.90

سازمان ملی استاندارد ایران

تهران، ضلع جنوب غربی میدان ونک، خیابان ولیعصر، پلاک ۲۵۹۲

صندوق پستی: ۱۴۱۵۵-۶۱۳۹ تهران - ایران

تلفن: ۸۸۸۷۹۴۶۱-۵

دورنگار: ۸۸۸۸۷۱۰۳ و ۸۸۸۸۷۰۸۰

کرج، شهر صنعتی، میدان استاندارد

صندوق پستی: ۳۱۵۸۵-۱۶۳ کرج - ایران

تلفن: (۰۲۶) ۳۲۸۰۶۰۳۱-۸

دورنگار: (۰۲۶) ۳۲۸۰۸۱۱۴

رایانمۀ: standard@isiri.gov.ir

وبگاه: <http://www.isiri.gov.ir>

Iranian National Standardization Organization (INSO)

No. 2592 Valiasr Ave., South western corner of Vanak Sq., Tehran, Iran

P. O. Box: 14155-6139, Tehran, Iran

Tel: + 98 (21) 88879461-5

Fax: + 98 (21) 88887080, 88887103

Standard Square, Karaj, Iran

P.O. Box: 31585-163, Karaj, Iran

Tel: + 98 (26) 32806031-8

Fax: + 98 (26) 32808114

Email: standard@isiri.gov.ir

Website: <http://www.isiri.gov.ir>

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

سازمان ملی استاندارد ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

تدوین استاندارد در حوزه‌های مختلف در کمیسیون‌های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب‌نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می‌شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرفکنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان‌های دولتی و غیردولتی حاصل می‌شود. پیش‌نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی‌نفع و اعضای کمیسیون‌های مربوط ارسال می‌شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادها در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می‌شود.

پیش‌نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان‌های علاقه‌مند و ذی‌صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می‌کنند در کمیته ملی طرح، بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می‌شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می‌شود که بر اساس مقررات استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که در سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می‌شود به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین‌المللی الکتروتکنیک (IEC)^۲ و سازمان بین‌المللی اندازه‌شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می‌کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی‌های خاص کشور، از آخرین پیشرفت‌های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین‌المللی بهره‌گیری می‌شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می‌تواند با رعایت موازین پیش‌بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرفکنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیستمحیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری کند. سازمان می‌تواند به منظور حفظ بازارهای بین‌المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری کند. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان‌ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرگانی، ممیزی و صدور گواهی سیستم‌های مدیریت کیفیت و مدیریت زیستمحیطی، آزمایشگاه‌ها و مراکز واسنجی (کالیبراسیون) وسائل سنجش، سازمان ملی استاندارد این‌گونه سازمان‌ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می‌کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن‌ها اعطا و بر عملکرد آن‌ها نظارت می‌کند. ترویج دستگاه بین‌المللی یکاه، واسنجی وسائل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبهای و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2- International Electrotechnical Commission

3- International Organization for Legal Metrology (Organisation Internationale de Métrologie Legale)

4- Contact point

5- Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

«کفی‌های بالابر برقی برای افراد دارای اختلال حرکتی- قوانینی برای ایمنی، ابعاد و کارکرد عملیاتی - قسمت ۱: کفی‌های بالابر عمودی»

سمت و/یا محل اشتغال:

رئیس:

عضو هیئت علمی دانشکده مکانیک - دانشگاه سمنان

نیکوبین، امین

(دکتری مهندسی مکانیک)

دبیر:

کارشناس اداره کل استاندارد استان سمنان

حسن آبادی، احسان

(کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک، طراحی کاربردی)

اعضا: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

کارشناس مسئول سازمان صنعت، معدن و تجارت استان سمنان

آلبویه، حسن

(کارشناسی ارشد صنایع، سیستم‌های اقتصادی)

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی - واحد سمنان

ارغوان، علیرضا

(کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک، طراحی کاربردی)

کارشناس اداره کل استاندارد استان سمنان

ترحمنی، حسین

(کارشناسی مهندسی مکانیک، جامدات)

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی - واحد سمنان

جمشیدی، احسان

(دکتری مهندسی مکانیک)

مدیر تضمین کیفیت شرکت ورق گالوانیزه سمنان

خاتمی، سید مجتبی

(کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک ، ساخت و تولید)

رئیس اداره اندازه‌شناسی، اوزان و مقیاس‌های اداره کل استاندارد استان سمنان

خدمات عباسی، روح ...

(کارشناسی ارشد فیزیک، حالت جامد)

کارشناس اداره کل استاندارد استان سمنان

دایان، محمد علی

(کارشناسی مهندسی برق، کنترل)

بازرس شرکت بهداد صنعت آریان خراسان

دخانیان، فرج ...

(کارشناسی مهندسی مکانیک، جامدات)

کارشناس اداره کل استاندارد استان سمنان

دخانیان، مطهره

(کارشناسی مهندسی مکانیک، سیالات)

مدیر اجرایی شرکت آسانسور ۱۱۰ و مدرس مرکز آموزش تحقیقات صنعتی ایران	طلابی طاری، مرتضی (کارشناسی مهندسی ابزار دقیق)
رئیس گروه صنایع ساختمانی اداره کل استاندارد استان سمنان	طیبان، محمدرضا (کارشناسی ارشد مهندسی عمران، سازه)
عضو هیئت مدیره نظام مهندسی استان سمنان و نائب رئیس انجمن صنفی آسانسور و پله برقی استان سمنان	عالیمی، ابوالفضل (کارشناسی مهندسی مکانیک، سیالات)
بازرس شرکت بازرگانی مهندسی ایران	کنشلو، داوود (کارشناسی مهندسی مکانیک، سیالات)
مدیر تضمین کیفیت شرکت پاریزان صنعت	مسلمی فر، مجتبی (کارشناسی صنایع، تولید صنعتی)
کارشناس سازمان ملی استاندارد	مهرادردست، وحید (کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک، ماشین‌آلات)
رئیس اداره هماهنگی تدوین اداره کل استاندارد استان سمنان	نظری، محمد (کارشناسی مهندسی برق، الکترونیک)
رئیس اداره اندازه‌شناسی، اوزان و مقیاس‌های اداره کل استاندارد استان سمنان	خدمام عباسی، روح ... (کارشناسی ارشد فیزیک، حالت جامد)

ویراستار:

فهرست مندرجات

عنوان	صفحة
پیش‌گفتار	
مقدمه	
۱ هدف و دامنه کاربرد	۱
۲ مراجع الزامی	۲
۳ اصطلاحات و تعاریف	۳
۴ الزامات عمومی برای کفی‌های بالابر	۴
۱-۴ الگوی استفاده	۱۳
۲-۴ مراقبت در برابر خطرات	۱۳
۳-۴ طراحی کلی	۱۳
۴-۴ رهنمودهای طراحی مختص نصب و راهاندازی	۱۴
۵-۴ دسترسی برای نگهداری، تعمیر و بازرگانی	۱۴
۶-۴ مقاومت در برابر آتش	۱۴
۷-۴ سرعت مجاز	۱۴
۸-۴ بار مجاز	۱۴
۹-۴ ضریب اطمینان عمومی	۱۴
۱۰-۴ مقاومت در برابر نیروهای وارد	۱۴
۱۱-۴ مراقبت از تجهیزات در برابر تاثیرات خارجی زیان‌آور	۱۵
۱۲-۴ جلوگیری از تداخل رادیویی و تلویزیونی	۱۵
۱۳-۴ محافظت	۱۶
۱۴-۴ ریل‌های راهنمای متوقف‌کننده‌ها و وسیله نگهدارنده مکانیکی	۱۶
۱۵-۴ ریل‌های راهنمای	۱۶
۱۶-۴ متوقف‌کننده‌ها و وسایل نگهدارنده مکانیکی	۱۶
۶ ترمز ایمنی و کنترل‌کننده اضافه سرعت	۱۷

۱۷.....	کلیات.....	۱-۶
۱۸.....	کنترل	۲-۶
۱۸.....	رهاسازی.....	۳-۶
۱۸.....	دسترسی برای بازارسی	۴-۶
۱۸.....	بررسی الکتریکی	۵-۶
۱۸.....	کنترل کننده اضافه سرعت	۶-۶
۱۸.....	واحد پایش چرخش	۷-۶
۱۹.....	مهره ایمنی	۸-۶
۱۹.....	۷ واحدهای محرکه و سامانه‌های محرک	
۱۹.....	الزمات عمومی	۱-۷
۲۰	سامانه ترمز	۲-۷
۲۱.....	عملکرد اضطراری/دستی	۳-۷
۲۲.....	الزمات تکمیلی برای محرک معلق طنابی	۴-۷
۲۳.....	الزمات اضافی برای محرک دندنه شانه‌ای و چرخدنده پینیون	۵-۷
۲۴.....	الزمات اضافی برای محرک معلق زنجیری	۶-۷
۲۴.....	الزمات اضافی برای پیج اسکرو و مهره محرک	۷-۷
۲۵.....	الزمات اضافی برای محرک طناب و گوی هدایت‌شده	۸-۷
۲۶.....	الزمات اضافی برای محرک قطعه دندانه حلزونی	۹-۷
۲۶.....	الزمات اضافی برای محرک اصطکاک/کشش	۱۰-۷
۲۶.....	الزمات اضافی برای محرک زنجیر هدایت‌شونده	۱۱-۷
۲۷.....	الزمات اضافی برای محرک زنجیر هدایت‌شونده با یاتاقان‌های غلطشی و یاتاقان‌های قطعه‌ای	۱۲-۷
۲۷.....	الزمات اضافی برای محرک با سازوکار قیچی‌شکل	۱۳-۷
۲۷.....	الزمات اضافی برای محرک هیدرولیکی	۱۴-۷
۳۱.....	۸ تاسیسات و تجهیزات الکتریکی	
۳۱.....	کلیات.....	۱-۸

۳۲.....	روشنایی و پریزها	۲-۸
۳۳.....	کنتاکتورهای محرک	۳-۸
۳۳.....	مدارهای موتور و ترمز برای متوقف کردن ماشین و بررسی وضعیت توقف آن	۴-۸
۳۴.....	فواصل جریان خرش و فاصله هوایی و الزامات محفظه	۵-۸
۳۵.....	مراقبت در برابر خطاهای الکتریکی	۶-۸
۳۵.....	وسایل ایمنی الکتریکی	۷-۸
۳۷.....	تأخیر زمانی	۸-۸
۳۷.....	مراقبت از موتور محرک	۹-۸
۳۷.....	سیمکشی برق	۱۰-۸
۳۸.....	مدارهای ایمنی	۱۱-۸
۳۹.....	وسایل جریان پسماند	۱۲-۸
۳۹.....	الزامات اضافی برای عملیات با باتری	۱۳-۸
۴۰.....	کنترل‌های بدون کابل	۱۴-۸
۴۱.....	وسایل عملیاتی	۱۵-۸
۴۲.....	سوییچ‌های حد ترمینال و سوییچ‌های ایمنی حد نهایی	۱۶-۸
۴۲.....	وسایل هشدار اضطراری	۱۷-۸
۴۳.....	۹ الزامات خاص کفی‌های بالابر در مسیرهای حرکتی محصور	
۴۳.....	۱-۹ مسیر حرکت	
۴۹.....	۲-۹ کفی بالابر	
۵۱.....	۱۰ الزامات خاص کفی‌های بالابر در مسیرهای حرکتی غیرمحصور	
۵۱.....	۱-۱۰ مسیرهای حرکتی غیرمحصور	
۵۴.....	۲-۱۰ کفی بالابر	
۵۷.....	۱۱ آزمون، بازرسی و سرویس	
۵۷.....	۱-۱۱ آزمون و بررسی پس از نصب و راهاندازی	
۵۸.....	۲-۱۱ بررسی‌ها، آزمون‌ها و سرویس دورهای	

۱۲	متون فنی	۵۸
۱۳	برچسبها، هشدارها و دستورالعمل‌های عملیاتی	۵۹
	کلیات	۱-۱۳
	بر روی کفی	۲-۱۳
	در هر ورودی	۳-۱۳
	فضاهای ماشین‌آلات	۴-۱۳
	استفاده از سوییچ اصلی	۵-۱۳
	در زمان دسترسی به سطح زیرین کفی	۶-۱۳
	ترمز ایمنی	۷-۱۳
	هشدار	۸-۱۳
	دستورالعمل‌های عملیاتی	۹-۱۳
پیوست الف	(آگاهی‌دهنده)	۷۴
پیوست ب	(آگاهی‌دهنده)	۷۷
پیوست پ	(آگاهی‌دهنده)	۷۹
پیوست ت	(آگاهی‌دهنده)	۸۱
پیوست ث	(آگاهی‌دهنده)	۸۳
پیوست ج	(آگاهی‌دهنده)	۸۴
پیوست چ	(آگاهی‌دهنده)	۹۱
كتابنامه		۹۲

پیش‌گفتار

استاندارد «کفی‌های بالابر برقی برای افراد دارای اختلال حرکتی- قوانینی برای ایمنی، ابعاد و کارکرد عملیاتی قسمت ۱: کفی‌های بالابر عمودی» که پیش‌نویس آن در کمیسیون‌های مربوط بر مبنای پذیرش استانداردهای بین‌المللی به عنوان استاندارد ملی ایران به روش اشاره شده در مورد الف، بند ۷، استاندارد ملی شماره ۵ تهیه و تدوین شده، در هفت‌تصد و سی و هفت‌مین اجلاسیه کمیته ملی استاندارد مهندسی پزشکی مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۰ تصویب شد. اینک این استاندارد به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

استانداردهای ملی ایران بر اساس استاندارد ملی ایران شماره ۵ (استانداردهای ملی ایران- ساختار و شیوه نگارش) تدوین می‌شوند. برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در موقع لزوم تجدیدنظر خواهند شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدیدنظر در کمیسیون فنی مربوط، مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی ایران استفاده کرد.

این استاندارد ملی بر مبنای پذیرش استاندارد بین‌المللی زیر به روش «معادل یکسان» تهیه و تدوین شده و شامل ترجمه تخصصی کامل متن آن به زبان فارسی می‌باشد و معادل یکسان استاندارد بین‌المللی مذبور است:

ISO 9386-1: 2000, Power-operated lifting platforms for persons with impaired mobility - Rules for safety, dimensions and functional operation Part 1: Vertical lifting platforms

مقدمه

استاندارد ISO 9386 قوانین ایمنی، ابعاد و کارکرد کفی‌های بالابر نصب شده دائمی برای افراد با اختلال حرکتی را تعیین می‌کند. این استاندارد کفی‌های بالابر عمودی برقی را دربر می‌گیرد.

موقعیت و ابعاد کنترل‌ها و سایر قسمت‌های پله‌پیما با توجه به نیاز افراد معلوم انتخاب می‌شود و مطابق با رهنمودهای استاندارد ISO/TR 9527 می‌باشد.

کفی‌های بالابری که مطابق با الزامات این استاندارد ساخته می‌شوند، قابلیت استفاده در محیط‌های بسته‌ای را دارد که دما و رطوبت آن تحت نظر باشد. ممکن است مشخصه‌های اضافی در شرایط سخت‌گیرانه‌تر یا به کارگیری کفی بالابر در فضای باز، ضروری باشد.

فرض می‌شود که تمامی اجزای کفی بالابر در شرایط تعمیر و کاری مناسب بوده و علی‌رغم وجود سایش، فواصل هوای مشخص شده از مقدار مجاز، تجاوز نخواهد کرد.

کفی بالابر مطابق با الزامات این استاندارد، تنها برای فرد (افرادی) که قادرند به صورت ایمن و بدون نیاز به کمک از آن استفاده کنند، کاربرد دارد، در غیر این صورت، تنها برای افرادی کاربرد خواهد داشت که دارای یک کمک دائمی باشند. در رابطه با دسترسی محدود، فرض بر آن است که کاربران به طور کامل از عملکرد کفی بالابر مطابق با پیوست الف، بند الف-۳ آگاهی داشته باشند. در رابطه با دسترسی‌های عمومی، فرض می‌شود که دستورالعمل‌های عملکردی موجود بوده یا یک فرد برای کمک فراهم شده باشد.

هنگامی که برای ایجاد شفافیت به یک طراحی خاص اشاره می‌شود، بهتر است به دلیل پیشرفت‌های اخیر در الکترونیک و ریزپردازندگان و استفاده از آن‌ها در مدارهای کنترل و ایمنی، این طراحی به عنوان تنها طراحی ممکن در نظر گرفته نشود. هر راه حل دیگر که منجر به نتیجه مشابه شود نیز می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد، به شرطی که دارای عملکردی معادل بوده و حداقل از ایمنی یکسانی برخوردار باشد.

توصیه می‌شود که کفی‌های بالابر ساخته شده مطابق با این استاندارد، دارای تایید مستقل انطباق از طریق تأیید نوع باشند.

این استاندارد یک قسمت از مجموعه استانداردهای ملی ایران به شماره ۲۲۳۹۱ است که شامل قسمت‌های زیر می‌باشد:

- کفی‌های بالابر برقی برای افراد دارای اختلال حرکتی - قوانینی برای ایمنی، ابعاد و کارکرد عملیاتی
- قسمت ۲: پله‌پیما برای افراد نشسته، ایستاده و کاربران صندلی چرخ‌دار جهت حرکت بر روی یک سطح شبیدار

کفی‌های بالابر برقی برای افراد دارای اختلال حرکتی - قوانینی برای ایمنی، ابعاد و کارکرد عملیاتی - قسمت ۱: کفی‌های بالابر عمودی

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد، تعیین قوانین ایمنی، ابعاد و کارکرد عملیاتی کفی‌های بالابر برقی عمودی نصب شده دائمی برای افراد دارای اختلال حرکتی در حالت ایستاده یا نشسته در یک صندلی چرخ‌دار، با یا بدون همراه، است.

این استاندارد، برای موارد زیر کاربرد دارد:

- الف- کفی‌های بالابری که در یک مسیر حرکتی محصور نصب شده است، و
- ب- کفی‌های بالابری که طراحی یا موقعیت قرارگیری آن‌ها، اجازه استفاده بدون یک مسیر حرکتی محصور را می‌دهد.

این استاندارد به موارد زیر محدود می‌شود:

- الف- کفی‌های بالابری که بین طبقات ثابت حرکت می‌کنند؛
- ب- کفی‌های بالابری که در مسیر حرکتی غیر محصور و بدون وجود طبقات هستند:
  - ۱- با حرکت تا ۲ m،
  - ۲- در خانه‌های خصوصی با حرکت تا ۴ m؛
- پ- کفی‌های بالابری که در یک مسیر حرکتی محصور با حرکت تا ۴ m هستند؛
- ت- کفی‌های بالابری که سرعت مجاز آن‌ها از 15 m/s بیشتر نمی‌شود؛
- ث- کفی‌های بالابری که امتداد حرکت آن‌ها از 15° نسبت به راستای عمود، بیشتر نمی‌شود؛
- ج- کفی‌های بالابری که بار مجاز آن‌ها کمتر از 250 Kg نیست.

این استاندارد برای تعیین تمامی الزامات فنی عمومی در همه جنبه‌های الکتریکی، مکانیکی یا ساختمانی بنا، کاربرد ندارد.

این استاندارد در حد امکان، تنها الزاماتی را مشخص می‌کند که مواد و تجهیزات باید به منظور برقراری شرایط مطلوب ایمنی و کارکرد عملیاتی، داشته باشند.

الزامات همچنین شامل مراقبت در برابر تاثیرات زیان‌آوری است که ممکن است به وسیله تجهیزات نصب شده در مکان‌های بیرونی، به وجود آید.

۲ مراجع الزامی

در مراجع زیر ضوابطی وجود دارد که در متن این استاندارد به صورت الزامی به آن‌ها ارجاع داده شده است.
بدین ترتیب، آن ضوابط جزئی از این استاندارد محسوب می‌شوند.

در صورتی که به مرجعی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدیدنظرهای بعدی آن برای این استاندارد الزام‌آور نیست. در مورد مراجعی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آن‌ها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدیدنظر و اصلاحیه‌های بعدی برای این استاندارد الزام‌آور است.
استفاده از مراجع زیر برای کاربرد این استاندارد الزامی است:

۱-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۸۰۷۷: سال ۱۳۸۴، سیستم‌های هیدرولیکی - مقررات کلی

۲-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۴۹۵۷: سال ۱۳۷۸، نمادهای ترسیمی مورد استفاده بر روی تجهیزات

۳-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۵۴۹۶-۲: سال ۱۳۸۰، نمادهای ترسیمی مورد استفاده بر روی دستگاه‌ها
قسمت ۲: ابعاد نمادها

۴-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۲۸۶۸: سال ۱۳۹۵، درجات حفاظت تامین شده توسط محفظه‌ها (کد
(IP)

2-5 ISO 606:1994, Short-pitch transmission precision roller chains and chainwheels.

2-6 ISO 3864-1:2002, Graphical symbols -- Safety colours and safety signs -- Part 1: Design principles for safety signs in workplaces and public areas.

یادآوری - استاندارد ملی ایران شماره ۱۶۱۸: سال ۱۳۸۲، این کار و مقررات بکارگیری رنگها و علامات در صنعت - قسمت اول: اصول ایمنی علامات در محلهای کار و محلهای عمومی، با استفاده از استاندارد 2002 ISO 3864-1 تدوین شده است.

2-7 ISO 3864-2:2004, Graphical symbols -- Safety colours and safety signs -- Part 2: Design principles for product safety labels.

یادآوری - استاندارد ملی ایران شماره ۹۹۵۶-۲: سال ۱۳۸۶، نمادهای نگاشتاری - رنگ‌های ایمنی و علائم ایمنی - قسمت ۲ - اصول طراحی بر چسب‌های ایمنی محصول، با استفاده از استاندارد 2004 ISO 3864-2 تدوین شده است.

2-8 ISO 3864-3:2012, Graphical symbols -- Safety colours and safety signs -- Part 3: Design principles for graphical symbols for use in safety signs.

یادآوری - استاندارد ملی ایران شماره ۹۹۵۶-۳: سال ۱۳۹۱، نمادهای نگاره‌ای - رنگ‌های ایمنی و علائم ایمنی - قسمت ۳ - اصول طراحی نمادهای نگاره‌ای برای استفاده در علائم ایمنی، با استفاده از استاندارد 2012 ISO 3864-3 تدوین شده است.

2-9 ISO 3864-4:2011, Graphical symbols -- Safety colours and safety signs -- Part 4: Colorimetric and photometric properties of safety sign materials.

یادآوری - استاندارد ملی ایران شماره ۹۹۵۶-۴: سال ۱۳۹۲، نمادهای نگاره‌ای - رنگ‌های ایمنی و علائم ایمنی - قسمت ۴ - خواص رنگ سنجی و نورسنجی مواد علامت ایمنی، با استفاده از استاندارد 2011 ISO 3864-4 تدوین شده است.

2-10 ISO 4190-5, Lifts and service lifts (USA: Elevators and dumbwaiters) - Part 5: Control devices, signals and additional fittings.

2-11 ISO 4344:1983, Steel wire ropes for lifts.

یادآوری - استاندارد ملی ایران شماره ۲۱۰۴۳: سال ۱۳۹۴، طناب‌های فولادی سیمی برای بالابرها - حداقل الزامات، با استفاده از استاندارد ISO 4344: 2004 تدوین شده است.

2-12 IEC 60204-1, Electrical equipment of industrial machines - Part 1: General requirements.

2-13 IEC 60335-1, Safety of household and similar electrical appliances - Part 1: General Requirements.

یادآوری - استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۶۲-۱: سال ۱۳۸۹، وسایل برقی خانگی و مشابه - ایمنی - قسمت ۱: الزامات عمومی، با استفاده از استاندارد ISO 60335-1: 2010 تدوین شده است.

2-14 IEC 60364, Electrical installations of buildings.

2-15 IEC 60617, Graphical symbols for diagrams.

2-16 IEC 60664-1:1992, Insulation coordination for equipment within low-voltage systems – Part 1: Principles, requirements and tests.

یادآوری - استاندارد ملی ایران شماره ۱-۶۲۰۵: سال ۱۳۸۸، هماهنگی عایقی تجهیزات در سیستم های ولتاژ پایین - قسمت ۱: اصول، الزامات و ازمون ها، با استفاده از استاندارد IEC 60664-1: 2007 تدوین شده است.

2-17 IEC 60742:1983, Isolating transformers and safety isolating transformers – Requirements.

2-18 IEC 60747-5:1992, Semiconductor devices - Discrete devices and integrated circuits – Part 5: Optoelectronic devices.

یادآوری - مجموعه استانداردهای ملی ایران شماره ۴۱۲۲-۵، قطعات نیمه‌هادی گستته و مدارات مجتمع، با استفاده از مجموعه استاندارد ISO 60747-5، تدوین شده است.

2-19 IEC 60947-1:1999, Low-voltage switchgear and controlgear - Part 1: General rules.

یادآوری - استاندارد ملی ایران شماره ۴۸۳۵-۱: سال ۱۳۹۱، مجموعه وسایل قطع و وصل و فرمان فشار ضعیف - قسمت ۱: الزامات عمومی، با استفاده از استاندارد ISO 60947-1: 2011 تدوین شده است.

2-20 IEC 60947-4-1:1990, Low-voltage switchgear and controlgear - Part 4: Contactors and motor-starters - Section 1: Electrotechnical contactors and motor-starters.

یادآوری - استاندارد ملی ایران شماره ۴۸۳۵-۴: سال ۱۳۹۰، مجموعه وسایل قطع و وصل و فرمان فشار ضعیف - قسمت ۴-۱: کنتاکتورها و راهاندازهای موتوری - کنتاکتورهای الکترومکانیکی و راهاندازهای موتوری، با استفاده از استاندارد ISO 60947-4-1: 2009 تدوین شده است.

2-21 IEC 60947-5-1:1997, Low-voltage switchgear and controlgear - Part 5: Control circuit devices and switching elements - Section 1: Electromechanical control circuit devices.

یادآوری - استاندارد ملی ایران شماره ۴۸۳۵-۵-۱: سال ۱۳۸۸، وسایل قطع و وصل و فرمان فشار ضعیف - قسمت ۵-۱: وسایل فرمان مدار الکترومکانیکی، با استفاده از استاندارد ISO 60947-5-1: 2003 Ed.3.0 تدوین شده است.

2-22 EN 50214, Flexible cables for lifts.

2-23 CENELEC HD 360 S2, Circular rubber insulated lift cables for normal use.

۳ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد، اصطلاحات و تعاریف زیر به کار می‌رود:

۱-۳

حفظ.

barrier

وسیله یا مجموعه‌ای که به منظور مراقبت در برابر سقوط، قرار داده شده است.

- الف- برای مراقبت از باز شدن زود هنگام درب، پیش از آنکه کفی در سطح توقف مورد نظر قرار گرفته باشد؛
- ب- برای مراقبت از هر طرف یا تمامی اطراف کفی.

۲-۳

ترمز

brake

سازوکار الکترومکانیکی مورد استفاده برای نگهداشتن کفی بالابر در یک موقعیت مشخص و/یا متوقف کردن آن به آرامی می‌باشد.

۳-۳

زنجیر

chain

بخشی از یک سامانه حرکه که حالت انتقال تک یا دو رشته‌ای داشته و حرکت چرخشی را از یک محور به محور دیگر انتقال داده یا حرکت را به‌طور مستقیم به کفی منتقل می‌نماید.

۴-۳

چرخ زنجیر

chainwheel

چرخی با دندانه‌های ماشین کاری شده که به طور ویژه برای درگیر شدن با یک زنجیر طراحی شده است.

۵-۳

کارشناس فنی

competent person

شخصی که با توجه به آموزش خاص، برای ارزیابی ایمنی و عملکرد کفی بالابر از لحاظ فنی، صلاحیت دارد.

۶-۳

کنتاکتور

contactor

رله

relay

وسیله‌ای با رده عملکرد الکترومغناطیسی مناسب برای سوئیچینگ^۱ یک مدار الکتریکی است.

۷-۳

کنترل کننده

controller

مجموعه‌ای از کنتاکتورها، رله‌ها و/یا سایر اجزای الکتریکی که حرکت کفی بالابر را کنترل می‌کند.

۸-۳

کفی بالابر با عملکرد مستقیم

direct-acting lifting platform

کفی بالابری که در آن، یک جک هیدرولیک یا مهره یا پیچ اسکرو، به طور مستقیم به کفی، متصل می‌شود.

۹-۳

شیر مسیر برگشت

down-direction valve

شیری در مسیر برگشت مدار هیدرولیکی، که به صورت الکتریکی، کنترل می‌شود.

۱۰-۳

محرك

drive

اصطلاحی عمومی که شامل انواع مختلفی از چیدمان‌های واحد محركه الکترومکانیکی است که سبب حرکت کفی بالابر، تحت توان الکتریکی ورودی می‌شود.

۱۱-۳

واحد محركه

drive unit

مجموعه‌ای کامل شامل یک موتور الکتریکی، ترمز و چرخ‌دنده، که حرکت و توقف کفی بالابر را کنترل می‌کند.

۱۲-۳

مهره محرک

driving nut

جزء حلقه‌ای با رزوه داخلی که به همراه یک پیچ اسکرو، برای ایجاد حرکت خطی کفی، عمل می‌کند.
مثال: پیچ اسکرو چرخنده درگیر با یک مهره ثابت، یا برعکس.

۱۳-۳

دنده شانه‌ای محرک

driving rack

نواری با دندانه‌های خاص که با چرخدنده پینیون محرک درگیر شده و به صورت غلطشی، حرکت چرخشی را به حرکت خطی تبدیل می‌کند.

۱۴-۳

پیچ اسکرو محرک

driving screw

جزء محرک با رزوه خارجی که همراه با یک مهره محرک عمل می‌کند.

۱۵-۳

چرخه کار

duty cycle

تعداد دفعات پیمایش کفی بالابر که لازم است در یک دوره زمانی مشخص، انجام شود.

۱۶-۳

مسیر محصور بالابر

enclosed liftway

مسیر بالابر است که در آن، فضا به طور کامل توسط کف چاهک و دیواره مستحکم (الزامی بر مسقف بودن آن نمی‌باشد) و/یا درب‌های سطح توقف، محصور شده و تا ارتفاع بالاترین موقعیت محفظه کفی می‌رسد.
یادآوری - به مثال شکل ۱ مراجعه شود.

۱۷-۳

سوییچ حد نهایی

final limit switch

سوییچ ایمنی الکتریکی، که همواره متصل بوده و به صورت مکانیکی توسط کفی بالابر در هنگام جابه‌جائی اضافی نهایی^۱، عمل می‌کند.

۱۸-۳

طول توقف

follow-through

مقدار حرکت آزاد اضافی است که در صورت عملکرد سوئیچینگ الکتریکی بعد از قطع اتصال الکتریکی، ایجاد می‌شود.

۱۹-۳

فشار بار کامل

full-load pressure

بالاترین فشار سامانه هیدرولیک برای تحمل بار مجاز وارد بر کفی بالابر، زمانی که در حالت سکون است.

۲۰-۳

ریل راهنمای

guide rail

اجزایی که مسیر کفی را هدایت می‌کند.

۲۱-۳

زنگیر هدایت‌شونده

guided chain

زنگیری که می‌تواند ثابت یا متحرک بوده و به طور کامل در امتداد طول خود هدایت شود به‌طوری که بتواند باری را تحت فشار یا کشیده شدن منتقل کند.

۲۲-۳

کفی بالابر هیدرولیکی

hydraulic lifting platform

کفی بالابری که توان حرکتی آن توسط پمپی که با یک موتور الکتریکی راهاندازی شده و سیال هیدرولیکی را به جک منتقل می‌کند، تامین می‌شود.

۲۳-۳

پیمايش

journey

حرکت کفی بین هر دو طبقه که شامل یک شروع و یک توقف باشد.

۲۴-۳

سطح توقف

landing

سطح تعریف شده برای استفاده کفی بالابر، که در صورت وجود، دارای فضای مناسب برای انجام جابجایی - های لازم^۱، سوار شدن و پیاده شدن کاربران همراه با صندلی چرخ دار، است.

۲۵-۳

کفی بالابر

lifting platform

وسیله‌ای که به طور دائمی نصب و برای استفاده بین طبقات ثابت توقف، استفاده می‌شود و شامل یک کفی هدایت شونده است که ابعاد و روش‌های ساخت آن، اجازه دسترسی فرد (افراد) معلول، با یا بدون صندلی (های) چرخ دار را فراهم می‌کند.
یادآوری - به مثال شکل ۱ مراجعه شود.

۲۶-۳

مسیر بالابر

liftway

فضایی محفوظ که کفی در آن حرکت می‌کند.

۲۷-۳

فضای ماشین

machine space

فضایی که در آن واحد محرکه و/یا تجهیزات مرتبط، قرار داده می‌شود.

۲۸-۳

وسیله نگهدارنده مکانیکی

mechanical blocking device

وسیله‌ای است که، در صورت تنظیم در موقعیت مناسب، کمینه فضای ایمنی را در زیر کفی به منظور انجام امور نگهداری و بازرسی، تضمین می‌کند.

۲۹-۳

مسیر بالابر نامحصور

non-enclosed liftway

مسیر بالابر که محصور نشده است.

یادآوری - به مثال شکل ۱ مراجعه شود.

۳۰-۳

کنترل کننده اضافه سرعت (گاورنر)

overspeed governor

وسیله‌ای است که وقتی کفی بالابر به سرعت از پیش تعیین شده‌ای برسد، با استفاده از ترمز ایمنی (پاراشوت)^۱، آن را متوقف می‌کند.

۳۱-۳

چرخ دنده پینیون

pinion

چرخی با دندانه‌های ماشین کاری شده، که به طور ویژه برای درگیر شدن با سایر چرخ دنده‌ها یا دندنه‌های شانه‌ای مشابه طراحی شده است، که برای انتقال حرکت نسبی به کار می‌روند.

۳۲-۳

کفی

platform

ساختار مسطح و لزوماً افقی، که قسمتی از یک کفی بالابر بوده و کاربر یا کاربران را نگه می‌دارد.

۳۳-۳

شیر فشار شکن

pressure-relief valve

شیری است که با خارج کردن سیال، فشار آن را به یک مقدار مشخص، محدود می‌کند.

۳۴-۳

دنده شانه‌ای

rack

نواری با دندانه‌هایی به شکل خاص که می‌تواند با درگیر شدن با چرخ دنده پینیون باعث ایجاد حرکت غلط‌شی شده و حرکت چرخشی را به حرکت خطی تبدیل کند.

۳۵-۳

بار مجاز

rated load

باری است که تجهیزات بر اساس آن ساخته شده و عملکرد ایمن بر اساس این بار توسط تامین‌کننده تضمین می‌شود.

۳۶-۳

سرعت مجاز

rated speed

سرعت مجاز کفی بالابر که در قرارداد مخصوص نصب و راهاندازی، توافق شده است.

۳۷-۳

دسترسی محدود

restricted access

دسترسی که برای کاربر یا کاربران معین، محدود شده است.

۳۸-۳

شیر (کنترل) ترکیدگی

rupture valve

شیر طراحی شده برای بسته شدن خودکار، در زمانی که افت فشار سیال ناشی از افزایش شارش در یک جهت شارش از پیش تعیین شده در شیر، از یک مقدار از پیش تعیین شده بیشتر می شود.

۳۹-۳

مدار ایمنی

safety circuit

مدار الکتریکی یا الکترونیکی که برای تجزیه و تحلیل خرابی به منظور ثابتیت یک درجه معادل ایمنی به یک کن tact^۱ ایمنی، در نظر گرفته شده است.

۴۰-۳

کن tact ایمنی

safety contact

کن tactی که توسط وسایل مورد اطمینان مدار را قطع می نماید.

۴۱-۳

ضریب اطمینان

safety factor

نسبت بار تسلیم یا بار کششی نهایی (همان طور که در متن تعریف شده است) به باری است که توسط بار مجاز تحت شرایط استاتیکی یا دینامیکی (همان طور که در متن تعریف شده است) به یک قسمت از یک قطعه خاص، اعمال شود.

۴۲-۳

ترمز ایمنی (پاراشوت)

safety gear

وسیله‌ای مکانیکی برای متوقف کردن و بی‌حرکت نگهداشتن کفی بر روی راهنمایها در صورت وقوع سرعت بیش از حد مجاز به سمت پایین یا خرابی سامانه تعليق، است.

۴۳-۳

مهره ایمنی

safety nut

جزء حلقه‌ای با رزوه داخلی، که به همراه یک پیچ اسکرو/ مهره محرک استفاده شده و طوری قرار گرفته است که در حالت طبیعی باری را تحمل نکرده اما قابلیت آن را دارد که در هنگام خرابی رزوه‌های مهره محرک اصلی، مورد استفاده قرار گیرد.

۴۴-۳

سوییچ ایمنی

safety switch

سوییچ الکتریکی که شامل یک یا چند کنتاکت ایمنی است.

۴۵-۳

سامانه محرکه خود نگهدارنده

self-sustaining drive system

سامانه محرکه‌ای که تحت شرایط آزاد حرکتی توسط ترمی که همراه بالابر بالا آمد، اجازه افزایش سرعت کفی بالابر را نخواهد داد.

یادآوری- این سامانه با استفاده از ترمی که همراه بالابر بالا آمد، اجازه شروع حرکت از حالت توقف را به کفی بالابر نخواهد داد. سایر سامانه‌ها، خود نگهدارنده نیستند.

۴۶-۳

لبه حساس

sensitive edge

وسیله ایمنی که به منظور مراقبت در برابر خطر گیر افتادن^۱، بریده شدن^۲ یا له شدن^۳ روی همه لبه‌های کفی، نصب می‌شود.

۴۷-۳

سطح حساس

1- Trapping

2- Shearing

3- Crushing

sensitive surface

وسیله ایمنی با عملکرد مشابه لبه حساس که البته طوری قرار می‌گیرد که از کل یک سطح، مانند سطح زیرین کفی یا سایر سطوح وسیع، مراقبت کند.

۴۸-۳

شل شدگی طناب
سوییچ زنجیری

slack rope

chain switch

سوییچ یا ترکیبی از سوییچ‌ها که در صورت شل شدن طناب یا زنجیر معلق تا یک مقدار از پیش تعیین شده، برای متوقف کردن کفی بالابر قرار می‌گیرد.

۴۹-۳

سوییچ انتهایی

terminal switch

سوییچ یا ترکیبی از سوییچ‌ها که برای متوقف کردن کفی بالابر در سطح توقف یا نزدیک به آن، قرار می‌گیرد.

۵۰-۳

سینی محافظ پا

toe guard

جزء عمودی صافی که از آستانه (کف درگاه)^۱ ورودی کفی، به سمت پایین قرار می‌گیرد.

۵۱-۳

تسمه دندانه دار

toothed belt

تسمه پیوسته انعطاف‌پذیر که یک سطح یا هر دو سطح آن دندانه‌ای شکل بوده و به منظور درگیرشدن با دندانه‌های خاص ماشین‌کاری یا ریخته‌گری شده چرخ‌های قرار گرفته بر روی محورهای جدا از هم، به منظور ایجاد حرکت میان این دو محور، نصب شده است.

۵۲-۳

طول حرکت

travel

فاصله بین بالاترین و پایین‌ترین طبقه می‌باشد.

۵۳-۳

ناحیه بازشدن قفل

unlocking zone

ناحیه کشیده شده به بالا و پایین سطح توقف که برای باز شدن مناسب درب (بالابر)، سطح شیبدار یا حفاظ، کفی باید در آن ناحیه قرار گیرد.

۵۴-۳

کاربر

user

فرد (افرادی) که کفی بالابر، برای استفاده آنها نصب یا طراحی شده است.

۴ الزامات عمومی برای کفی‌های بالابر

۱-۴ الگوی استفاده

طراحی کفی بالابر باید با در نظر گرفتن تعداد دفعات استفاده از آن، انجام شود.

۲-۴ مراقبت در برابر خطرات

موارد مراقبتی باید به منظور کمینه‌سازی ریسک خطرات زیر مد نظر قرار گیرد:

الف- بریده شدن، له شدن، گیر افتادن یا خراشیده شدن^۱؛

ب- گیر کردن^۲؛

پ- سقوط کردن و در رفتن^۳؛

ت- شوک و ضربه فیزیکی؛

ث- برق گرفتگی^۴؛

ج- آتش‌سوزی، که در اثر استفاده از کفی بالابر ایجاد می‌شود.

۳-۴ طراحی کلی

قطعات باید از ساختار مکانیکی و الکتریکی مناسب برخوردار بوده و در ساخت آنها از مواد بدون نقص آشکار و دارای استحکام کافی و کیفیت مناسب، استفاده شود. باید اطمینان حاصل شود که ابعاد مشخص شده در این استاندارد، علی‌رغم وجود سایش، تغییر نمی‌کند. مراقبت در برابر اثرات خوردگی نیز باید مورد

1- Abrading

2- Entanglement

3- Tripping

4- Electric shock

توجه قرار گرفته و انتقال سر و صدا و لرزش به دیوارهای اطراف و سایر سازه‌های نگهدارنده باید کمینه شود. همه مواد باید عاری از آزمیت باشد.

۴-۴ رهنمودهای طراحی مختص نصب و راهاندازی

اطمینان حاصل کنید که الزامات طراحی مختص نصب و راهاندازی یا مختص کاربر، در نظر گرفته شده است.

۵-۴ دسترسی برای نگهداری، تعمیر و بازرگانی

کفی‌های بالابر باید طوری طراحی، ساخته، نصب و راهاندازی شود که اجزایی که نیاز به بازرگانی، آزمون، نگهداری یا تعمیرات ادواری دارند، به راحتی در دسترس باشند.

۶-۴ مقاومت در برابر آتش

مواد مورد استفاده در ساخت کفی بالابر نباید باعث افزایش احتراق شده و همچنین در شرایط آتش‌سوزی، نباید گازهای سمی و دودهای خطرناک تولید کنند.

اجزای پلاستیکی و عایق سیم‌کشی برق باید از شیوع شعله جلوگیری کرده و مقاوم در برابر حریق^۱ باشد.

۷-۴ سرعت مجاز

سرعت مجاز کفی بالابر در جهت حرکت نباید از 15 m/s بیشتر باشد.

۸-۴ بار مجاز

بار مجاز نباید کمتر از 210 Kg باشد. کفی نباید بر اساس باری کمتر از 250 Kg در متر مربع از سطح مفید کفی، طراحی شود.

۹-۴ ضریب اطمینان عمومی

ضریب اطمینان برای تمام قسمت‌های تجهیزات، بر اساس بار تسلیم و بیشینه بار دینامیکی، نباید کمتر از 1.6 باشد، مگر اینکه به گونه‌ای غیر از این استاندارد بیان شود. این ضریب اطمینان برای فولاد یا مواد چکش‌خوار^۲ معادل آن است و برای سایر مواد، باید ضرایب اطمینان افزایش یافته را در نظر گرفت.

۱۰-۴ مقاومت در برابر نیروهای وارد

۱۰-۴ تمام تجهیزات کفی بالابر باید در برابر نیروهای وارد در طی عملکرد عادی، به کارگیری وسایل ایمنی و ضربه ناشی از توقف‌های مکانیکی در هنگام حرکت با سرعت مجاز، بدون تغییر شکل دائمی مقاومت

1- Self-extinguishing
2- Ductile materials

کنند. اگرچه، تغییر شکل موضعی ناشی از درگیری ترمز اینمی که بر روی عملکرد کفی بالابر تاثیر ندارد، مجاز است.

۴-۱۰-۴ اجزاء راهنمای متعلقات و مفاصل آنها باید در برابر تغییر شکل‌های ناشی از بارگذاری نامتوازن^۱ بدون تأثیر بر عملکرد عادی، مقاوم باشد.

۱۱-۴ مراقبت از تجهیزات در برابر تاثیرات خارجی زیان‌آور

۱-۱۱-۴ کلیات

اجزای مکانیکی و الکتریکی باید در برابر تاثیرات زیان‌آور و خطرناک عوامل خارجی که در محل نصب پیشنهادی با آنها مواجه خواهند شد، محافظت شوند، برای مثال:

الف- ورود آب و مواد جامد؛

ب- اثرات رطوبت، دما، خوردگی، آلودگی جو، تابش خورشید و غیره؛

پ- تاثیرات پوشش گیاهی، جانوری و غیره.

۲-۱۱-۴ مراقبت

موارد مراقبتی باید در طراحی، ساخت و نصب کفی بالابر طوری باشد که تاثیرات بیان شده بالا، از عملکرد ایمن و قابل اطمینان کفی بالابر جلوگیری نکند.

امکان جمع شدن رطوبت در کف مسیر بالابر نباید وجود داشته باشد.

۴-۱۱-۳ سطح مراقبت برای استفاده در فضای باز

برای استفاده در فضای باز، کفی بالابر نباید دارای سطح مراقبت کمتر از IP 4X تعریف شده در استاندارد ملی ایران به شماره ۲۸۶۸ برای تجهیزات الکتریکی باشد.

یادآوری- توصیه می‌شود راهنمایی در مورد ساخت تجهیزات، انتخاب محفظه‌ها، انتخاب و آماده‌سازی مواد، مواد عایق الکتریکی، تکنیک‌های آببندی و غیره با مراجعه به استانداردهای ملی مربوط، به دست آید.

سطح مراقبت باید به اندازه لازم و مناسب، با توجه به شرایط محلی و کارکردی، افزایش یابد (به زیریند ۸-۱-۵ مراجعه شود).

۱۲-۴ جلوگیری از تداخل رادیویی و تلویزیونی

طراحی موتور الکتریکی، وسایل کن tact و کنترل باید مطابق با الزامات قانونی جهت جلوگیری از تداخل الکترومغناطیسی باشد. با این حال، اجزاء لازم جهت ایجاد یک درجه کافی از عدم تداخل، نباید در قسمتی از مدار استفاده شود که در صورت خرابی، باعث ایجاد وضعیت غیر ایمن شود.

1- Uneven loading

۱۳-۴ محافظت

اجزاء (مانند چرخ‌دنده و واحد حرکه) باید تا حد امکان جهت جلوگیری از ریسک صدمه جسمی، محافظت شود. هر کجا که نیاز باشد، محافظتها باید از مواد نفوذ ناپذیر باشند. امنیت پنل‌های دسترسی باید با استفاده از وسایلی که برای باز شدن به ابزار یا کلید نیاز دارند، تامین شود. به زیربندهای ۷-۳، ۷-۵، ۴-۷ و ۴-۷-۷ نیز مراجعه شود.

۵ ریلهای راهنمای متوقف‌کننده‌ها و وسیله نگهدارنده مکانیکی

۱-۵ ریلهای راهنمای

۱-۱-۵ ریلهای راهنمای باید به منظور نگهداری و راهنمایی کفی در سراسر حرکت آن فراهم شود. ریلهای راهنمای کفی‌های بالابر در مسیرهای محصور، باید فاصله‌های افقی بین سطح داخلی مسیر محصور بالابر و اجزای کفی (همان‌طور که در شکل‌های ۲ و ۱۰ نشان داده شده است) را در تمام طول حرکت کفی، حفظ نمایند.

۲-۱-۵ ریلهای راهنمای باید از فلز ساخته شود.

۲-۵ متوقف‌کننده‌ها و وسایل نگهدارنده مکانیکی

۱-۲-۵ در صورتی که این امکان وجود دارد تا کفی بالابر تا از حدود حرکتی خود فراتر رود، باید متوقف-کننده‌های مکانیکی نصب شود.

۲-۲-۵ اگر در هنگام قرارگیری کفی در پایین‌ترین موقعیت آن، کمینه فاصله هوایی به اندازه 500 mm وجود نداشته باشد، باید یک وسیله نگهدارنده مکانیکی یا سایر ابزار مشابه موثر که به طور دستی قرار داده شده است، به منظور ایجاد توانایی نگهداشتن مکانیکی کفی در موقعیت بالاتر، فراهم شود. (به زیربند ۱-۱-۱-۲-۲ مراجعه شود).

در این حالت، وسیله نگهدارنده مکانیکی باید از بیرون کفی به کار گرفته شده و باید یک سوییچ الکتریکی فراهم شده باشد تا عملکرد نگهدارنده مکانیکی را شناسایی کرده و عملکرد کفی را غیرفعال کند.

این وسایل باید قادر به پشتیبانی از یاتاقان کفی با بار مجاز آن بوده و باید به طور واضح هدف و موقعیت مورد نظرشان را برای استفاده موثر، مشخص کنند.

مقدار فضای 500 mm ، یک کمینه است. در صورت امکان، بهتر است مقدار فاصله هوایی افزایش‌یافته تا 900 mm نیز فراهم شود.

۶ ترمز ایمنی و کنترل کننده اضافه سرعت

۱-۶ کلیات

۶-۱-۶ کفی بالابر باید دارای یک ترمز ایمنی باشد. ترمز ایمنی باید با توجه به بار مجاز و بارهای ضربهای مربوطه، کفی را متوقف کرده و نگه دارد.

چهار استثنای برای این الزام وجود دارد:

الف- جک‌های هیدرولیکی محرک با عملکرد مستقیم نیازی به ترمز ایمنی ندارند (به زیربند ۷-۱۴ مراجعه شود);

ب- هنگامی که کفی بالابر به وسیله قطعه محرک حلزونی راهاندازی می‌شود؛

پ- هنگامی که کفی توسط یک پیچ اسکرو یا مهره چرخشی خود نگه‌دارنده، راهاندازی می‌شود (به زیربندهای ۵-۷ و ۸-۷ مراجعه شود)؛

ت- سایر محرک‌ها به شرط آن که (به زیربند ۶-۸ مراجعه شود):

- خرابی موجود در یکی از اجزاء محرک، به استثنای طناب یا زنجیر تعلیق، نتواند باعث افزایش بیش از حد سرعت کفی به سمت پایین شود،

- خرابی باعث شود کفی با استفاده از عملکرد یک سوییچ ایمنی مطابق با زیربند ۸-۷ یا سایر وسائل مشابه، متوقف شود.

یادآوری- در مورد بفرض می‌شود که قسمت‌های چندگانه درون این سامانه محرک، یک سطح معادل از ایمنی را نسبت به یک مهره یا سوییچ ایمنی فراهم کند.

۶-۱-۲ ترمز ایمنی باید بر روی کفی نصب شود، بجزء کفی‌های بالابر راهاندازی شده توسط محرک طناب هدایت شده و گوی، که ترمز ایمنی ممکن است در جایی دور از کفی نصب شود، به شرط آن که الزامات زیربند ۷-۸ محقق شود.

۶-۱-۳ هنگامی که ترمز ایمنی به کار می‌رود، هیچ کاهشی در کشش طناب یا زنجیر یا سایر سازوکارهای مورد استفاده برای به کارگیری ترمز ایمنی یا حرکت کفی در جهت پایین، نباید ترمز ایمنی را آزاد کند.

۶-۱-۴ ترمز ایمنی باید قادر به متوقف کردن و نگه‌داری کفی که بار مجاز خود را حمل می‌کند، در فاصله ۱۵۰ mm از جایی که ترمز ایمنی درگیر می‌شود، باشد.

۶-۱-۵ ترمز ایمنی باید طوری طراحی شود تا با ریل راهنمای المان مشابه، به طور ایمن درگیر شود. تجهیزات درگیری باید به طور متوالی قرار گرفته و دارای پروفیل بادامکی یا سازوکار مشابه باشد.

۶-۱-۶ هر محور، فک، گوه یا تکیه‌گاهی که قسمتی از ترمز ایمنی را تشکیل داده و در حین عملیات، تحت تنفس قرار می‌گیرد، باید از فلز یا سایر مواد چکش‌خوار ساخته شود.

۶-۱-۶ کاربرد ترمز ایمنی نباید باعث ایجاد انحرافی بیش از 5° در کفی شود.

۶-۲ کنترل

ترمز ایمنی باید به صورت مکانیکی قبل از آن که سرعت کفی از 3 m/s فراتر رود، توسط یک کنترل کننده اضافه سرعت، درگیر شود. به غیر از بالابرها هیدرولیکی که به طور غیر مستقیم معلق هستند و در آنها ترمز ایمنی توسط یک طناب که مستقل از سامانه تعليق است، توسط شل شدن یا پاره شدن طناب یا زنجیر تعليق درگیر می شود.

۶-۳ رهاسازی

رهاسازی ترمز ایمنی، تنها باید با بالا بردن کفی، امکان پذیر باشد. بعد از رهاسازی آن، ترمز ایمنی باید برای استفاده بعدی، در حال آماده به کار باقی بماند.

در دستورالعمل های عملیاتی باید توصیه شود که رهاسازی و تنظیم مجدد ترمز ایمنی، تنها باید توسط کارشناس فنی انجام پذیرد.

۶-۴ دسترسی برای بازررسی

ترمز ایمنی باید برای بازررسی و آزمایش، به راحتی قابل دسترس باشد.

۶-۵ بررسی الکتریکی

هنگامی که ترمز ایمنی درگیر است، یک وسیله الکتریکی مطابق با زیربند ۶-۸ که با استفاده از ترمز ایمنی فعال می شود، باید بلا فاصله ماشین را متوقف کرده و از راه اندازی آن جلوگیری کند.

۶-۶ کنترل کننده اضافه سرعت

اگر کنترل کننده اضافه سرعت، خود را با استفاده از یک زنجیر یا طناب تعليق اصلی راه اندازی می کند، ترمز ایمنی باید توسط سازوکاری که با شکستن، یا شل شدن وسایل تعليق عمل می کند، راه اندازی شود.

هرگونه محرک اصطکاکی در کنترل کننده اضافه سرعت، باید از محرک اصطکاکی اصلی بر روی کفی های بالابر با محرک اصطکاکی، مستقل باشد.

۶-۷ واحد پایش چرخش

اگر محرک کنترل کننده اضافه سرعت از نوع اصطکاکی باشد، سامانه کنترل باید شامل مداری باشد تا چرخش کنترل کننده اضافه سرعت را در حین حرکت، پایش کند. اگر چرخش متوقف شود، برق محرک موتور و ترمز باید ظرف مدت 10 s یا پس از جابجایی 1 m ، قطع شود.

عملکرد صحیح باید حداقل یک بار در حین حرکت عادی، بررسی شود.

نیروی منتقل شده توسط اصطکاک به وسیله چرخشی باید حداقل دو برابر نیروی لازم جهت درگیری ترمز ایمنی باشد.

۸-۶ مهره ایمنی

در مورد محرک‌های پیچ اسکرو و مهره، مهره ایمنی بدون بار دیگری باید به منظور تحمل بار و اعمال یک کنタکت ایمنی در هنگام خرابی مهره محرک، همانند موردی که جهت ایجاد درجه‌ای از ایمنی در زیربند ۶-۱ مشخص شده است، فراهم شود. کنタکت ایمنی باید برای قطع برق موتور و ترمز در هنگام وقوع خرابی مهره محرک، عمل کند.

لازم است مراقبت از کنタکت ایمنی در برابر تاثیرات آلودگی و لرزش، مدنظر قرار گیرد.

۷ واحدهای محرکه و سامانه‌های محرک

۱-۷ الزامات عمومی

یادآوری - در استاندارد ۱-ISO 9085 راهنمایی مربوط به محاسبه ظرفیت بار چرخدنده‌های ساده و مورب، بیان شده است.
۱-۱-۷ روش منتخب محرک باید مطابق با یکی از سامانه‌های مشخص شده در زیربندهای ۴-۷ تا ۱۴-۷ باشد. از سایر روش‌های محرک، به شرط آن که سطح معادلی از ایمنی را ایجاد کنند، می‌توان استفاده کرد.
۲-۱-۷ همه انواع محرک‌ها به جز محرک هیدرولیکی، باید در هر دو جهت حرکت، راهاندازی شوند.
۳-۱-۷ ضرایب اطمینان مورد استفاده در طراحی واحدهای محرکه چرخدنده‌ای، حتی با در نظر گرفتن تاثیرات احتمالی سایش و خستگی^۱ که در طول عمر طراحی شده سامانه محرک چرخدنده‌ای اتفاق می‌افتد، باید حفظ شود.

به جز در مواردی که یک قسمت یکپارچه از محور یا واحد محرکه آن، هر قرقره، طناب فولی^۲، چرخدنده ساده، حلزونی و چرخ حلزون یا فولی ترمز که باید با استفاده از یکی از روش‌های زیر روی محور ثابت شود:

الف - خارها^۳؛

ب - هزارخاری‌ها^۴؛

پ - پین‌گذاری عرضی.

از سایر روش‌ها، به شرط آن که درجه ایمنی معادل موارد الف، ب و پ را داشته باشد، می‌توان استفاده کرد. سامانه چرخدنده‌ای باید تا حد امکان محافظت شود. چنین محافظه‌ای باید از مواد نفوذناپذیر باشد.

1- Fatigue

2 - Drum

3- Sunk keys

4- Splines

۴-۱-۷ اگر از محرکه‌های میانی زنجیری یا تسمه‌ای در سامانه محرک استفاده شده باشد، بنابراین یکی از شرایط زیر باید برآورده شود:

الف- خروجی چرخ‌نده‌ای محرک باید در طرف بار محرکه میانی زنجیری یا تسمه‌ای قرار گیرد و همچنین؛

ب- خروجی محرک چرخ‌نده‌ای باید خود نگهدارنده باشد، یا

پ- ترمز باید در طرف بار محرکه میانی زنجیری یا تسمه‌ای قرار گیرد و باید حداقل از دو تسمه استفاده شود. محرکه میانی زنجیری یا تسمه‌ای باید با استفاده از یک کن tact ایمنی پایش شود، که در صورت بروز پارگی هر زنجیر یا تسمه، باید جریان برق موتور و ترمز را قطع کند. اگر از تسمه‌های ۷ شکل استفاده می‌شود، پایش باید شل شدگی هر یک از تسمه‌ها را نیز شناسایی کند.

۵-۱-۷ سامانه‌های تعليق طنابی یا زنجیری باید به همراه یک وسیله دیگر، در هنگام شل شدگی طناب یا زنجیر، با عملکرد یک کن tact ایمنی، شروع به قطع جریان الکتریکی موتور و ترمز کرده و بنابراین از هر گونه حرکت کفی تا زمانی که طناب یا زنجیر به درستی کشیده شوند، جلوگیری کند.

۲-۷ سامانه ترمز

۱-۲-۷ کلیات

یک ترمز اصطکاکی الکترومکانیکی باید نصب شود (به جز کفی‌های بالابر با محرک هیدرولیکی که مطابق با زیربند ۱۴-۷ هستند) که باید بتواند کفی بالابر را در مسافت ۲۰ mm به آرامی متوقف کرده و آن را تحت بیشینه بار مجاز، محکم نگهدارد. ترمز باید به صورت مکانیکی اعمال و به صورت الکتریکی رها شود. ترمز نباید در حالت عملکرد عادی آزاد شود مگر اینکه جریان الکتریکی به صورت همزمان به موتور کفی بالابر اعمال شود. ایجاد وقفه در برق سامانه ترمز باید مطابق با زیر بند ۳-۸ کنترل شود.

۲-۲-۷ ترمز الکترومکانیکی

جزئی که ترمز روی آن عمل می‌کند باید به صورت غلطشی (بدون لغزش) با جزء نهایی محرک کوپل باشد (به عنوان مثال: طناب فولی، چرخ زنجیر، پیچ اسکرو، مهره و غیره) مگر اینکه جزء محرک نهایی، خود نگه دارنده باشد.

لنت‌های ترمز باید از مواد ضد حریق و مقاوم به آتش باشد و باید به حدی امنیت داشته باشد که سایش عادی باعث تضعیف بسته‌های آن نشود.

هیچ خطای اتصال به زمین یا خاصیت مغناطیس پس‌ماندی نباید در زمان ایجاد وقفه در جریان الکتریکی متصل به موتور محرک، از اعمال ترمز جلوگیری کند.

هر ترمی با قابلیت رهاسازی دستی برای آزاد نگه داشتن ترمز، باید نیاز به نیروی ثابتی داشته باشد.

اگر یک یا چند فنر حلقوی برای کفشک‌های ترمز استفاده می‌شود، این فنرها باید در حالت فشرده بوده و به اندازه کافی در جای خود محکم باشند.

۳-۲-۷ شرایط توقف

سامانه کنترل و ترمز باید کفی را به صورت خودکار در فاصله 15 ± 1 mm متوقف کند.

۳-۷ عملکرد اضطراری/دستی

۱-۳-۷ یک وسیله عملکننده اضطراری، باید فراهم شود.

در موضعی که عملیات اضطراری با استفاده از وسایل چرخشی دستی انجام می‌شود، واحد چرخشی دستی باید به وسیله یک چرخ صاف بدون سیم پره، عمل کند. همچنین می‌توان از یک منبع یا وسیله تامین برق آماده به کار، به منظور مکانیزه کردن عملیات، استفاده کرد. منبع تامین برق آماده به کار باید توانایی آوردن کفی با بار مجاز را به سطح توقف، داشته باشد. بنا به دلایل این‌منی هر کجا که نیاز باشد، باید از یک کن tact کنی به منظور مراقبت در برابر عملکرد نامناسب کنترل‌های عادی، زمانی که تحت شرایط اضطراری عمل می‌کنند، استفاده شود.

دستورالعمل‌های عملکرد اضطراری/دستی باید به صورت برجسته و نمایان در معرض دید باشد و باید بیان کند که در موقع اضطراری، کفی بالابر با این‌ستی خاموش شده و کفی، تحت نظرت مستمر قرار گیرد.

در جایی که گشتاور مقاوم ترمز، آنقدر زیاد است که چرخش دستی اضطراری نمی‌تواند بر آن غلبه کند، باید ابزاری برای رهاسازی ترمز فراهم شود. سقوط آزاد غیر قابل کنترل نباید در هیچ شرایطی امکان وقوع داشته باشد. وسیله‌ای که در یک موقعیت قفل شده نگهداری می‌شود، نباید برای رهاسازی ترمز استفاده شود. باید یک برچسب راهنمای مطابق با زیربند ۱۳-۴-۲ فراهم شود.

۲-۳-۷ اگر کفی طوری طراحی شده باشد که باید به طور عادی با استفاده از ابزار هیدرولیکی عمل کند، یک شیر کاهنده خود تنظیم دستی باید برای جلوگیری از حرکت کفی با سرعتی بیش از حد سرعت مجاز، فراهم شود. عملکرد این شیر باید نیازمند یک نیروی دستی پایدار باشد.

در مورد کفی‌های بالابری که دارای محرک هیدرولیکی غیرمستقیم هستند که ممکن است شلش‌گی طناب یا زنجیر در آن‌ها رخ دهد، عملکرد دستی نباید در زمانی که فشار پایین‌تر از کمینه فشار کاری است، باعث باز شدن این شیر شود.

یک پمپ دستی که باعث حرکت کفی در جهت بالا می‌شود، باید به طور دائمی برای هر کفی بالابری که کفی آن دارای ترمز این‌منی یا وسیله قفل کن است، نصب شود.

پمپ دستی باید در مدار بین شیر یک‌طرفه یا شیر (های) مسیر برگشت و شیر قطع کن^۱، وصل شود.

پمپ دستی باید به یک شیر فشار شکن برای محدود کردن فشار تا $2/3$ برابر فشار بار کامل، مجهز شود.

۴-۷ الزامات تکمیلی برای محرک معلق طنابی

۱-۴-۷ طناب‌ها

همه طناب (ها) باید مطابق با استاندارد ISO 4344 باشند. ضریب اطمینان طناب‌ها نباید کمتر از ۱۲ باشد. ضریب اطمینان باید نسبت بین کمینه بار پارگی طناب (N) و بار پیوسته اعمال شده با استفاده از بالابردن حامل کاملاً بارگذاری شده، باشد. گواهی‌های آزمون برای طناب (ها) باید توسط تولیدکننده در فایل نگهداری شده و براساس درخواست، ارائه شود. با استفاده از روش‌هایی مانند سوکت‌های پرشده از فلز یا رزین، سوکت‌های قلاب‌گوهای خود سفت شونده، قلاب‌هایی با نقطه اتصال اشکی‌شکل با گیره‌های طنابی یا قلاب‌های با بست فلزی استوانه‌ای با دست تابیده شده، دو سر طناب باید به حامل، وزنه تعادل یا نقاط معلق، متصل شود.

کمینه قطر طناب، باید 5 mm باشد.

ضریب اطمینان تکیه‌گاه طناب نباید کمتر از ۱۰ باشد.

در کفی‌های بالابر معلق طنابی، باید حداقل دو طناب نصب شود. توجه کنید که این الزام در کفی‌های بالابر با محرک طناب هدایت شده و گوی همراه با وسیله متوقف‌کننده و تکیه‌گاه، کاربرد ندارد (به زیربند ۸-۷ مراجعه شود).

ابزار یکسان‌سازی کشش طناب‌ها باید فراهم باشد.

استفاده از محرک کششی طنابی، مجاز نیست.

۲-۴-۷ فولی‌های چرخشی

فولی‌های چرخشی مورد استفاده برای طناب‌های معلق، باید دارای شیار باشد. شیارها باید دارای سطحی صاف با پرداخت نهایی با لبه‌های گرد باشند. فولی‌های چرخشی مسطح، مجاز نیستند. قسمت پایین شیار طناب باید به شکل کمانی از دایره باشد که زاویه آن کمتر از 120° نیست. شعاع شیار نباید کمتر از ۵٪ و بیش از ۷۵٪ شعاع مجاز طناب معلق باشد. شیارها باید طوری باشند که فاصله کافی بین طناب مجاور بر روی فولی و همچنین بین هر قسمت از طناب که به فولی متصل می‌شود، وجود داشته باشد. شیارهای فولی نباید عمقی کمتر از یک سوم قطر مجاز طناب داشته باشند. تنها یک لایه از طناب باید روی فولی پیچیده شود.

قطر فولی که از ته شیار اندازه‌گیری می‌شود نباید کمتر از 21 برابر قطر مجاز طناب باشد. وقتی که کفی در پایین‌ترین نقطه خود قرار دارد، نباید کمتر از $1/5$ دور خواب طناب بر روی فولی وجود داشته باشد.

فلنج‌های فولی باید به صورت شعاعی با حداقل قطر دو طناب فراتر از قطر دایره گام طناب، قرار گیرند.

فولی‌های چرخشی باید مطابق با زیربند ۳-۱-۷ به محور واحد محرک، متصل شوند.

۴-۴-۷ پولی‌ها

پولی‌ها باید شامل موارد امنیتی اضافی باشند تا از طناب در مقابل سایش مراقبت کنند. شیارها باید دارای سطحی صاف با پرداخت نهایی و لبه‌های گرد باشند. ته شیار باید دارای شکلی مشابه با شیار فولی باشد، اما عمق شیار نباید کمتر از $۱/۵$ برابر قطر مجاز طناب باشد. زاویه کناره شیارهای پولی باید تقریباً ۵۰° باشد. قطر پولی‌ها که در ته شیار اندازه‌گیری می‌شود، نباید کمتر از ۲۱ برابر قطر مجاز طناب باشد.

۴-۴-۷ زاویه تغییر شکل

بیشینه زاویه تغییر شکل (زاویه انحراف^۱) در رابطه با شیارها، نباید از ۴° بیشتر شود.

۴-۴-۷ ۵ حفظ طناب

به منظور اطمینان از حفظ طناب در شیار، تحت هر شرایطی و همچنین به منظور اطمینان از عدم ایجاد گره بین طناب و فولی یا پولی، فولی‌ها و در صورت لزوم پولی‌ها باید دارای محافظت باشد. همچنین در صورتی که موقعیت طناب‌ها ایجاد خطر می‌کند، باید دارای محافظت باشند.

۵-۷ الزامات اضافی برای محرک دندنه شانه‌ای و چرخ‌دنده پینیون

یادآوری - به منظور بهره‌مندی کامل از مزایای بالقوه ایمنی در این نوع محرک، بهتر است تمهیدات خاصی در طراحی زنجیره چرخ‌دنده‌ای از موتور به پینیون و به طور خاص در استحکام محور خروجی در نظر گرفته شود.

۵-۷-۱ چرخ‌دنده پینیون محرک

چرخ‌دنده پینیون محرک باید از فلز ساخته شده باشد و باید طوری طراحی شود که در برابر سایش مقاوم باشد. ضریب اطمینان مورد استفاده در طراحی هر چرخ‌دنده پینیون محرک باید حتی پس از در نظر گرفتن تمامی تاثیرات بارگذاری دینامیکی، سایش و خستگی که احتمال دارد در طول عمر چرخ‌دنده پینیون محرک طراحی شده و اجزاء وابسته به آن اتفاق افتد، حفظ شود. باید با ایجاد تعداد کافی دندانه، از وقوع پدیده بش ریشه دندانه جلوگیری شود. چرخ‌دنده پینیون باید مطابق با زیربند ۳-۱-۷ به محور خروجی متصل شود.

۵-۷-۲ دندنه‌های شانه‌ای محرک

دندنه (های) شانه‌ای باید از فلز ساخته شده و از نظر استحکام در مقابل سایش و ضربه دارای خواصی مطابق با خواص چرخ‌دنده پینیون بوده و ضریب اطمینان معادل را داشته باشد.

دندنه (های) شانه‌ای مخصوصاً در انتهای خود باید به طور ایمن به ریل (ها) متصل شده و باید ابزاری برای حفظ مداومت درگیری چرخ‌دنده‌ها بین پینیون و دندنه شانه‌ای تحت همه شرایط بار، فراهم شده باشد. همه

اتصالات در چرخ‌دنده شانه‌ای باید به درستی هم راستا شود تا از بروز خطا در زمان درگیر شدن چرخ‌دنده‌ها یا خرابی آن‌ها جلوگیری شود.

۳-۵-۷ محافظت

برای کمینه‌سازی خطرات گیرکردن بین چرخ‌دنده شانه‌ای و چرخ‌دنده پینیون و سایر قسمت‌ها، محافظه‌ای باید نصب شود (به زیربند ۴-۱۳ مراجعه شود).

۶-۷ الزامات اضافی برای محرک معلق زنجیری

یادآوری - سامانه‌های محرک زنجیری که هم ثابت و هم هدایت‌شده هستند ممکن است به عنوان سامانه‌های محرک چرخ‌دنده شانه‌ای و چرخ‌دنده پینیون محسوب شوند.

۷-۶-۷ چرخ زنجیرها

تمام چرخ زنجیرهای محرک باید از فلز ساخته شده و دارای حداقل ۱۶ دندانه ماشین‌کاری شده باشند که حداقل هشت دندانه باید درگیر شود. کمینه زاویه درگیری باید 140° باشد. چرخ زنجیر محرک باید مطابق با زیربند ۳-۱-۷ بر روی محور محرک نصب شود.

۷-۶-۷ زنجیرها

همه زنجیرها باید مطابق با الزامات استاندارد ISO 606 باشد. ضریب اطمینان زنجیر (ها) بر اساس استحکام کششی نهایی، نباید کمتر از ۱۰ باشد. ضریب اطمینان باید نسبت بین کمینه بار شکست (N) هر زنجیر و بار پیوسته تحمیل شده در بالا بردن کفی کاملا بارگذاری شده، باشد. گواهی‌های آزمون برای زنجیر (ها) باید توسط سازنده در فایل نگهداری شده و براساس درخواست، ارائه شود (به پیوست ب مراجعه شود).

استحکام حلقه‌های اتصال و تکیه‌گاه‌های زنجیر نباید کمتر از استحکام زنجیر باشد.

حداقل دو زنجیر تعليق باید استفاده شده و وسایلی برای یکسان کردن کشش‌های آن‌ها باید فراهم باشد.

اتصالات انتهایی و میانی زنجیر باید در برابر جداشدن محکم و ایمن باشد.

۷-۶-۷ مراقبت و محافظت

باید وسایلی برای جلوگیری از مسدود شدن به علت بد کارکردن یا شلشدن زنجیرها و جلوگیری از خارج شدن زنجیرها از چرخ زنجیرها یا حرکت روی دندانه‌های آن‌ها، فراهم شده باشد.

محافظه‌ای باید برای جلوگیری از خطرات گیرکردن بین چرخ زنجیر و زنجیر، یا زنجیر و سایر قسمت‌ها، نصب شود.

۷-۷ الزامات اضافی برای پیج اسکرو و مهره محرک

۱-۷-۷ پیج اسکرو محرک

پیچ اسکرو محرک باید از یک فلز با استحکام کافی در برابر ضربه، ساخته شود. پیچ اسکرو محرک باید طوری طراحی شود که در برابر سایش مقاوم بوده و دارای کمینه ضربی اطمینان شیش، بر اساس استحکام کششی نهایی و بار دینامیکی باشد، مگر اینکه پیچ اسکرو در معرض بار فشاری قرار گیرد، در این صورت کمینه ضربی اطمینان سه، باید در برابر کمانش اعمال شود.

یادآوری- پیچ‌های اسکرو چرخشی نیاز به مراقبت ویژه‌ای دارند تا اطمینان حاصل شود که ضربی اطمینان در برابر کمانش، حفظ می‌شود.

۲-۷-۷ مهره محرک

مهره محرک باید از یک فلز سازگار با پیچ اسکرو با توجه به استحکام در برابر سایش و ضربه ساخته شده و دارای یک ضربی اطمینان معادل باشد. پوشش با اصطکاک کم از مواد پلاستیکی یا مشابه آن، مجاز است.

۳-۷-۷ مونتاژ پیچ اسکرو/مهره

حرکت اجزای چرخشی باید به‌طور مستقیم با استفاده از ترمز، کنترل شود. با این حال، در صورت برآورده شدن شرایط زیربند ۴-۱-۷، محرک‌های زنجیری یا تسمه‌ای مجاز است. جزء چرخشی باید با استفاده از یاتاقان‌هایی که به حد کافی در جای خود محکم شده‌اند، در برابر حرکت محوری یا شعاعی محدود شود.

۴-۷-۷ محافظت

به منظور محافظت موثر از تمام قسمت‌های متحرک و جلوگیری از رسوب خاک یا سایر مواد خارجی در روزوهای پیچ اسکرو، باید وسایلی فراهم شده باشد.

۵-۷-۷ مهره ایمنی

در محرک‌های پیچ اسکرو و مهره خود نگهدارنده می‌توان از یک مهره ایمنی به جای ترمز ایمنی استفاده کرد (به مورد پ زیربند ۶-۱-۱ و زیربند ۶-۸ مراجعه شود). در این مورد، مهره ایمنی باید ضربی اطمینانی برابر با ضربی اطمینان مهره محرک داشته باشد.

۸-۷ الزامات اضافی برای محرک طناب و گوی هدایت‌شده

در صورتی که چیدمان مرکب از یک وسیله بازدارنده و تکیه‌گاه باشد، می‌توان از یک طناب در چنین سامانه‌هایی استفاده کرد.

ضریب اطمینان طناب بالابر نباید کمتر از ۱۲ باشد. ضربی اطمینان، باید به صورت نسبت بین کمینه بار پارگی طناب و بار اعمال شده بر طناب، در چرخ محرک، هنگام بالارفتن حامل بارگیری شده کامل، در زاویه بیشینه، با در نظر گرفتن اصطکاک ناشی از گوی‌های پشتیبان، محاسبه شود.

گوی‌های یاتاقان تحت بار باید طوری روی طناب بسته شود که توسط تعداد گوی‌هایی که در یک زمان روی چرخ‌دنده قرار می‌گیرند، ۱۲ برابر ضربی اطمینان اشاره شده در بالا به دست آید.

ملحقات طناب بر اساس استحکام کششی نهایی، باید دارای کمینه ضریب اطمینان ۱۰ باشد.

۹-۷ الزامات اضافی برای محرک قطعه دندانه حلزونی

۱-۹-۷ قطعات دندانه‌دار باید از فلز باشد، در صورت امکان به همراه پوشش، و از نظر ابعادی طوری باشند که ضریب اطمینان در برابر شکستگی بر اساس استحکام کششی نهایی در بیشینه بار استاتیک مجاز مورد نظر، حداقل شیش شود. قطعات مجاور باید همیشه یکدیگر را همپوشانی کنند.

۲-۹-۷ حلزونی بالابر باید از فلز ساخته شود. جنس حلزونی نسبت به جنس قطعات دندانه‌دار باید در برابر سایش، مقاوم‌تر باشد. ابعاد حلزونی باید طوری باشد که بیشینه بار استاتیک روی هر پیچ اسکرو بارگذاری شده از ۱ بار شکست مجاز، بیشتر نشود. حداقل دو رزوه باید همواره به‌طور همزمان درگیر باشند.

۳-۹-۷ حرکت شعاعی حلزونی باید محدود شود تا درگیری قطعه حلزونی کمتر از ۰.۵ مجاز نباشد. حلزونی، حتی در صورت شکست شفت اصلی، باید به صورت محافظت‌شده در برابر جابجایی، مستقر شود.

۴-۹-۷ اگر محرک خود نگه‌دارنده نباشد، کفی باید دارای یک ترمز ایمنی و کنترل‌کننده اضافه سرعت باشد.

۱۰-۷ الزامات اضافی برای محرک اصطکاک/کشش

۱-۱۰-۷ مقدار کشش بین چرخ‌های کشش و مسیر باید با محاسبات و آزمون در بار مجاز بعلاوه ۲۵٪ اثبات شود. بهتر است تأیید شود که این امر حتی پس از اثرات سایش در طول عملکرد عادی به‌دست خواهد آمد. چرخ‌های کشش باید به‌طور خودکار تنظیم شده تا اطمینان حاصل شود که حتی علیرغم وجود اثرات سایش (به زیربند ۶-۶ نیز مراجعه شود)، کشش حفظ می‌شود.

۲-۱۰-۷ چرخ‌های کشش باید از فلز ساخته شوند، مگر اینکه سطح کار احتمالاً از تاییری با جنس دیگر تشکیل شده باشد، مشروط به این‌که سایش یا شکست آن باعث کاهش گیر کششی به زیر کمینه مشخص شده نشود.

۱۱-۷ الزامات اضافی برای محرک زنجیر هدایت‌شونده

۱-۱۱-۷ محرک زنجیر هدایت‌شونده با یک زنجیر ثابت باید به عنوان یک سامانه محرک چرخدنده شانه‌ای و چرخدنده پینیون در نظر گرفته شود.

۲-۱۱-۷ محرک زنجیر هدایت‌شونده با یک زنجیر متحرک، باید به عنوان یک سامانه محرک تعليق زنجیری محسوب شود که مطابق با زیربند ۶-۷ محاسبه شده، مگر در صورتی که ترمز ایمنی در زنجیر عمل کرده و زنجیر به‌طور محکم، طوری هدایت شود که یک تکیه‌گاه بین حامل و نقطه عملکرد ترمز ایمنی پس از آن

فراهم کند، در صورت شکستن زنجیر، زنجیر و راهنمای آن باید به عنوان یک سامانه محرک پشتیبانی شده در نظر گرفته شود. هنگامی که زنجیر به عنوان یک سامانه پشتیبانی عمل می‌کند، کمینه ضریب اطمینان سه در برابر کمانش، باید برای زنجیر پشتیبانی و راهنمای آن، اعمال شود.

۱۲-۷ الزامات اضافی برای محرک زنجیر هدایت‌شونده با یاتاقان‌های غلطشی و یاتاقان‌های قطعه‌ای

۱-۱۲-۷ وسایل تعلیق کامل شامل زنجیر هدایت‌شونده، یاتاقان‌های غلطشی، یاتاقان‌های قطعه‌ای و بستهای آن‌ها باید بر اساس استحکام کششی نهایی، دارای کمینه ضریب اطمینان شش باشند، به جز زنجیر هدایت‌شونده که باید دارای کمینه ضریب اطمینان ۱۰ باشد.

۲-۱۲-۷ حداقل باید دو یاتاقان غلطشی و دو جزء یاتاقانی درگیر بوده و بارگذاری باید به طور مساوی تقسیم شود.

۱۳-۷ الزامات اضافی برای محرک با سازوکار قیچی‌شکل

هنگامی که کفی بالابر با یک سازوکار قیچی‌شکل بالا می‌رود، اتصال بین کفی و این سازوکار باید از نوع پیچ و مهره (بدون اصطکاک و لغزش) بوده، ضمن اینکه اجازه حرکت جانبی لازم را به محل اتصال داده و از چرخش ناخواسته کفی، جلوگیری کند.

۱۴-۷ الزامات اضافی برای محرک هیدرولیکی

یادآوری - راهنمایی و توصیه‌هایی برای طراحی سامانه‌های هیدرولیک قابل اعتماد و ایمن در استاندارد ISO 4413 بیان شده است. نمادهای گرافیکی و مداری که باید در نمودارهای مدار هیدرولیکی استفاده شوند، در استاندارد ISO 1219-1 بیان شده است.

۱-۱۴-۷ فشارها

۱-۱-۱۴-۷ برای محاسبه تنش‌ها در اجزائی مانند شیرها، جک‌ها و لوله‌ها (به غیر از شیلنگ‌های انعطاف پذیر) موارد زیر باید در نظر گرفته شود:

الف - بیشینه فشار هیدرولیکی استاتیکی بارگذاری کامل؛

ب - کمینه ضریب اطمینان ۱/۷ بر مبنای تنش تسلیم مواد؛

پ - کمینه ضریب اطمینان ۲/۳ برای افت‌های اصطکاک و قله‌های فشار.

۲-۱-۱۴-۷ برای محاسبه تنش‌های فشاری در جک‌ها در موقعیت کاملاً باز شده، موارد زیر باید در نظر گرفته شود:

الف - بیشینه فشار برابر با ۱۴۰٪ فشار بار کامل؛

ب - کمینه ضریب اطمینان ۲/۳.

۲-۱۴-۷ جک‌ها

چدن خاکستری یا سایر مواد شکننده نباید در ساخت جک‌ها و اتصالات مربوط به آن‌ها استفاده شود.

جک‌ها باید طوری نصب شوند که فقط تحت بارهای محوری قرار گرفته و در محدوده حرکتی خود توسط ترمزها یا ابزار موثر مشابه، از حرکت میله پیستونی خارج از حدود جک، جلوگیری شود.

۳-۱۴-۷ شیلنگ‌های انعطاف‌پذیر

شیلنگ انعطاف‌پذیر بین سیلندر و شیر یک‌طرفه یا شیر مسیر برگشت باید با کمینه ضریب اطمینان هشت مربوط به فشار کامل و فشار انفجار، انتخاب شود.

شیلنگ انعطاف‌پذیر و اتصالات آن بین سیلندر و شیر یک‌طرفه یا شیر مسیر برگشت باید بدون آسیب، کمینه فشار پنج برابر فشار بارگذاری کامل را تحمل کند. این آزمون باید توسط سازنده مجموعه شیلنگ انجام شود.

توصیه می‌شود شیلنگ انعطاف‌پذیر به صورت پاک‌نشدنی، با موارد زیر علامت‌گذاری شود:

الف- نام یا علامت تجاری سازنده،

ب- فشار آزمون و

پ- تاریخ آزمون.

شیلنگ انعطاف‌پذیر نباید با شعاع خمی که کمتر از مقدار بیان شده توسط سازنده شیلنگ است، بسته شود.

۴-۱۴-۷ شیر قطع

یک شیر قطع باید فراهم باشد و در مداری نصب شود که سیلندر(ها) را به شیر یک‌طرفه و شیر(های) مسیر برگشت وصل می‌کند.

۵-۱۴-۷ شیر یک‌طرفه

یک شیر یک‌طرفه باید فراهم شده و در مدار بین پمپ (ها) و شیر قطع نصب شود.

هنگامی که فشار منبع به پایین‌تر از کمینه فشار کاری افت می‌کند، شیر یک‌طرفه باید قادر به نگهداشتن کفی با بار مجاز در هر نقطه باشد.

بسته شدن شیر یک‌طرفه باید توسط فشار هیدرولیکی جک و با حداقل یک فنر فشاری هدایت شده و/یا با جاذبه زمین، انجام شود.

۶-۱۴-۷ شیر فشار شکن

شیر فشار شکن باید فراهم شده و در مدار بین پمپ (ها) و شیر یک‌طرفه متصل شود. سیال هیدرولیک باید به مخزن باز گردد.

شیر فشار شکن باید برای محدود کردن فشار تا٪ ۱۴۰ فشار کامل، تنظیم شود.

۷-۱۴-۷ شیرهای مسیر برگشت

شیرهای مسیر برگشت باید به صورت الکتریکی باز نگه داشته شوند. بسته شدن آنها باید توسط فشار جک و حداقل یک فنر فشاری هدایت شده در هر شیر، انجام شود.

۸-۱۴-۷ مراقبت در برابر خرابی سیستم هیدرولیکی

۱-۸-۱۴-۷ شیر ترکیدگی

هنگامی که حرکت کفی بیش از ۵۰۰ mm یا سه پله شود، سامانه هیدرولیکی باید شامل یک شیر ترکیدگی باشد که به طور مستقیم به خروجی سیلندر یا وسیله موثر دیگری متصل شده و در صورت بروز خرابی در هر قسمت از مدار هیدرولیکی (به استثنای جک) باید از پایین آمدن کفی جلوگیری کند.

شیر ترکیدگی باید:

- با سیلندر، یکپارچه باشد، یا
- به طور مستقیم و محکم روی فلنج نصب شود، یا
- نزدیک به سیلندر قرار داده شود و با استفاده از لوله‌های صلب کوتاه توسط جوش، فلنج یا اتصالات رزوه شده، به سیلندر متصل شود، یا
- به طور مستقیم با استفاده از رزوه به سیلندر متصل شود.

شیر ترکیدگی باید دارای انتهای رزوه‌ای به همراه یک شانه باشد. شانه باید در جلوی سیلندر قرار گیرد.

سایر انواع اتصالات، مانند اتصالات فشاری یا اتصالات پخ‌دار، بین سیلندر و شیر ترکیدگی مجاز نیست.

۲-۸-۱۴-۷ محدودکننده

در مورد نشت عمدۀ در سامانه هیدرولیکی، یک محدودکننده باید از بیشتر شدن سرعت کفی با بار مجاز در یک حرکت به سمت پایین تا بیش از ۱۵ m/s از سرعت مجاز، جلوگیری کند.

محدودکننده باید برای بازرسی قابل دسترس باشد.

محدودکننده باید:

- الف- با سیلندر، یکپارچه باشد، یا
- ب- به طور مستقیم و محکم روی فلنج نصب شود، یا
- پ- نزدیک به سیلندر قرار داده شود و با استفاده از لوله‌های صلب کوتاه توسط جوش، فلنج‌ها یا اتصال رزوه شده، به سیلندر متصل شود، یا
- ت- به طور مستقیم با استفاده از رزوه به سیلندر متصل شود.

محدودکننده باید دارای انتهای رزوهای بههمراه یک شانه باشد و در جلوی سیلندر قرار گیرد.
سایر انواع اتصالات، مانند اتصالات فشاری یا اتصالات پخ‌دار، بین سیلندر و محدودکننده، مجاز نیست.
محدودکننده باید همانند سیلندر درنظر گرفته شود.

باید یک وسیله با کارکرد دستی باشد که اجازه دهد جریان محدود کننده بدون قرارگیری کفی در حالت بار بیش از حد، ایجاد شود. این وسیله باید در برابر عملیات ناخواسته مراقبت شده و در هیچ موردی نباید وسائل ایمنی مجاور جک را خنثی کند.

۹-۷ مراقبت در برابر خزش^۱

مراقبت در برابر خزش باید در کفی‌های بالابر با محرک هیدرولیکی که جابجایی بیش از ۵۰۰ mm دارند، فراهم شده باشد.

مثال‌هایی از روش‌هایی که می‌توان با استفاده از آن‌ها، این مورد را به‌دست آورد، عبارتند از:

-سامانه ضد خزش الکتریکی؛
-وسیله پال^۲؛

-درگیر شدن ترمز ایمنی یا یک وسیله گیرهای با حرکت به سمت پایین کفی بالابر.
باید از خزش بیش از ۵۰ mm کفی بالابر از کف طبقه، جلوگیری شود.

۱۰-۷ فشارسنج

باید بین شیر یک طرفه و جک در مدار هیدرولیکی، تمهیداتی برای نصب یک فشارسنج و شیر جداسازی، به منظور انجام آزمون‌ها در نظر گرفته شود.

۱۱-۷ صافی‌ها

باید در مدار بین مخزن و پمپ (ها) و همچنین بین شیر قطع و شیر مسیر برگشت، صافی‌ها یا وسائل مشابه نصب شود. صافی و وسیله مشابه بین شیر قطع و شیر مسیر برگشت، جهت بازرسی و نگهداری باید در دسترس باشند.

۱۲-۷ مخزن

مخزن روغن باید دارای ساختار بسته بوده و شامل یک پرکننده پوشش‌دار، هواکش، وسیله‌ای برای تعیین سطح سیال و صافی یا وسیله مشابه باشد.

۱۳-۷ لوله‌کشی و تکیه‌گاه‌ها

1 - Creeping
2 - Pawl device

کلیه لوله کشی ها باید مطابق با استاندارد ISO 4413 برای حذف تنש های بیش از حد در مفاصل، خم ها و اتصالات و به ویژه در هر بخش از سامانه هیدرولیک که تحت تاثیر ارتعاش قرار دارند، پشتیبانی شوند.

لوله های صلب و شیلنگ های انعطاف پذیر باید با استفاده از بسته ای که از دیوارها، کف ها، پنل ها یا جداره ها عبور می کنند، محافظت شوند.

اتصالات نباید در بسته ها قرار گیرند.

۱۴-۷ شیلنگ های انعطاف پذیر

شیلنگ های انعطاف پذیر باید به نحوی نصب شود که:

الف- از خمیدگی و کشیدگی بیش از حد شیلنگ در هنگام کار کرد کفی بالابر جلوگیری شود؛

ب- تغییر شکل پیچشی^۱ شیلنگ کمینه شود؛

پ- برای جلوگیری از خرابی شیلنگ، مکان یابی یا محافظت شود؛ و

ت- اگر وزن شیلنگ باعث ایجاد کشیدگی بیش از حد می شود، شیلنگ به اندازه کافی تکیه گاه داشته یا دارای انتهای عمودی باشد.

شیلنگ ها باید با سیال هیدرولیک مورد استفاده در سامانه سازگار بوده و با بیشینه فشار کاری آنها به طور دائمی علامت گذاری شوند (به زیربند ۱-۳-۱۴-۷ مراجعه شود).

۱۵-۷ عملیات دستی / اضطراری

الzامات زیربند ۲-۳-۷ باید اعمال شود.

۸ تاسیسات و تجهیزات الکتریکی

۱-۸ کلیات

۱-۸ کفی های بالابر باید به یک منبع برق اختصاصی مطابق با قسمت مربوطه استاندارد IEC 60364 متصل شوند که به یک سوییج اصلی و فیوز یا وسیله اضافه بار منتهی می شود. این الزام برای منبع برق اختصاصی، برای کفی های بالابر عمل کننده با باتری کاربرد ندارد.

سوییج اصلی نباید منبع مدارات زیر را قطع کند:

الف- هرگونه روشنایی مرتبط با کفی بالابر (به زیربند ۱-۶-۱-۸ مراجعه شود)، یا

ب- پریز برق تعییه شده برای اهداف نگهداری (به زیربند ۲-۶-۱-۸ مراجعه شود).

یادآوری ۱- سایر الزامات برای مدارهای توزیع الکتریکی در پایانه‌های ورودی سوییج اصلی که در بالا ذکر شد، قابل اجرا نیستند.

یادآوری ۲- تفسیر ملی از «منبع اختصاصی برق» مجاز است.

۲-۱-۸ تاسیسات و تجهیزات الکتریکی باید مطابق با الزامات استاندارد IEC 60204-1 یا IEC 60335-1 به صورتی که مناسب است، باشند.

ولتاژ مجاز اصلی d.c یا ولتاژ a.c بین کنکتورها و زمین باید بیش از ۷۵۰V برای مدارهای کنترل و ایمنی باشد. مدارهای کنترل تغذیه اصلی، غیر از منابع خنثی متصل به زمین، باید از سیم پیچ ثانویه ترانسفورماتور ایزوله شده مطابق با استاندارد IEC 60742 گرفته شود. یک خط مدار کنترل باید به زمین (یا مدارهای ایزوله شده متصل به زمین) متصل شده و خط دیگر، باید مطابق با شکل ۴ به فیوز متصل شود. مدارهای مراقبت شده SELV^۱ مطابق با قسمت مربوطه استاندارد IEC 60364 ممکن است به عنوان یک جایگزین در نظر گرفته شوند، در صورتی که سطح معادلی از ایمنی را تضمین کنند. الزامات معادل برای کفی‌های بالابر عمل کننده با باتری در زیربند ۱۲-۸ بیان شده است.

۳-۱-۸ ولتاژ عملیاتی واحد محرکه باید بیش از ۵۰۰V باشد.

۴-۱-۸ رسانای خنثی و هر رسانای محافظ مدار باید از هم جدا باشد.

۵-۱-۸ مقاومت عایق بین رساناهای و بین رساناهای زمین، باید بیش از $1000\Omega/V$ با کمینه‌های زیر باشد:

الف- $K\Omega$ ۵۰۰ برای مدارهای قدرت و مدارهای دربردارنده وسایل ایمنی؛

ب- $K\Omega$ ۲۵۰ برای سایر مدارها.

۲-۸ روشنایی و پریزها

۱-۲-۸ روشنایی

روشنایی در کفی و در وسایل کنترل کفی باید با استفاده از یک سوییج در نزدیکی آن، کنترل شود. سطح شدت روشنایی باید کمتر از 50 lux باشد.

کفی‌های بالابر کاملاً محصور، باید دارای یک منبع اضطراری قابل شارژ خودکار باشند که در صورت وقفه در تأمین نور طبیعی، قادر به تغذیه حداقل یک لامپ یک وات برای یک ساعت باشد. این روشنایی باید به طور خودکار پس از اشکال در تأمین نور طبیعی، ایجاد شود.

۲-۲-۸ پریز

یک پریز خروجی برق باید در نزدیکی کفی بالابر برای روشنایی موضعی در حین بازرگانی و تعمیر و نگهداری فراهم شود.

۳-۸ کنتاکتورهای محرک

۱-۳-۸ کنتاکتورهای اصلی (همان طور که در زیربند ۴-۸ مورد نیاز است) باید حداقل دارای ویژگی‌های زیر باشد:

الف- گروه به کارگیری AC-3 برای کنتاکتورهای موتورهای a.c.

ب- گروه به کارگیری DC-3 برای کنتاکتورهای موتورهای d.c.

همان طور که در استاندارد ملی ایران به شماره ۱-۴۸۳۵ مشخص شده است.

۲-۳-۸ اگر به دلیل توانی که آن‌ها حمل می‌کنند، بایستی از رله‌هایی برای کنتاکتورهای اصلی استفاده شود، این رله‌ها باید به گروههای مشخص شده زیر در استاندارد ملی ایران به شماره ۱-۴۸۳۵-۵ تعلق داشته باشند:

الف- AC 15 برای رله‌های کنترل کننده کنتاکتورهای a.c.

ب- DC 13 برای رله‌های کنترل کننده کنتاکتورهای d.c.

۳-۳-۸ هر کنتاکتور مشخص شده در زیربندهای ۱-۳-۸ و ۲-۳-۸ باید به صورت زیر به کار گرفته شود:

الف- اگر یکی از کنتاکتها «قطع» (یعنی در حالت عادی بسته) بسته شود، در نتیجه همه کنتاکتهاي «وصل»، باز هستند؛ و

ب- اگر یکی از کنتاکتهاي «وصل» (یعنی در حالت عادی باز) بسته شود، همه کنتاکتهاي قطع، باز هستند.

حتی اگر یکی از این کنتاکتها باهم جوش داده شوند، این شرایط باید حفظ شود.

۴-۳-۸ کنتاکتورهای مربوط به معکوس کردن جهت حرکت، باید به صورت الکتریکی با هم ارتباط داشته باشند.

۴-۸ مدارهای موتور و ترمز برای متوقف کردن ماشین و بررسی وضعیت توقف آن

۴-۱ موتورهایی که به طور مستقیم از منابع برق a.c. تغذیه می‌شوند

تغذیه موتور و ترمز باید با استفاده از دو کنتاکتور مستقل، که کنتاکتهاي آن‌ها باید به صورت سری با مدارهای تغذیه موتور و ترمز قرار گیرند، قطع شود. اگر در حالی که کفی بالابر ثابت است و یکی از کنتاکتورها، کنتاکت اصلی را باز نکرده است، باید از حرکت اضافی کفی بالابر در آخرین تغییر جهت حرکت، جلوگیری شود.

۴-۲ موتورهای a.c. یا d.c. که با استفاده از عناصر حالت جامد کنترل و تأمین می‌شوند

یکی از روش‌های زیر باید استفاده شود:

الف- مانند زیربند ۴-۸، یا

ب- یک سامانه متشکل از:

- یک کنتاکتور قطع کننده جریان در همه قطب‌ها؛ سیم پیچ کنتاکتور حداقل قبل از هر تغییر جهت، باید آزاد شود؛ اگر کنتاکتور آزاد نشود، باید از هرگونه حرکت اضافی کفی بالابر جلوگیری شود؛

- یک وسیله کنترل مستقل که جریان انرژی را در عناصر استاتیک، مسدود می‌کند؛

- یک وسیله پایش برای تأیید مسدود شدن جریان انرژی، هر بار که کفی بالابر ثابت است.

اگر طی یک دوره توقف عادی، مسدود شدن با استفاده از عناصر استاتیکی مؤثر نباشد، وسیله پایش باید باعث شود که کنتاکتور آزاد شده و از هرگونه حرکت اضافی کفی بالابر جلوگیری شود.

۳-۴-۸ تأمین برق برای موتور محرک و ترمز

تأمین برق برای موتور محرک و ترمز باید پس از خاتمه سیگنال کنترل جهت یا پس از خرابی منبع تغذیه یا هرگونه عملیات کنتاکت ایمنی، قطع شود.

فاصله‌های توقف نباید بیش از موارد زیر باشد:

- ۲۰ mm، در پاسخ به عملکرد کنتاکت ایمنی یا مدار ایمنی؛

- ۵۰ mm، در پاسخ به خاتمه سیگنال جهت‌دار یا پس از خرابی منبع تغذیه.

۵-۸ فوائل جریان خزش^۱ و فاصله هوایی^۲ و الزامات محفظه

۱-۵-۸ الزامات محفظه

قسمت‌های مؤثر کنترل کننده‌ها و کنتاکت‌های ایمنی باید در محفظه محافظه حداقل IP2X قرار گیرند.

محافظه‌ها باید با استفاده از وسایل گیرهای نگهداری شوند که برای حذف آن‌ها، نیاز به استفاده از ابزار است. باید ملاحظاتی برای نیاز به امنیت بیشتر با استفاده از یک اتصال یا قفل که نیاز به کلید یا ابزارهای خاصی برای کفی‌های بالابر با دسترسی عمومی دارد، درنظر گرفته شود.

هر کجا که نیاز است (به عنوان مثال برای استفاده در فضای باز)، سطح مراقبت افزایش یافته باید مناسب محل و شرایط عملیاتی فراهم شود.

۲-۵-۸ فوائل جریان خزش و فاصله هوایی

فاصله جریان خزش و فاصله هوایی برای مدارهای برق، مدارهای ایمنی و همه اجزای متصل شده پس از مدارهای ایمنی یا کنتاکت‌های ایمنی و مدارها یا کنتاکت‌هایی که نقص آن‌ها موجب ایجاد وضعیت ناایمن می‌گردد، باید مطابق با جدول XV الزامات استاندارد ملی ایران به شماره ۱-۴۸۳۵، مطابق با ولتاژ کاری و

1 Creepage

2 Clearance distances

زیربند ۲-۳ استاندارد ملی ایران به شماره ۱-۴۸۳۵، با کمینه درجه آلودگی دو، باشد. از مدار چاپی نوع PWMC^۱ نباید استفاده شود.

۶-۸ مراقبت در برابر خطاهای الکتریکی

۶-۸-۱ هر یک از خطاهای فهرست شده زیر که در تجهیزات الکتریکی کفی بالابر اتفاق می‌افتد، نباید به‌نهایی علت خرابی خطرناک کفی بالابر باشد:

الف- عدم وجود ولتاژ؛

ب- افت ولتاژ؛

پ- تغییر فاز در منابع چندمرحله‌ای؛

ت- خرابی عایق بین یک مدار الکتریکی و فلز یا زمین؛

ث- اتصال کوتاه یا مدار باز، تغییر مقدار یا عملکرد در یک جزء الکتریکی مانند مقاومت، خازن، ترانزیستور یا لامپ؛

ج- عدم جذب، یا جذب ناقص آرمیچر متحرک یک کنتاکتور یا رله؛

چ- جدا نشدن آرمیچر متحرک یک کنتاکتور یا رله؛

ح- باز یا بسته نشدن یک کنتاکت.

نیازی نیست که به باز نشدن یک کنتاکت ایمنی توجه شود.

۶-۸-۲ اتصال زمین یک مدار انرژی‌دار که در آن یک کنتاکت ایمنی وجود دارد، باید باعث توقف سریع و جلوگیری از راهاندازی مجدد کفی بالابر شود.

۷-۸ وسایل ایمنی الکتریکی

۷-۸-۱ وسایل ایمنی الکتریکی (به عنوان مثال موارد فهرست شده در جدول ۱) باید به‌طور مستقیم بر روی تجهیزات کنترل‌کننده تغذیه محرک موتور و ترمز، عمل کنند.

یادآوری- یک وضعیت نایمن، عدم پاسخ به یک سوییچ یا وسیله ایمنی است.

از حرکت ماشین باید جلوگیری شود یا باید بلافاصله متوقف شود، همان‌طور که در زیربند ۴-۸ بیان شده است. وسایل ایمنی الکتریکی باید شامل موارد زیر نیز باشد:

الف- یک یا چند کنتاکت ایمنی مطابق با زیربند ۴-۷-۸، به‌طور مستقیم تغذیه کنتاکتورهای ذکر شده در زیربند ۳-۸ یا کنتاکتورهای رله را قطع می‌کند؛ یا

ب- یک یا چند کنتاکت ایمنی مطابق با زیربند ۸-۷-۴، به طور مستقیم تغذیه کنتاکتورهای ذکر شده در زیربند ۸-۳ یا کنتاکتورهای رله را در ارتباط با مدارهای ایمنی مطابق با زیربند ۸-۱۱، قطع نمی‌کند.

۲-۷-۸ اگر به دلیل برقی که باید ارسال شود، کنتاکتورهای رله برای کنترل ماشین استفاده شود، این کنتاکتورها باید به عنوان تجهیزاتی در نظر گرفته شوند که به طور مستقیم تغذیه ماشین را برای شروع و توقف، کنترل می‌کنند.

۳-۷-۸ سوییچ ایمنی نباید در یک رسانای بازگشتی یا یک رسانای محافظ مدار، قرار داده شود.

۴-۷-۸ عملیات کنتاکت ایمنی باید با استفاده از جداسازی مثبت وسایل قطع کننده مدار باشد. حتی اگر کنتاکتها باهم جوش داده شده‌اند، این جدایی باید رخ دهد.

اتصال همیشه باز، زمانی حاصل می‌شود که همه عناصر قطع کننده کنتاکت، به موقعیت باز خود آورده شود و همچنین زمانی که برای قسمت قابل توجهی از حرکت، هیچ عضو انعطاف‌پذیری (مانند فنرها) بین کنتاکتها متحرک و قسمتی از عملگری که به آن‌ها نیرو اعمال می‌شود، وجود ندارد.

طراحی باید برای کمینه‌سازی خطر اتصال کوتاه ناشی از خرابی اجزا باشد.

۵-۷-۸ ساییدگی مواد رسانا نباید به اتصال کوتاه کنتاکتها منجر شود.

۶-۷-۸ اگر کنتاکتها ایمنی در دسترس افراد غیرکارشناس فنی باشد، باید طوری ساخته شوند که نتوان با استفاده از ابزارهای ساده، این کنتاکتها را غیرفعال ساخت.

یادآوری- یک قطعه آهنربا یا پل، نباید به عنوان یک ابزار ساده در نظر گرفته شود.

جدول ۱- مثال‌هایی از سوییچ‌ها یا وسایل ایمنی الکتریکی

بند مرتبه	سوییچ یا وسیله
۱۱-۲-۱-۹	وسیله قفل ایمنی درب برای: الف- موقعیت بسته‌ی درب‌های سطح توقف (و حفاظها در کفی‌های بالابر غیر محصور)
۱۱-۲-۱-۹	ب- قفل شدن درب‌های سطح توقف در منطقه بازشو قفل (و حفاظها در کفی‌های بالابر غیر محصور)
۵-۱-۷	سوییچ ایمنی برای شناسایی شلی طناب یا زنجیر تعليق.
۱۵-۵-۸ ۵-۳-۲-۹	وسیله توقف اضطراری.
۵-۲-۱۰	سوییچ‌های عمل کننده با استفاده از لبه‌ها یا سطوح حساس (در کفی‌های بالابر غیر محصور).
۱۶-۸	سوییچ حد نهایی.
۵-۶	سوییچ ترمز ایمنی.

بند مرتبط	سوییج یا وسیله
۲-۳-۴-۲-۱۰	وسیله ثابت قفل حفاظ.
۸-۳-۲-۹	لبهای حساس.
۸-۶	سوییج قطع محرک پیج اسکرو/ مهره.
۲-۴-۲-۱۰	کنکات فلپ ^۱ ایمنی
^۱ Flap	

۸-۸ تأخیر زمانی

باید کمینه تأخیر یک ثانیه‌ای بین توقف کفی بالابر و آغاز به کار مجدد آن، در هر دو جهت، وجود داشته باشد.

۹-۸ مراقبت از موتور محرک

موتورهای محرک باید در برابر بارگذاری بیش از حد و جریان‌های اضافی آسیب‌رسان بالقوه، با استفاده از یک وسیله مناسب که به طور خودکار منبع را قطع می‌کند، محافظت شود. این وسیله ممکن است به طور خودکار پس از یک فاصله مناسب، مجددا تنظیم شود.

۱۰-۸ سیم‌کشی برق

۱-۱۰-۸ رساناهای عایق و حلقه اتصال به زمین

۱-۱۰-۸ مساحت سطح مقطع مجاز همه رساناهای باید برای رتبه‌بندی جریان، مناسب باشد. رساناهای مدار سیم برق و مدار ایمنی نباید کمتر از 5 mm^2 باشد.

۲-۱۰-۸ اگر یک داکت^۲ یا کابل، حاوی رساناهایی باشد که مدارهای آن‌ها دارای ولتاژهای مختلف باشد، همه آن رساناهای کابل‌ها باید دارای عایق مناسب برای بالاترین ولتاژ باشند.

۳-۱۰-۸ انتهای کابل‌های چند رشته‌ای الکتریکی و کابل‌های کنترل باید به طور ایمن بسته شود تا اطمینان حاصل شود هیچ بار مکانیکی به هر انتهای کابل منتقل نمی‌شود. تمهداتی باید انجام شود تا از کابل در برابر سایش مراقبت کند.

توصیه می‌شود که کابل‌های تخت باید مطابق با استاندارد EN 50214 ساخته شده و کابل‌های گرد باید مطابق با CENELEC HD360 S2 ساخته شوند.

سطح مقطع هیچ رسانایی نباید کوچک‌تر از 5 mm^2 باشد. علاوه بر این، سطح مقطع رساناهای مدار قدرت و ایمنی نباید کمتر از 75 mm^2 باشند. هر رسانای اتصال به زمین، نباید کوچک‌تر از بزرگ‌ترین رسانای تغذیه باشد.

۴-۱-۱۰-۸ همه رساناهای اتصال به زمین باید از جنس مس باشد، مگر اینکه از حلقه‌های لغزان و جاروبک‌های کربنی استفاده شود. توصیه می‌شود حداقل یک حلقه لغزان و جاروبک کربنی و مسیر کابل چند رشته‌ای به زمین، اختصاص داده شود.

۵-۱-۱۰-۸ هر مهره یا پیچ اسکرو که برای بستن یک رسانا استفاده می‌شود، نباید برای بستن سایر اجزا استفاده شود.

۶-۱-۱۰-۸ همه فلزات بدون محافظه، به‌غیراز رساناهای، که می‌توانند به صورت الکتریکی شارژ شوند، باید با زمین ارتباط داشته باشند (برای آزمون اتصال به زمین، به مورد ب زیربند ۱-۱۱-۳-۳ مراجعه شود). در مورد الزامات اتصال به زمین برای کفی‌های بالابر عمل کننده با استفاده از باتری، به شکل ۵ نیز مراجعه شود.

۲-۱۰-۸ پایانه‌ها و کنتاکتورها

۱-۲-۱۰-۸ کنتاکتورها و وسایل نوع دوشاخه‌ای باید با استفاده از موقعیت یا طراحی، در برابر اتصال نامناسب مراقبت شود.

۲-۲-۱۰-۸ پایانه‌ها نباید باعث آسیب رساندن به کنتاکتورها یا عایق شود.

۳-۲-۱۰-۸ پایانه‌های ورودی اصلی باید به راحتی درون تجهیزات، قابل دسترسی بوده و برای نشان دادن قطبیت صحیح، یعنی «L» برای خط و «N» برای خنثی، شناسایی شوند. پایانه اصلی زمین باید به راحتی در نزدیکی ورودی اصلی قرار گرفته و با استفاده از نماد زمین، شناسایی شود.

۴-۲-۱۰-۸ پایانه‌های اتصال به زمین نوع ستون، باید از اندازه مناسب برای رتبه جریان رسانا و کمیته M3 باشد. این پایانه‌ها نه باید به منظور ایمنی هر جزء و نه باید بدون استفاده از یک ابزار، امکان قطع اتصال را داشته باشند. همه رساناهای زمین باید به ترمینال‌های مناسب جوش داده شده، وصل شوند.

۳-۱۰-۸ شناسایی الکتریکی

هر کجا که مناسب باشد باید پایانه‌ها، اتصالات و قطعات الکتریکی، با استفاده از وسایل شناسایی مناسب، علامت‌گذاری شوند.

۱۱-۸ مدارهای ایمنی

۱-۱۱-۸ مدارهای ایمنی باید با الزامات زیربندهای ۶-۸ و ۷-۸، نسبت به ظاهرشدن یک نقص، مطابقت داشته باشند.

توصیه می‌شود، نوافض مدار باز و اتصال کوتاه برای اجزای غیرفعال (مقاومت‌ها، خازن‌ها، سلف‌ها و غیره) و به علاوه، تغییر عملکرد مدارهای مجتمع و غیره در نظر گرفته شوند (به پیوست ج مراجعه شود).

۲-۱۱-۸ همه قسمت‌های مدار ایمنی باید برای برآورده کردن فاصله جریان خزش و فاصله هوایی تعريف شده در زیربند ۲-۵-۸ طراحی شوند.

۳-۱۱-۸ همه اجزای مدار ایمنی باید در بدترین حدود و در ولتاژ، جریان و کار مورد انتظار توصیه شده سازندگان، استفاده شود.

۴-۱۱-۸ مدارهای ایمنی باید طوری طراحی شوند که تنها در زمانی که همه مدارهای ایمنی به درستی کار می‌کنند، کفی بالابر مجاز به کار باشد.

۵-۱۱-۸ هرگونه نقص یا ترکیبی از نقص‌ها که در خود، منجر به وضعیت نایمین نمی‌شود، اما در زمان ترکیب شدن با یک نقص بیشتر، موجب ایجاد وضعیت نایمین می‌شود، کفی بالابر باید سرانجام در مرحله بعدی تغییر جهت، متوقف شود.

با این وجود، اگر مدار ایمنی حداقل از دو کانال ساخته شود، ترکیب بیش از سه نقص را می‌توان نادیده گرفت. در صورت وضعیت متفاوت، کفی بالابر باید در آخرین تغییر جهت بعدی، متوقف شود.

۶-۱۱-۸ مدارهای ایمنی باید مطابق با الزامات پیوست ج، در معرض تجزیه و تحلیل ایمنی و نقص، قرار گیرد.

۱۲-۸ وسایل جریان پس‌ماند

همه مدارهای الکتریکی، به غیر از واحدهای شارژ در کفی‌های بالابر عمل‌کننده با باتری، حامل ولتاژ بزرگ‌تر از V_{50} در بالای پوسته زمین هستند که باید با استفاده از وسیله جریان پس‌ماند (RCD)^۱ مراقبت شود. بیشینه جریان حرکت مجاز باید mA_{30} باشد. بیشینه زمان حرکت در جریان حرکت مجاز باید ms_{200} باشد. بیشینه زمان حرکت در پنج برابر جریان حرکت مجاز، باید برابر ms_{40} باشد.

در صورت امکان، آزمون نمودن این وسیله نباید باعث حرکت جدی سایر وسایل مشابه شود که با مدار برق منابع، وفق داده شده‌اند.

اعتبار این بند منوط به الزامات محلی مربوط به منبع الکتریکی است.

۱۳-۸ الزامات اضافی برای عملیات با باتری

۱-۱۳-۸ برای کفی‌های بالابری که با باتری کار می‌کنند، ولتاژ مدار کنترل نباید از V_{60} فراتر رود.

- ۲-۱۳-۸ باتری‌ها حتی اگر به اندازه زاویه کوچکی انحراف پیدا کنند نباید دچار نشستی شوند. باتری‌ها نباید در زمان عملیات عادی، از جمله شارژ کردن، گاز از خود منتشر کنند.
- ۳-۱۳-۸ توصیه می‌شود فیوز، با تغذیه باتری که تنها با استفاده از ابزار(های) مناسب قابل دسترس است، هم راستا باشد. این فیوز باید تغذیه باتری را در مدت زمان 0.5 s از وقوع اتصال کوتاه و در مدت زمان 5 s از رسیدن مجدد مقدار جریان به قله میانگین، قطع نماید.
- ۴-۱۳-۸ تنظیم شارژ باتری‌ها باید مطابق شکل ۵-الف برای شارژ کردن a.c. و در شکل ۵-ب برای شارژ کردن d.c. باشد. بیشینه پتانسیل ولتاژ وقتی نسبت به زمین اندازه‌گیری می‌شود، باید به صورت زیر باشد:
- الف- برای کنتاکت‌های شارژ مراقبت شده، $V_{a.c.} = 250$ یا $V_{d.c.} = 60$
- ب- برای کنتاکت‌های شارژ بدون محافظ، $V_{a.c.} = 25$ یا $V_{d.c.} = 60$
- فرض شده است، کنتاکت‌های شارژ هنگامی که بدون استفاده از ابزار، در دسترس هستند، بدون محافظ بوده یا هنگامی که بدون استفاده از ابزار امکان لمس کنتاکت‌ها وجود ندارد، دارای محافظ باشند.
- بهتر است شارژ باتری در نقاطی صورت گیرد که انتظار می‌رود کفی بالابر بین پیمایش‌های خود متوقف شود. این نقاط معمولاً در انتهای ریل قرار دارند.
- ۵-۱۳-۸ ترمینال‌های باتری باید به طور فیزیکی در مقابل اتصال کوتاه مراقبت شوند.
- ۶-۱۳-۸ باید یک مکان مطمئن یا ثابت برای باتری‌ها فراهم شود.
- ۷-۱۳-۸ سوییچ جداکننده حامل باید باتری را از مدارهای کنترل و موتور محرک جدا کند.
- ۸-۱۳-۸ ظرفیت و نرخ شارژ باتری باید متناسب با شرایط سرویس پس از در نظر گرفتن حرکت و کار مورد انتظار پیش‌بینی شده باشد.
- ۹-۱۳-۸ اگر کفی بالابر خارج از دسترس کنتاکت‌های شارژ، به حالت سکون آورده شود، این موضوع باید به صورت تصویری یا صوتی به کاربر نشان داده شود.
- ۱۰-۱۳-۸ شاسی حامل باید همانند شکل ۵ به زمین متصل شده باشد.
- ۱۱-۱۳-۸ شارژ کننده باتری حتی پس از مدت زمان‌های طولانی شارژ، نباید به باتری آسیب وارد کرده یا آن را بیش از حد شارژ کند.
- ۱۲-۱۳-۸ الزامات زیربند ۸-۱۳-۸ را نباید برای سامانه‌های پشتیبان باتری اعمال کرد.
- ۱۴-۸ کنترل‌های بدون کابل

یادآوری- کنترل بدون کابل برای کاربردهایی مناسب است که در آن اتصال فیزیکی میان کنترل‌های کفی بالابر و سطح توقف امکان‌پذیر نیست (به عنوان مثال در کفی بالابری که با باتری کار می‌کند).

۱-۱۴-۸ سامانه کنترل بدون کابل باید برای کار با یک کفی بالابر اختصاص داده شود. این سامانه باید طوری طراحی شود که کفی بالابر به سیگنال‌های ارسال شده از یک کفی بالابر دیگر یا سامانه کنترل بدون کابل مشابه دیگر پاسخ ندهد (برای مثال با استفاده از طیف فرکانس، سیگنال‌ها و گستره کدگذاری شده مناسب).

۲-۱۴-۸ افزونگی لازم باید هم در فرستنده و هم در گیرنده فراهم شود. افزونگی در فرستنده ممکن است به وسیله‌ی موارد مطرح شده در زیربند ۸-۱۵-۶ میسر شود.

۳-۱۴-۸ در کفی‌های بالابر با دسترسی عمومی، ابزار کنترل از راه دور باید در یک مکان ثابت در مجاورت کفی بالابر قرار داشته باشد مگر آن که تحت نظارت یک سرپرست ماهر و متخصص قرار داشته باشد.

۴-۱۴-۸ سوییچ‌های توقف نصب شده در کفی، کن tactها و مدارهای ایمنی باید تمام سیگنال‌های هدایتی را لغو کرده (چه از کنترل‌های کفی چه از کنترل‌های بدون کابل) و کفی بالابر نیز مطابق زیربند ۷-۲-۱ باید طی ۲۰ mm متوقف شود.

۵-۱۴-۸ اتصال ارتباط بدون کابل باید در سرتاسر طول حرکت کفی، کارآمد باقی بماند. الزامات زیربند ۸-۴-۸ باید در تمام نقاط مسیر حفظ شود.

۶-۱۴-۸ اتصال ارتباط بدون کابل باید طوری طراحی شود که در هنگام خرابی سیگنال، خرابی ایمن داشته باشد.

۷-۱۴-۸ سامانه کنترل بدون کابل باید طوری طراحی شود که کمتر از سامانه کنترل کابلی در هنگام خرابی اجزاء، مطمئن نباشد.

۱۵-۸ وسائل عملیاتی

۱-۱۵-۸ وسائل عملیاتی لازم باید در هر سطح توقف و هر کفی فراهم شود. این وسائل باید (به جز برای کنترل‌هایی که باید توسط یک کاربر ثابت اداره شود) در محدوده‌ای در ۰,۸ m تا ۱,۱ m بالای سطح توقف و کف کفی و نه کمتر از ۰,۴ m گوشه داخلی یا دیوار مجاور کفی یا سطح توقف یا متناسب با یک کاربر خاص، قرار داشته باشد.

۲-۱۵-۸ وسائل عملیاتی که برای کنترل حرکت کفی مورد استفاده قرار می‌گیرد باید به‌طور پیوسته توسط کاربر نگه داشته شوند.

زمانی که کاربر در کار با وسائل کنترل عادی با مشکل مواجه شود، ممکن است لازم باشد که وسائل ویژه‌ای برای آن ناتوانی خاص در نظر گرفته شود. توصیه‌های مربوط به این نوع وسائل در پیوست پ ارائه شده‌است.

۳-۱۵-۸ برای کفی‌های بالابر درون مسیر حرکتی محصور، عملکرد کفی باید مقدم بر عملکرد سطح توقف باشد.

۴-۱۵-۸ وجود کمینه تأخیر یک ثانیه‌ای قبیل از آن که کفی بالابر بتواند با وجود یکی از شریط زیر شروع به حرکت کند، الزامی است:

الف- کفی بالابر از یک سطح توقف دیگر فراخوانده شود؛ یا

ب- درب سطح توقفی که کفی‌ها در آن قرار دارند، بسته باشد.

۵-۱۵-۸ یک سوییج ایمنی دو حالته باید به هنگام راهاندازی کفی با آن تطبیق داده شود و مستقیماً در مدار اطمینان وقفه ایجاد کند.

این سوییج باید به وضوح قابل رویت و قابل دسترس برای کاربر بوده و عملکرد ساده‌ای داشته باشد و موقعیت یا طراحی آن طوری باشد که در برابر عملیات غیرعمدی، مراقبت شود.

۶-۱۵-۸ وسایل عملیاتی باید در هر ایستگاه کنترل سطح توقف (در جای مناسب) فراهم شود که پس از راهاندازی باید بتواند مستقیماً مدار کنترل‌های جهتی مربوطه را قطع کند.

۱۶-۸ سوییج‌های حد ترمینال و سوییج‌های ایمنی حد نهایی

۱-۱۶-۸ سوییج‌های حد ترمینال و سوییج‌های ایمنی حد نهایی باید فراهم شود. باز شدن سوییج ایمنی حد نهایی باید از حرکت بیشتر کفی بالابر در هر دو جهت مسیر تا زمانی که کفی بالابر به صورت دستی به درستی در وضعیت صحیح قرار گیرد، جلوگیری کند.

۲-۱۶-۸ سوییج‌های انتهایی باید به منظور توقف خودکار کفی بالابر در فاصله mm ۱۵ از طبقه مورد نظر تنظیم شوند. این موضوع باید مستقل از سوییج ایمنی حد نهایی باشد.

۳-۱۶-۸ سوییج ایمنی حد نهایی پایینی ممکن است در مورد محرک‌های هیدرولیکی یا محرک‌های دارای سوییج‌های ایمنی شل شدگی طناب یا زنجیر حذف شود. علاوه بر این، هر دو سوییج ایمنی حد بالایی و پایینی ممکن است در زمان طراحی سامانه محرکه که در آن جابه‌جائی اضافی نهایی فراتر از حدود عادی، حتی بدون استفاده از توقف‌گاه مکانیکی پایانی غیرممکن نیست، نادیده گرفته شود.

امکان حذف سوییج ایمنی حد نهایی پایینی در صورتی که سوییج حد ترمینال پایینی یک سوییج ایمنی بوده و اگر جابه‌جائی اضافی نهایی منجر به حرکت کفی زیر سوییج‌های ایمنی شود، وجود دارد.

۱۷-۸ وسایل هشدار اضطراری

۱-۱۷-۸ وسایل عملیاتی هشدار اضطراری در کفی (ارجاع به زیربند ۵-۳-۲-۹) باید به هشداری متصل شود که قابل شنیدن و قابل تشخیص بوده و توسط کاربر جویای کمک، فعال می‌شود. نصاب باید با خریدار یا کاربر، در مورد مکان‌یابی سیگنال هشدار مشورت کند (به بند الف-۵ پیوست الف مراجعه شود).

۲-۱۷-۸ وسایل هشدار اضطراری باید:

الف- توسط منبعی تغذیه شود که جدا از منبع اصلی موتور محرک باشد، یا

ب- مجهز به منبع قدرت آماده به کار باشد (مانند پشتیبان باتری).

۹ الزامات خاص کفی‌های بالابر در مسیرهای حرکتی محصور

۱-۹ مسیر حرکت

۱-۱-۹ کلیات

۱-۱-۱-۹ کف مسیر حرکت و دسترسی به زیر کفی

اگر دسترسی به زیر کفی امکان‌پذیر باشد، کف مسیر حرکت باید در برابر کمینه بارگذاری 250 kg/m^2 مقاومت کند.

تمام تجهیزات لازم برای بازرگانی یا سرویس زیر کفی باید به صورت ایمن در دسترس بوده و در صورت لزوم، به وسیله نگهدارنده مکانیکی مطابق با زیربند ۵-۲ قابل دسترس باشد.

۱-۱-۲ فاصله هوایی بالا

هنگامی که کفی بالابر در تماس با نقطه توقف مکانیکی بالایی است، اندازه فاصله هوایی عمومی میان کف کفی و پایین‌ترین بخش موانع بالاسری، باید کمتر از ۲ m باشد (به شکل ۶ مراجعه شود).

۱-۱-۳ ساختار محفظه

۱-۱-۳-۱ هر دیواره محفظه باید یک سطح صاف پیوسته را تشکیل داده و از اجزاء سخت و محکم ساخته شود.

۱-۱-۳-۲ هر سوراخ در سطوح داخلی دیوارهای محفظه یا برآمدگی‌های آن‌ها نباید بیش از ۵ mm بوده و برآمدگی‌های بیش از ۱,۵ mm با خط عمود زاویه داشته باشد (به شکل ۹ مراجعه شود).

۱-۱-۳-۳ دیوارهای محفظه باید قادر به مقاومت در برابر نیروی N_{300} اعمال شده در زاویه‌های قائمه در هر نقطه از سطح گرد یا مربع شکل به وسعت 5 cm^2 بدون تغییر شکل بیش از ۱۰ mm گونه تغییر شکل دائمی باشد.

۱-۱-۴-۳ در رابطه با مقررات محلی ساختمان، ارتفاع محفظه نباید کمتر از $1,1 \text{ m}$ در بالای کف طبقه توقف بالایی باشد (به شکل ۶ مراجعه شود).

علاوه بر این، مسیر حرکتی محصور باید طوری باشد که وقتی کفی در بالاترین نقطه مسیر خود (شامل جایه‌جایی اضافی نهایی) قرار دارد، حداقل تا لبه بالایی محفظه کفی امتداد یابد.

۹-۱-۱-۵ هر اسلات^۱ عمودی مورد نیاز برای اهداف عملیاتی نباید باعث ایجاد خطر برش یا خرد شدن شود.

۹-۱-۶-۳ زمانی که از شیشه در ساخت بدنه مسیر حرکت استفاده می‌شود، درهای کشویی افقی یا درهای مفصلی باید با شرایط بیان شده در جدول‌های ۲، ۳ یا ۴ به شکل مناسب، وفق داده شود.

جدول ۲- پنل‌های شیشه‌ای که باید در دیوارهای چاه یا اتاق آسانسور استفاده شود

بعد بر حسب میلی‌متر

کمینه ضخامت		نوع شیشه
قطر دایره محاطی		
۲۰۰۰ بیشینه	۱۰۰۰ بیشینه	
۱۰ $(5 + 5 + 0,76)$	۸ $(4 + 4 + 0,76)$	مقاوم و چند لایه
۱۲ $(6 + 6 + 0,76)$	۱۰ $(5 + 5 + 0,76)$	چند لایه

جدول ۳- پنل‌های شیشه‌ای مورد استفاده در درهای کشویی افقی

ثابت کردن پنل‌های شیشه‌ای	بیشینه ارتفاع آزاد درب	عرض	کمینه ضخامت	نوع شیشه
۲ تثبیت‌کننده بالایی و پایینی	۲۱۰۰	۷۲۰ تا ۳۶۰	۱۶ $(8 + 8 + 0,76)$	مقاوم و چند لایه
۳ تثبیت‌کننده بالایی/پایینی در کنار	۲۱۰۰	۷۲۰ تا ۳۰۰	۱۶ $(8 + 8 + 0,76)$	چند لایه
تمام اطراف	۲۱۰۰	۸۷۰ تا ۳۰۰	۱۰ $(6 + 4 + 0,76)$ $(5 + 5 + 0,76)$	
یادآوری- مقداری این جدول تحت شرایطی معتبر هستند که در مورد ۳ یا ۴ تثبیت‌کننده، پروفیل‌ها محکم به یکدیگر متصل شده باشند.				

جدول ۴- پنل‌های شیشه‌ای مورد استفاده در درب‌های مفصلی

ابعاد بر حسب میلی‌متر

نوع شیشه	کمینه ضخامت	بیشینه قطر دایره محاطی
مقاوم و چند لایه	۸ (+۴ + ۴ + ۰,۷۶)	۱۰۰
چند لایه	۱۰ (۵ + ۵ + ۰,۷۶)	۱۰۰

پنل‌های شیشه‌ای همیشه باید در تمام اطراف در یک کادر ثابت شده باشند.

۴-۱-۱-۹ ورودی‌های مسیر حرکت

۱-۴-۱-۹ ورودی‌های مسیر حرکتی باید به وسیله درب‌های سطح توقف، محافظت شود (به زیریند ۲-۱-۹ مراجعه شود).

۲-۴-۱-۹ ارتفاع دسترسی آزاد در داخل و در سرتاسر کفی نباید کمتر از ۲ m باشد (به شکل ۶ مراجعه شود).

۳-۴-۱-۹ عرض ورودی‌های آزاد نباید کمتر از ۸۰۰ mm باشد (به زیریند ۳-۲-۹ مراجعه شود) به جز

الف- در ساختمان‌هایی با دسترسی عمومی، نباید کمتر از ۹۰۰ mm باشد (به شکل ۶ مراجعه شود)، و
ب- برای استفاده توسط کاربران دائمی تنها، فقط در ساختمان‌های با دسترسی خصوصی، نباید کمتر از ۶۵۰ mm باشد.

در ساختمان‌های با دسترسی خصوصی، اگر فضای کاری محدود باشد، از کاهش ابعاد استفاده می‌شود.
۴-۴-۱-۹ فاصله افقی میان لبه‌های کفی و محفظه یا میان کفی و آستانه سطح توقف نباید از ۲۰ mm بیشتر باشد (به شکل ۲ مراجعه شود).

۵-۱-۱-۹ درب‌ها و دریچه‌های بازرگانی

درب‌ها و دریچه‌های بازرگانی نباید در حرکت کفی تداخل ایجاد کنند.

درب‌ها و دریچه‌های بازرگانی باید از خارج با کمک کلید یا ابزار ویژه قابل بازشدن باشد.
عملیات بالا بردن باید به صورت خودکار، وضعیت بسته این درب‌ها و دریچه‌ها را حفظ و به آن وابسته باشد.
بدین منظور، مطابق زیریند ۷-۸ باید از وسایل ایمنی الکتریکی استفاده شود.

۲-۱-۹ مراقبت از ورودی سطح توقف

۱-۲-۱-۹ درب‌های سطح توقف

دسترسی به کفی باید از طریق باز شدن درب‌های سطح توقف فراهم شود که:

الف- بدون هیچ روزنہ (بسته) هستند؛

ب- به شکل خودکار بسته‌شونده اما در وضعیت باز، ثابت هستند؛

پ- به داخل مسیر حرکت باز نمی‌شوند؛

ت- برای باز کردن آن‌ها با دستگیره به بیشینه نیروی N ۴۰ نیاز است؛ و

ث- هنگامی که درب یا ورودی از مواد غیرشفاف ساخته شده و با یک پنل تصویری که ارتفاع آن بیش از ۱/۱ m باشد مجهز شود:

۱- عرض آن باید کمتر از ۶۰ mm باشد،

۲- لبه پایینی آن باید بین ۳۰۰ mm و ۹۰۰ mm بالای کف طبقه قرار داشته باشد،

۳- کمینه سطح براق هر درب سطح توقف، باید به میزان 0.015 m^2 با کمینه 0.01 m^2 از هر پنل تصویری باشد؛

ج- اگر شیشه‌ای باشند، دارای نشانه‌گذاری‌های قابل دیدن بین ۱۴۰۰ mm و ۱۶۰۰ mm بالای کف باشند.

۲-۲-۱-۹ استحکام درب‌های سطح توقف

درب‌های سطح توقف با قفل‌های خود باید در برابر نیروی N ۳۰۰ که در زاویه‌های قائمه بر هر نقطه از سطح گرد یا مربع شکل به مساحت 5 cm^2 اعمال می‌شود، بدون تغییر شکل الاستیکی بیش از ۱۰ mm و بدون هر گونه تغییر شکل دائمی، مقاومت نمایند.

درب‌های سطح توقف به همراه قفل‌های آن‌ها باید پس از انجام چنین آزمایشی بتواند به نحو رضایت‌بخشی عمل کنند.

با اعمال نیروی تعریف شده در بالا در مورد کفی‌های بالابر بدون درب، تغییر شکل الاستیکی درب‌های سطح توقف به سمت داخل چاه آسانسور، باید بیش از ۵ mm باشد.

با اعمال نامطلوب‌ترین نیروی دستی (بدون ابزار) به اندازه N ۱۵۰ در مسیر باز شدن درب‌های کشویی افقی، فضای باز ایجاد شده باید بیش از ۳۰ mm باشد.

۳-۲-۱-۹ ارتفاع درب‌های سطح توقف

۱-۳-۲-۱-۹ طبقه بالایی

در رابطه با مقررات محلی ساختمان، ارتفاع درب سطح توقف در طبقه بالايي، نباید کمتر از ۱۱۰۰ mm باشد (به شکل ۶ مراجعه شود).

کمینه ارتفاع درب‌های سطح توقف در طبقه بالايي کفی‌های بالابر با حرکت بیش از ۲ m در ساختمان دارای دسترسی عمومی باید ۲ m بالاتر از سطح توقف بالايي باشد (به شکل ۶ مراجعه شود).

علاوه بر اين، درب سطح توقف در طبقه بالايي، باید طوری ساخته شود که هنگامی که کفی در بالاترين نقطه در مسیر خود شامل جابه‌جائي اضافي نهايی است، حداقل تا لبه‌ي بالايي محفظه کفی، امتداد يابد.

۲-۳-۲-۱-۹ طبقه‌های پايینی و ميانی

ارتفاع درب سطح توقف محافظت‌کننده از ورودی مسیر حرکت در طبقه پايینی و ميانی باید با ارتفاع كامل ورودی يا با بالاي لبه محفظه، هر کدام که کوچک‌تر است، متناسب باشد.

۴-۲-۱-۹ ساختار درب‌های سطح توقف

۱-۴-۲-۱-۹ سطح داخلی

درون درب‌های سطح توقف باید یک سطح پيوسته، سخت، صاف و عمودی را تشکيل دهد.

۲-۴-۲-۱-۹ تراز

سطح داخلی درب‌های سطح توقف باید با سطح داخلی مسیر حرکت، یک صفحه پيوسته را تشکيل دهد.

۳-۴-۲-۱-۹ برآمدگی

هر برآمدگی از سطح داخلی درب‌های سطح توقف باید مطابق با زيربندي ۱-۱-۹-۳-۱-۲ باشد.

۴-۴-۲-۱-۹ شيشه‌كاری

هر ماده شيشه‌كاری مورد استفاده در درب‌های سطح توقف باید مطابق با زيربندي ۱-۱-۹-۳-۱-۶ باشد.

۵-۲-۱-۹ عرض بازشده‌گی درب

عرض بازشده‌گی آزاد درب‌های سطح توقف باید همان‌طوری باشد که در زيربندي ۱-۱-۹-۳-۴-۱-۱-۹ مشخص شد (به زيربندي ۲-۹ ۳-۲-۲ نيز مراجعه شود).

۶-۲-۱-۹ فواصل هوائي

به جز مورد مشخص شده در زيربندي ۱-۱-۹-۳-۲-۲، هر فاصله هوائي در زير، بالا، کنار يا ميان درب‌های سطح توقف در سرتاسر مسیر حرکت و جابه‌جائي اضافي نهايی کفی، نباید بیش از ۶ mm باشد (که در نتيجه فرسودگی ممکن است تا ۱۰ mm افزایش يابد).

۷-۲-۱-۹ آستانه‌ها

برای ورودی باید یک آستانه یا سطح شیب‌دار فراهم شده باشد، که توان مقاومت کافی در برابر عبور بارگذاری مجاز روی کفی را داشته باشد.

۸-۱-۹ هدایت درب‌ها

درب‌های سطح توقف باید طوری طراحی شود که در حین عملیات عادی، از ایجاد اختلال یا تغییر مکان در انتهای مسیر آن‌ها اجتناب شود.

۹-۱-۹ سطوح شیب‌دار

سطح شیب‌دار باید روی همه لبه‌های دسترسی کفی که دارای یک پله با ارتفاع بزرگ‌تر از ۱۵ mm هستند نصب شود. این سطوح باید دارای شیبی کوچک‌تر از مقدار مشخص شده زیر باشند. وجود یک پله با ارتفاعی تا ۱۵ mm در لبه جلویی هر سطح شیب‌دار، مجاز است.

شیب‌های سطح شیب‌دار نباید از موارد زیر بیشتر باشد:

الف-۱:۴ در افزایش عمودی تا ۵۰ mm؛

ب-۱:۶ در افزایش عمودی تا ۷۵ mm؛

پ-۱:۸ در افزایش عمودی تا ۱۰۰ mm؛ و

ت-۱:۱۲ در افزایش عمودی بیش از ۱۰۰ mm.

۱۰-۱-۹ مراقبت در طی عملیات درب طبقه

نیروی مورد نیاز برای مقاومت در برابر حرکت دربی که با برق کار می‌کند، آن‌طور که در لبه‌ی سطح توقف آن اندازه‌گیری شده است، نباید بیش از N ۱۵۰ باشد.

انرژی جنبشی هر دربی که با برق کار می‌کند و اجزای مکانیکی که محکم به آن متصل شده‌اند، آن‌طور که با سرعت متوسط بسته شدن محاسبه یا اندازه‌گیری شده است، نباید از J ۱۰ بیشتر شود.

۱۱-۲-۱-۹ قفل کردن درب

۱-۱۱-۲-۱-۹ در شرایط عادی، هنگامی که کفی، بیش از ۵۰ mm بالای سطح آستانه آن درب باشد، باز کردن درب سطح توقف نباید امکان‌پذیر باشد.

۲-۱۱-۲-۱-۹ شروع یا ادامه حرکت کفی بالابر، هنگام باز بودن درب سطح توقف، نباید عملی باشد. وضعیت بسته بودن باید با استفاده از یک ابزار ایمنی الکتریکی مطابق با زیربند ۷-۸ شناسایی شود.

۳-۱۱-۲-۱-۹ شروع یا ادامه حرکت کفی بالابر با درب سطح توقف قفل‌نشده، در هنگامی که کفی بالابر بیش از ۵۰ mm با سطح آستانه درب فاصله دارد، نباید امکان‌پذیر باشد. دسترسی به این هدف به وسیله پل مدار موازی بین کنタکت ایمنی و کنترل قفل کن در منطقه بازشو قفل ممکن است عملی باشد. یک وسیله

ایمنی الکتریکی منطبق با زیربند ۷-۸ باید شناسایی کند که آیا اجزای قفل کن به طور مناسب درگیر هستند یا خیر.

۴-۱-۲-۹ ارتباط میان یکی از اجزاء کن tact که مدار را باز می کند و وسیله ای که مدار را به صورت مکانیکی قفل می کند، باید مثبت و با خرابی ایمن، اما در صورت لزوم قابل تنظیم باشد.

۵-۱-۲-۱-۹ اجزاء قفل کن و ملحقات آنها باید در برابر شوک مقاوم باشند.

۶-۱-۲-۱-۹ درگیر کردن عناصر قفل کن باید طوری انجام شود که نیروی اعمال شده در جهت باز شدن درب، کارایی قفل کن را کاهش ندهد.

۷-۱-۲-۱-۹ قفل باید بدون تغییر دائمی در برابر کمینه نیروی N ۳۰۰۰ برای قفل های درب مفصلی و N ۱۰۰۰ برای قفل های درب کشویی و بر روی جزء قفل و در جهت باز شدن درب، مقاومت کند.

۸-۱-۲-۱-۹ قفل درب های مفصلی سطح توقف باید روی درب یا نزدیک به لبه درب نصب شود و باید به شکل مؤثر و کارآمد در حالت قفل باقی بمانند، حتی اگر باعث خم شدن درب شود.

۹-۱-۲-۱-۹ وسایل قفل کن باید به طوری طراحی شده و قرار گیرند که در هنگام استفاده عادی غیرقابل دسترس بوده و در برابر سوءاستفاده تعمدی محافظت شود.

۱۲-۲-۱-۹ قفل گشایی اضطراری

باید امکان باز کردن قفل درب های سطح توقف بالایی و پایینی از خارج، با کمک یک کلید یا ابزار ویژه به گونه ای وجود داشته باشد که متناسب با مثلث قفل گشایی نمایش داده شده در شکل ۷ باشد. درب های میانی نباید قابل بازگشایی باشند. پس از باز شدن اضطراری، باید امکان بستن و قفل کردن درب ها، بدون استفاده از هیچ ابزاری وجود داشته باشد.

۲-۹ کفی بالابر

۱-۲-۹ سطح کف داخلی

۱-۲-۹ سطح بارگذاری آزاد کفی، به جز ریل های دستی، نباید بیش از ۲ m² باشد.

۲-۱-۲-۹ توصیه می شود که ابعاد نقشه کف کفی، برای تطابق با استاندارد ایزو صندلی چرخ دار باید مساوی یا بزرگ تر از مقادیر ارائه شده در جدول ۵ باشد (به شکل ۶ مراجعه شود). در ساختمان های با دسترسی خصوصی، ممکن است در صورت لزوم به دلیل محدودیت فضا، از راهکار کاهش ابعاد استفاده شود. کمینه ابعاد طرح باید مطابق با الزامات محلی باشد.

جدول ۵- کمترین ابعاد کفی

ابعاد بر حسب میلی متر

کمینه ابعاد نقشه (عرض × طول)	کاربرد اصلی
۱۴۰۰ × ۱۱۰۰	زمانی که درب‌ها ۹۰° با یکدیگر زاویه دارند (همراه در کنار صندلی چرخ‌دار)
۱۶۰۰ × ۸۰۰	همراه ایستاده در عقب کاربر روی صندلی چرخ‌دار
۱۲۵۰ × ۸۰۰	کاربر تنها، به صورت ایستاده یا روی صندلی چرخ‌دار
۶۵۰ × ۶۵۰	کاربر تنها به صورت ایستاده (نامناسب برای صندلی چرخ‌دار)
۳۵۰ × ۳۲۰	کاربر تنها به صورت ایستاده (با حرکت تا ۵۰۰ mm)

۳-۱-۲-۹ عرض آزاد کفی و ورودی‌های سطح توقف نباید کمتر از ۸۰۰ mm باشد به جز در موارد زیر:

الف- در ساختمان‌های با دسترسی عمومی، که در آن نباید کمتر از ۹۰۰ mm باشد (به شکل ۶ مراجعه شود)، و

ب- در ساختمان‌های فقط با دسترسی خصوصی، که توسط کاربران ایستاده و تنها استفاده می‌شود، این مقدار نباید کمتر از ۶۵۰ mm باشد، یا در صورتی که افزون بر این موارد مسیر حرکت از ۵۰۰ mm تجاوز نمی‌کند، این مقدار نباید از ۳۲۵ mm کمتر باشد.

۴-۱-۲-۹ در ساختمان‌های با دسترسی عمومی، طول کفی نباید کمتر از ۱۴۰۰ mm باشد.

۲-۲-۹ ساختار

۱-۲-۲-۹ کف پوش کفی باید مقاوم به لغزش باشد. آستانه کفی یا سطح توقف باید رنگی متضاد با سطح کف سطح توقف، در ورودی آن داشته باشد.

۲-۲-۲-۹ جایی که سازوکارهای حرکت، هدایت یا بالابر، خطراتی را در کناره‌های کفی ایجاد می‌کند، برای محافظت از کاربران، باید از این سازوکارها مراقبت شود. این محافظت باید صاف، محکم و پیوسته باشد.

۳-۲-۲-۹ سقف‌ها فقط باید با کفی‌های بالابر نصب شده در مسیرهای حرکتی محصور تطبیق داده شود. هیچ سقف کفی نباید وظیفه باربری را انجام دهد و برای امکان دسترسی برای تعمیرات، باید قابل برداشت باشد. باید برچسب‌های هشداردهنده برای گام برداشتن روی سقف فراهم شود.

۴-۲-۹ ۴-۲-۹ محفظه کفی باید بدون تغییر شکل بیش از ۱۰ mm و بدون تغییر شکل دائمی، قادر به مقاومت در برابر نیروی N ۳۰۰ باشد، که عמוד بر هر نقطه از یک سطح گرد یا مربع شکل به مساحت ۵ cm² اعمال می‌شود.

۵-۲-۹ ۵-۲-۹ تجهیزات زیر باید در یک سمت کفی نصب شود:

الف- وسائل عملیاتی (به زیربند ۸-۱۵ مراجعه شود);

ب- یک وسیله توقف اضطراری (به زیربند ۸-۱۵ مراجعه شود);

پ- یک وسیله عملیاتی هشدار اضطراری (به زیربند ۸-۱۷ مراجعه شود);

موارد ب و پ را می‌توان در یک واحد مجزا، ترکیب کرد.

موارد الف، ب و پ باید در منطقه مشخص شده در زیربند ۸-۱۵ واقع شود.

۶-۲-۹ ۶-۲-۹ باید ریلی که به آسانی قابل دسترسی بوده و بین ۹۰۰ mm تا ۱۱۰۰ mm بالای سطح کف کفی قرار دارد، حداقل در یکی از سمت‌های غیر ورودی کفی، فراهم شود (به شکل ۲ مراجعه شود).

۷-۲-۹ ۷-۲-۹ باید یک سینی محافظ پا که در سرتاسر عرض ورودی سطح توقف امتداد می‌باید، زیر هر آستانه کفی فراهم شود. ابعاد عمودی سینی محافظ پا، باید حداقل ۲۵ mm درازتر از منطقه بازشو قفل باشد (به شکل ۲ مراجعه شود).

۸-۲-۹ ۸-۲-۹ اگر قسمت‌های مختلف کفی بالابر که ممکن است به عنوان نرده، استفاده شوند، نزدیک‌تر از ۸۰ mm به درب سطح توقف یا بدنه مسیر حرکت باشد، برای کاهش خطر گیرکردن دست در حین حرکت، سطوح بالایی آن‌ها باید با نصب لبه‌های حساس یا وسائل مشابه، متناسب‌سازی شود.

۹-۲-۹ ۹-۲-۹ زمانی که از شیشه در ساخت دیوارها یا درهای کفی استفاده می‌شود، باید شرایط مطرح شده در جدول‌های ۲، ۳ یا ۴ به شکل مناسب و مطابق با مورد ج زیربند ۹-۱-۱-۱ رعایت شود.

۱۰ الزامات خاص کفی‌های بالابر در مسیرهای حرکتی غیرمحصور

۱-۱۰ مسیرهای حرکتی غیرمحصور

۱-۱-۱۰ کلیات

۱-۱-۱-۱۰ کف مسیر حرکتی و دسترسی به زیر کفی

الزامات زیربند ۹-۱-۱-۱ باید رعایت شود.

۲-۱-۱-۱۰ فاصله هوایی بالایی

الزامات زیربند ۹-۱-۱-۲ باید رعایت شود.

۱-۱-۳ ساختار محیط پیرامونی

۱-۱-۱-۳ سطوح مجاور

هر شی با فاصله کمتر از ۴۰۰ mm از کفی باید سطح عمودی پیوسته داشته و از اجزای سخت و محکم ساخته شده باشد. علاوه بر این، اشیائی که فاصله آنها ۱۲۰ mm یا کمتر از هر بخش کفی است باید دارای سطوح صاف و حدود مشخص شده در شکل ۹ باشند. هر سمت غیر ورودی کفی که در مجاورت سطح ارتفاع کامل فلاش^۱ قرار دارد، در صورتی که توسط یک حفاظ، محافظت می‌شود، باید در ۲۰ mm سطح عمودی پیوسته قرار داشته باشد.

۱-۱-۲-۳ برآمدگی‌ها

الزامات زیربند ۹-۱-۱-۲-۳ باید رعایت شود (به شکل ۹ نیز مراجعه شود).

۱-۱-۳-۳ استحکام

الزامات زیربند ۹-۱-۱-۳-۳ باید رعایت شود.

۱-۱-۴-۳ محفظه جزئی طبقه میانی

باید یک محفظه جزئی بدون منفذ (بسنته) در هر طبقه میانی فراهم شود.

این محفظه جزئی باید به اندازه عرض یا طول کامل کفی و بزرگ‌تر از یکی از موارد زیر باشد:

الف- ارتفاع درب‌های سطح توقف، یا

ب- ارتفاع هر پنل کناری کفی یا حفاظ در زمانی که کفی در بالاترین وضعیت خود قرار دارد، شامل هر جابه‌جایی اضافی نهایی.

۱-۱-۵-۳ اسلات‌ها

الزامات زیربند ۹-۱-۱-۳-۱-۵ باید رعایت شود.

۱-۱-۶-۳ مواد شیشه‌کاری

الزامات زیربند ۹-۱-۱-۳-۱-۶ باید رعایت شود.

۱-۱-۴-۱ ورودی‌های مسیر حرکتی

ورودی‌های مسیر حرکتی در سطوح توقف که بالاتر از ۵۰۰ mm سطح توقف پایینی قرار دارند، باید توسط درب‌ها محافظت شود (به زیربند ۱-۱-۱۰-۲ مراجعه شود).

الزامات زیربندهای ۹-۱-۱-۱-۹، ۹-۱-۱-۴-۲ و ۹-۱-۱-۴-۳ باید رعایت شود (به شکل‌های ۸ و ۱۰ نیز مراجعه شود).

۲-۱-۱۰ مراقبت از ورودی سطح توقف

۱-۱-۱۰ درب‌های سطح توقف

۱-۱-۲-۱-۱۰ در مکان مناسب، درب‌های سطوح بالایی باید مطابق با زیربندهای ۹-۱-۲-۱ باشند، بهجز در مواردی که نیاز به بسته شدن آنها نیست به شرطی که:

الف- خطرات برش حتی در وقوع جابه‌جایی اضافی نهایی کفی، غیرقابل اجتناب است،

ب- از طریق درب دستگیرهای و جاپایی‌های^۱ صندلی چرخ‌دار، در برابر برآمدگی مراقبت به عمل می‌آید و

پ- باز شدن درب نباید بیش از ۵۰ mm باشد.

۲-۱-۲-۱-۱۰ در مکان مناسب، درب‌های سطح توقف در سطوح میانی باید مطابق زیربندهای ۹-۱-۲-۱ باشند.

۳-۱-۲-۱-۱۰ در سطوح پایینی هیچ درب، حفاظ یا محفظه‌ای نباید وجود داشته باشد.

۴-۱-۲-۱-۱۰ در رابطه با مقررات محلی ساختمان، در مکان مناسب، ارتفاع درب‌ها نباید کمتر از ۱۱۰۰ mm باشد.

۲-۲-۱-۱۰ استحکام درب‌های سطح توقف

الزامات زیربندهای ۹-۱-۲-۲ باید رعایت شود.

۳-۲-۱-۱۰ ساختار درب‌های سطح توقف

الزامات زیربندهای ۹-۱-۲-۴ باید برای تمام درب‌ها رعایت شود، به جز الزاماتی که ممکن است برای درب‌های طبقات بالایی، مطابق با زیربندهای ۱۰-۱-۱-۲-۶ و ۱۰-۱-۱-۲-۶، ساده‌تر باشند.

۴-۲-۱-۱۰ عرض بازشدن

عرض ورودی آزاد در سطح توقف، باید همان‌طور باشد که در زیربندهای ۹-۱-۲-۵ مشخص شده است.

۵-۲-۱-۱۰ فواصل هوایی

الزامات زیربندهای ۹-۱-۶-۲ باید برای تمام درب‌ها رعایت شود، بهجز برای درب‌های سطوح بالایی که افزایش فواصل هوایی در موارد زیر برای آن مجاز است، به شرط آنکه:

الف- خطرات برش حتی در صورت جابه‌جایی اضافی نهایی کفی نیز غیرقابل اجتناب باشد، و

ب- از طریق درب دستگیرهای و جاپایی‌های صندلی چرخ‌دار در برابر برآمدگی مراقبت به عمل آید.

۶-۲-۱-۱۰ آستانه

الزامات زیربندهای ۹-۱-۷-۲ باید رعایت شود.

۷-۲-۱-۱۰ هدایت درب‌ها

الزامات زیربند ۹-۱-۸ باید رعایت شود.

۸-۲-۱-۱۰ سطوح شیبدار و روودی سطح توقف

در موارد لازم، الزامات زیربند ۹-۱-۹ باید رعایت شود.

۹-۲-۱-۱۰ مراقبت در حین عملیات درب

الزامات زیربند ۹-۱-۱۰ باید رعایت شود.

۱۰-۲-۱-۱۰ قفل درب

الزامات زیربند ۹-۱-۱۱ باید رعایت شود.

۱۱-۲-۱-۱۰ قفل‌گشایی اضطراری

الزامات زیربند ۹-۱-۱۲ باید رعایت شود.

۲-۱-۱۰ کفی بالابر

۱-۲-۱-۱۰ سطح کف داخلی

الزامات زیربند ۹-۱-۲ باید رعایت شود.

۲-۲-۱-۱۰ ساختار

الزامات زیربند ۹-۲-۲ باید رعایت شود (به شکل ۱۰ نیز مراجعه شود).

۳-۲-۱-۱۰ مراقبت وروودی کفی

۱-۳-۲-۱-۱۰ جلوگیری از لغزیدن^۱

به منظور جلوگیری از لغزیدن صندلی چرخدار، هر کفی باید مراقبت لازم در سمت سطح توقف پایینی را حداقل مطابق با کمینه الزامات مشخص شده زیر، فراهم کند:

الف- کفی‌هایی با مسیر حرکت تا ۵۰۰ mm: یک فلپ ایمنی یا وسیله مشابه مطابق با زیربند ۱۰-۲-۳-۲ باید فراهم شود.

ب- کفی‌هایی با مسیر حرکت بین ۵۰۰ mm تا ۲۰۰۰ mm: یک فلپ ایمنی یا وسیله مشابه فراهم شود که باید مطابق با زیربند ۱۰-۳-۲-۱ و یک حفاظ مطابق با زیربند ۱۰-۳-۲-۱ باید مطابق با زیربند ۱۰-۲-۳-۳-۲ قفل شود.

1 -Roll away

پ- کفی هایی با مسیر حرکت بیشتر از ۲۰۰۰ mm: یک درب باید فراهم شود. ارتفاع دربها نباید کمتر از ۱۱۰۰ mm بوده و باید مطابق با زیربندهای ۱-۹ و ۱-۱۰-۲-۱-۲ باشد. یک فلپ ایمنی یا یک وسیله مشابه مطابق با زیربند ۲-۳-۲-۱۰ می تواند بخش پایینی مراقبت ورودی را تشکیل دهد.

۲-۳-۲-۱۰ فلپ ایمنی

هر نوع فلپ ایمنی باید محکم با کمینه ارتفاع ۱۰۰ mm بوده و عرض کفی را به شکل کامل پوشش دهد. فلپ را می توان با حرکت کفی دور از سطح توقف پایینی فعال کرد و باید تا زمانی که کفی به طبقه پایینی باز می گردد، در وضعیت مرتفع باقی بماند. فلپ باید به شکل مثبت عمل کرده یا در صورتی که قرار گرفتن آن در وضعیت مرتفع خود با شکست مواده شود، با کنتاکت ایمنی که حرکت کفی را در ۳۰۰ mm طبقه پایینی متوقف می سازد، فعالیت خود را از سرگیرد. فلپ باید بدون تغییر شکل، قادر به مقاومت در برابر سنگینی بار صندلی چرخ دار باشد. انحراف و هر پله در یک فلپ ایمنی باید مطابق با الزامات زیربند ۲-۱-۹ باشند.^۹

۳-۳-۲-۱۰ حفاظها

۱-۳-۳-۲-۱۰ ارتفاع حفاظها باید حداقل ۱۱۰۰ mm بوده و شامل حداقل یک میله میانی در فاصله ۳۰۰ mm کف کفی باشد. این حفاظ باید قادر به مقاومت در برابر نیروهای مشخص شده در زیربند ۲-۱-۱۰-۲-۳-۳ باشد.

۲-۳-۳-۲-۱۰ حفاظها و همه قفلها باید بدون تغییر شکل الاستیکی بیش از ۱۰ mm و بدون هر گونه تغییر شکل دائمی، قادر به مقاومت در برابر اعمال نیروی N ۳۰۰ عمود بر هر نقطه از سطح گرد یا مربع شکل به وسعت ۵ cm² باشد.

۳-۳-۳-۲-۱۰ در حین عملیات عادی در زمانی که کفی در فاصله بیش از ۵۰ mm از سطح توقف مناسب قرار دارد، باز کردن حفاظ نباید امکان پذیر باشد.

۴-۳-۳-۲-۱۰ ادامه حرکت کفی فراتر از ۷۵ mm از سطح توقف، با وجود حفاظ قفل نشده، نباید امکان-پذیر باشد. وضعیت قفل شده نیز باید توسط یک وسیله ایمنی الکتریکی مطابق با زیربند ۷-۸ تشخیص داده شود.

۵-۳-۳-۲-۱۰ الزامات زیربندهای ۹-۱-۹-۴-۱۱-۲-۱-۹ تا ۹-۱-۲-۱-۷-۱-۱-۲-۱-۹ نیز باید رعایت شود.

۶-۳-۳-۲-۱۰ قفلها باید به شکل مؤثر و کارآمد در حالت قفل باقی بمانند، حتی اگر باعث خم شدن حفاظ شود.

۴-۳-۲-۱۰ لبه های بدون دسترسی کفی

۱-۴-۳-۲-۱۰ کفی ها با بیشینه مسیر حرکت ۵۰۰ mm

لبه‌های بدون دسترسی که مجاور سطح ارتفاع فلاش نیستند باید توسط محافظ عدم لغزش، مراقبت شوند. کمینه ارتفاع این لبه‌ها باید ۷۵ mm بالای سطح کفی باشد.

۲-۴-۳-۲-۱۰ کفی‌های با مسیر حرکت بین ۵۰۰ mm تا ۲۰۰۰ mm

لبه‌های غیرقابل دسترس که مجاور سطح ارتفاع کامل نیستند به صورت تکمیلی با استفاده از یک حفاظ ثابت مطابق با زیربند ۱-۳-۲-۱۰ مراقبت شود.

۲-۴-۳-۲-۱۰ کفی‌های با حرکت بیش از ۲۰۰۰ mm

برای کفی‌هایی که با سطح فلاش با ارتفاع کامل مجاور نیستند، باید از حفاظ بدون سوراخ و ثابت استفاده شود. کمینه ارتفاع این حفاظ باید ۱۱۰۰ mm باشد. این حفاظ باید قادر به مقاومت در برابر نیروهای مشخص شده در زیربند ۲-۳-۲-۱۰ باشد.

۴-۲-۱۰ مراقبت زیرسطح

۱-۴-۲-۱۰ کلیات

تمام خطرات گیرافتادن بالقوه، ناشی از هر قسمت از زیر سطح کفی، باید به صورت زیر از بین برده شود:

- الف- با پوشش فضای زیر کفی درون یک جعبه بدون روزنه برای جلوگیری از دسترسی به آن؛ یا
- ب- با احاطه فضای زیر کفی با فانوسک^۱های محکم یا وسیله مشابه برای جلوگیری از دسترسی و مراقبت از پیرامون کفی. فانوسک‌ها باید قادر به مقاومت در برابر اعمال نیروی N ۳۰۰ عמוד بر هر نقطه از سطح گرد یا مربع شکل به وسعت ۵ cm² بدون تغییر شکل الاستیکی حداکثر ۷۵ mm یا حفظ فاصله در برابر تماس با جزء متحرک داخلی، هر کدام که کوچک‌تر است، باشد. این آزمون نباید باعث وارد آمدن آسیب دائمی به فانوسک‌ها شود. این آزمون باید با استفاده از کفی‌های واقع در سطح توقف بالایی با فانوسک‌هایی که به طور کامل گسترده شده‌اند، انجام گیرد. علاوه بر این، برای بالابرهای با مسیر حرکت بیش از ۱ m، بهتر است یک آزمون با ارتفاع ۱ m از پایین‌ترین سطح کف، انجام شود؛ یا
- پ- از طریق تهیه سطح حساس در تمام زیرسطح کفی.

۲-۴-۲-۱۰ لبه‌ها یا سطوح حساس

۱-۲-۴-۲-۱۰ عملیات هر لبه یا سطح حساس باید باعث ایجاد قطعی در منبع الکتریکی موتور و ایجاد ترمز در جهتی که کفی بالابر در حال عملیات در آن است، شود. این هدف با استفاده از کنتاکت یا مدار ایمنی قابل دستیابی است. در مکان مناسب، باید عملیات کنترل‌ها در جهت مخالف مسیر حرکت برای از بین بردن موانع، امکان پذیر باشد.

متوسط نیروی مورد نیاز برای راهاندازی هر لبه حساس هنگام اندازه‌گیری در هر نقطه پایانی و میانی، باید بیش از N ۳۰ باشد.

میانگین نیروی مورد نیاز برای فعال کردن هر سطح حساس باید بیش از موارد زیر باشد:

الف-N ۵۰ برای سطوحی با مساحت برابر یا کمتر از m^2 ۰,۱۵، یا

ب-N ۱۰۰ برای سطوحی با مساحت بزرگ‌تر از m^2 ۰,۱۵

زمانی که در دو گوشه قطعی مقابله یک نقطه مرکزی اندازه‌گیری می‌شود.

۱۰-۴-۲-۲-۲ محدوده حرکتی^۱ این وسایل باید کمتر از فاصله توقف کفی باشد.

۱۱ آزمون، بازرسی و سرویس

۱-۱۱ آزمون و بررسی پس از نصب و راهاندازی

۱-۱-۱۱ کفی‌های بالابر باید بلافاصله پس از تکمیل فرآیند نصب و راهاندازی و قبل از انجام سرویس، توسط شخص ماهر و متخصص از طرف سازنده یا نماینده آن مطابق با پیوست ب، بررسی و آزمون شوند.

۲-۱-۱۱ گواهی‌نامه آزمون و بررسی که حداقل اطلاعات و نتایج حاصل از تمام کنترل‌ها را هم در محل و هم خارج از محل دربر می‌گیرد، باید مطابق با فهرست مندرج در پیوست ب، تکمیل شود.

۳-۱-۱۱ کفی‌های بالابر باید با استفاده تجهیزات زیر تحت آزمون‌های الکتریکی قرار گیرد:

الف- باید ولتاژ d.c. به اندازه حداقل دو برابر ولتاژ عملیاتی (مقدار r.m.s منبع a.c.) برای اندازه‌گیری مقاومت عایق اعمال شود، به جز برای آزمون‌های مدارهای ولتاژ پایین که در آن ولتاژ آزمون باید بیش از V ۵۰۰ d.c. باشد.

مقاومت عایق میان رساناها و میان رساناها و زمین باید بزرگ‌تر Ω/V ۱۰۰۰ با کمینه:

- $500\text{ k}\Omega$ برای مدارهای قدرت و مدارهای حاوی وسایل ایمنی الکتریکی، یا

- $250\text{ k}\Omega$ برای سایر مدارها باشد.

قطعات الکترونیکی کنترل که تشکیل‌دهنده بخشی از مدار ایمنی یا موتور محرکه نیست، می‌تواند در طی این آزمون قطع شود.

ب- هنگام اعمال ولتاژ آزمون بیش از V ۴۰، مقاومت میان هر جزء فلزی قابل دسترس و ترمینال زمین اصلی (یا زمین در مدارهای مجزا) باید بیش از $\Omega ۰,۵$ باشد.

به عنوان یک روش جایگزین برای بالا، بررسی شود که اگر مدار ایمنی در کفی و هر انتها ریل به زمین متصل شود، قطع کننده مدار یا فیوز مراقبت کننده از مدار ایمنی، باعث قطع مدار خواهد شد.

برای الزامات مدارهای مراقبت شده SELV، به قسمت مربوطه در استاندارد IEC 60364 مراجعه شود.

۴-۱-۱۱ آزمون های لازم برای تأیید سرعت حرکت صحیح کنترل کننده اضافه سرعت (یا در سامانه های هیدرولیکی، شیر ترکیدگی) و کارکرد صحیح ترمز ایمنی در بار و سرعت مجاز باید انجام شود. این آزمون ها را می توان خارج از محل انجام داد. اگر آزمون ترمز ایمنی خارج از محل انجام شود، یک آزمون تکمیلی عملکرد نیز باید روی ترمز ایمنی در هنگام نصب انجام شود، اما نیازی به انجام آن در بارگذاری کامل نیست.

۵-۱-۱۱ رونوشت تمام گواهی نامه های آزمون بعدی، تحويل دستگاه، بازرگانی یا سرویس باید توسط فروشنده به مدت زمان حداقل ۱۰ سال در بایگانی نگهداری شود و امکان دسترسی به آن برای خریدار یا نماینده خریدار به هنگام درخواست آن، وجود داشته باشد.

۲-۱۱ بررسی ها، آزمون ها و سرویس دوره ای

باید راهنمایی های لازم به خریدار در مورد بررسی و سرویس دوره ای و آزمون تغییرات بعدی دستگاه فراهم شود.

این راهنمایی باید شامل این توصیه باشد که بهتر است کفی های بالابر با تعمیر مناسب و کارکرد خوب و تأکید بر نیاز به سرویس منظم، حفظ و نگهداری شده و همچنین شامل توصیه ای مبنی بر آن باشد که اگر فواصل زمانی سرویس توصیه شده، طولانی تر شود، خطر وارد آمدن آسیب به دستگاه یا جراحت به کاربران آن، وجود خواهد داشت.

۱۲ متون فنی

عرضه کننده باید کفی بالابر را همراه متون فنی نوشته شده به زبان (های) کشوری که ماشین در آن نصب می شود در اختیار مالک قرار دهد.

متون فنی باید شامل حداقل اطلاعات لازم به شرح زیر باشد:

- الف- نام و نشانی مالک یا کاربر؛
- ب- نام و نشانی سازنده و عرضه کننده؛
- پ- سال نصب و راه اندازی؛
- ت- شماره سریال؛
- ث- بار مجاز بر حسب کیلو گرم؛
- ج- دستورالعمل های کامل عملیاتی؛

چ- نمودار سیم کشی مدار الکتریکی مطابق با قسمت مربوطه استاندارد IEC 60617 که نشان دهنده اتصالات و اجزاء الکتریکی است، به همراه همه علامت‌گذاری‌های لازم (به زیربند ۳-۱۰-۸ مراجعه شود).

ح- یک تأییدیه که طبق آن خریدار و یا کاربر، دستورالعمل و توضیحات مناسب درباره استفاده صحیح و ایمن از کفی بالابر را دریافت کرده است.

خ- در ساختمان‌های با دسترسی عمومی، یک ثبت‌کننده فنی با صفحاتی در مورد گزارش‌های مربوط به همه حوادث، جزئیات سرویس، بازرگانی و هر گونه تغییر اساسی در ماشین؛ در ساختمان‌های با دسترسی خصوصی، نگهداری این نوع سوابق به صورت خارج از محل توسط شرکت مسئول بازرگانی و سرویس منظم، مجاز است؛

د- بازه‌های زمانی توصیه شده برای بازرگانی و سرویس منظم؛

ذ- نام، نشانی و شماره تلفن شخص (اشخاص) برای تماس در زمان اضطراری یا از کارافتادگی دستگاه.

۱۳ بروجسب‌ها، هشدارها و دستورالعمل‌های عملیاتی

۱-۱۳ کلیات

اطلاعات، دستورالعمل‌های عملیاتی و موارد دیگری که در زیربندهای ۲-۱۳ تا ۲-۱۳-۸ فهرست شده‌اند باید نمایش داده شود. متن ارائه شده باید خواناً، قابل درک و در صورت امکان مطابق با استاندارد ISO 4190-5 باشد. ارتفاع حروف در نوشته نباید کمتر از ۱۰ mm برای حروف بزرگ و ۷ mm برای حروف کوچک باشد. متون ارائه شده باید به زبان کشوری که کفی بالابر در آن نصب می‌شود، باشد.

به اقتضای قوانین ملی، باید از علامت‌های ایمنی مناسب مطابق با استاندارد ISO 3864 در هشدارهای مربوطه استفاده شود.

بروچسب‌ها و غیره که شامل متون و نمادها هستند باید در مکان مناسب قرار گرفته و از مواد بادوام و مقاوم در برابر پارگی ساخته شده باشند.

توصیه می‌شود در مکان مناسب، نیاز به ارائه اطلاعات به شکل لمسی یا شنیداری، مورد توجه قرار گیرد.

۲-۱۳ بر روی کفی

۱-۲-۱۳ هشدارهایی که حاوی کمینه اطلاعات زیر باشند، باید در کفی نمایش داده شود:

الف- بار مجاز بر حسب کیلوگرم، و بیشینه تعداد افراد قابل حمل (ارتفاع حروفی که نشان دهنده شرایط بارگذاری هستند برای حروف بزرگ و اعداد، نباید کمتر از ۱۰ mm و برای حروف کوچک، کمتر از ۷ mm باشد)؛ یک مثال از پلاک بار^۱ نمونه‌ای در شکل ۱۱ نشان داده شده است؛

ب- نام سازنده، شماره سریال و سال نصب.

۲-۲-۱۳ کارکرد همه وسایل کنترل کننده عملیات کفی باید مشخص شود.

۳-۲-۱۳ هر وسیله هشدار اضطراری مشخص شده در زیربند ۸-۱۷ باید زرد رنگ بوده و با استفاده از نماد زنگ، مشخص شود. یک مثال در شکل ۱۲ نشان داده شده است (نماد شماره ۱۳ در استاندارد ملی ایران به شماره ۲-۵۴۹۶).

۴-۲-۱۳ وسیله توقف اضطراری مشخص شده در زیربندهای ۸-۱۵ و ۹-۳-۵ باید قرمز رنگ بوده و با کلمه STOP مشخص شود.

۵-۲-۱۳ هنگامی که سقف، منطبق با کفی بالابر نصب شده در یک مسیر حرکتی محصور است، باید برچسب هشدار دهنده «سقف کارکرد حمل بار ندارد» و هشدار در مورد عدم قدم برداشتن روی سقف فراهم شود.

۳-۱۳ در هر ورودی

نماد افراد ناتوان همان طور که در شکل ۱۳ نشان داده شده است (نماد شماره ۰۱۰۰ در استاندارد ملی ایران به شماره ۴۹۵۷) باید در هر ورودی نمایش داده شود. ارتفاع این نماد نباید کمتر از ۵۰ mm باشد.

۴-۱۳ فضاهای ماشینآلات

۱-۴-۱۳ اخطار هشدار

اخطار حاوی نوشته زیر باید سمت بیرون دربها، درب‌های فرار و غیره در رابطه با دسترسی به ماشینآلات نمایش داده شود:

خطر - ماشینآلات

دسترسی افراد غیرمجاز ممنوع

۲-۴-۱۳ عملیات دستی اضطراری

دستورالعمل‌های تفصیلی و گام به گام عملیات دستی اضطراری مطابق با زیربند ۷-۳-۱ باید در فضای ماشینآلات نمایش داده شود.

یک برچسب مسیر به همان ترتیبی که در شکل ۳ نشان داده شده و نشان‌دهنده مسیر حرکت کفی است باید در یک موقعیت برجسته روی محور سیم‌پیچ دستی یا روی دستگیره سیم‌پیچ نصب شود.

در کفی‌های بالابر هیدرولیکی باید علامت حاوی نوشته زیر در مجاورت شیر کاهنده دستی نمایش داده شود:

خطر

شیر کاهنده دستی اضطراری

۵-۱۳ استفاده از سوییج اصلی

باید سوییج الکتریکی اصلی برای تغذیه کفی بالابر مشخص شود.

برای کفی‌های بالابر هیدرولیکی، شناسایی سوییج اصلی باید حاوی نوشته زیر نیز باشد:

تنها در زمانی که کفی در پایین‌ترین طبقه قرار دارد جریان برق قطع شود

۶-۱۳ در زمان دسترسی به سطح زیرین کفی

در مجاورت نقطه دسترسی به سطح زیرین کفی، باید یک نوشته که حاوی دستورالعمل‌های استفاده ایمن از وسیله نگهدارنده مکانیکی مشخص شده در زیربند ۵-۲ است، نمایش داده شود، به عنوان مثال:

قطع سوییج اصلی

وسیله نگهدارنده مکانیکی را قبل از دسترسی به سطح زیرین کفی در مکان صحیح قرار دهید

۷-۱۳ ترمز ایمنی

به اقتضاء مقررات ملی، ترمز ایمنی باید علامت تأیید نوع و مرجع داشته باشد.

۸-۱۳ هشدار

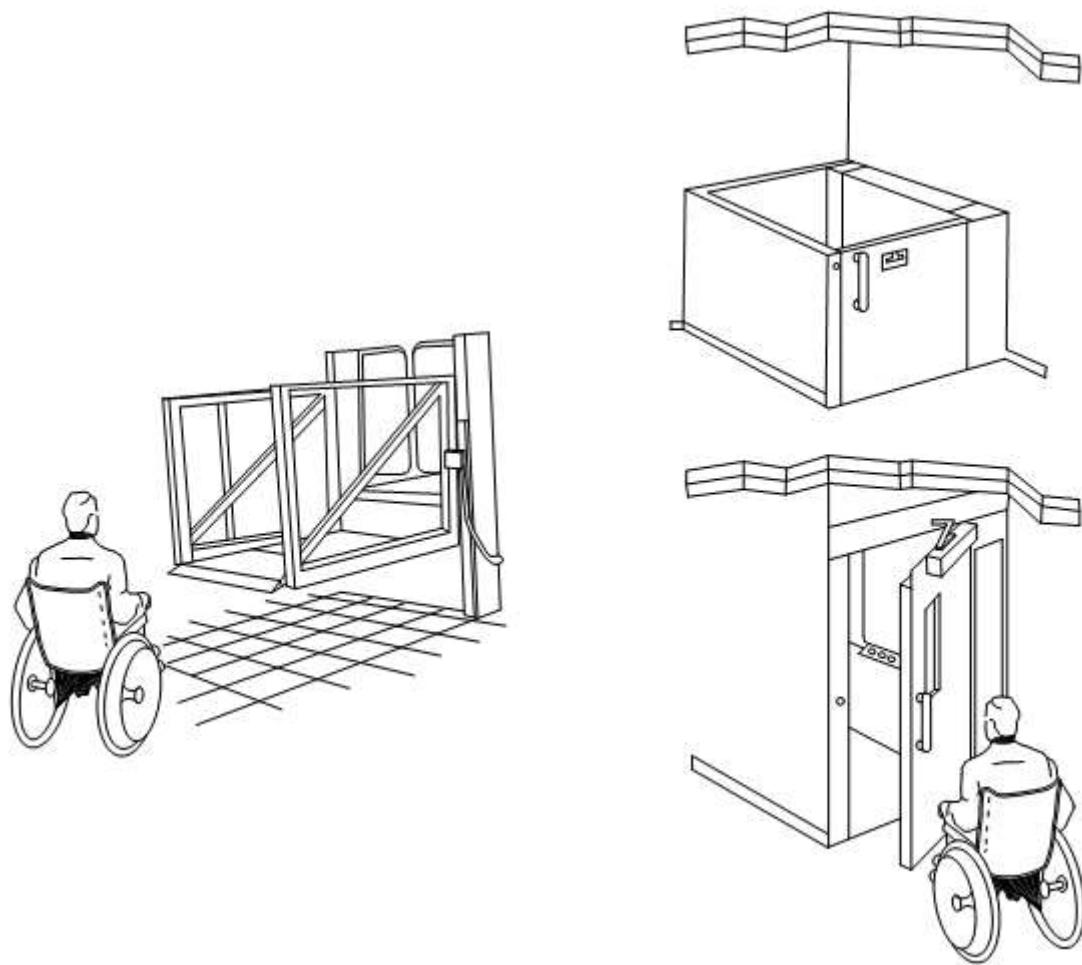
سیگنال هشدار باید مطابق با زیربند ۸-۱۶ با نوشته زیر مشخص شود:

هشدار کفی بالابر

هر کجا بیش از یک کفی بالابر نصب شده باشد، هشدار برای هر کفی باید به طور متمایز و منحصر به فرد، مشخص شود.

۹-۱۳ دستورالعمل‌های عملیاتی

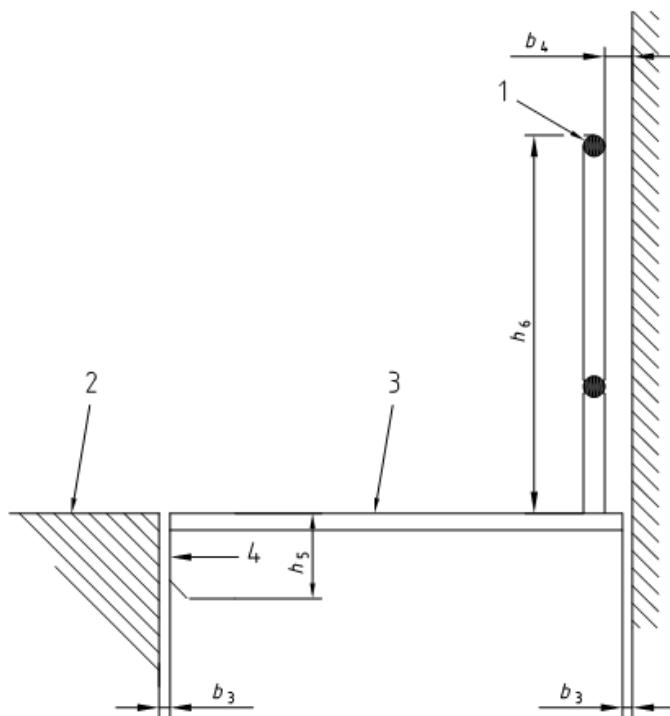
در کفی‌های بالابر با دسترسی عمومی، هنگامی که کمک به کاربران امکان‌پذیر نیست، باید دستورالعمل‌های عملیاتی تفصیلی فراهم شود.

الف-مسیر حرکتی محصور

ب-مسیر حرکتی غیر محصور

شکل ۱- مثال‌هایی از کفی‌های بالابر عمودی با مسیرهای حرکتی محصور و غیر محصور

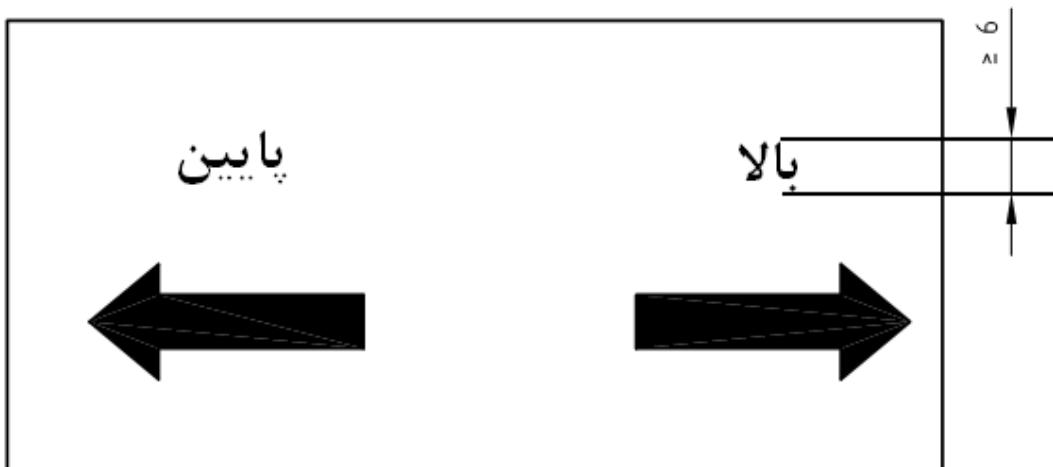
راهنمای:

1	وسیله مراقبتی مورد نیاز اگر $b_4 < 80 \text{ mm}$ باشد
2	سطح توقف
3	کفی زیربند
4	سینی محافظ پا

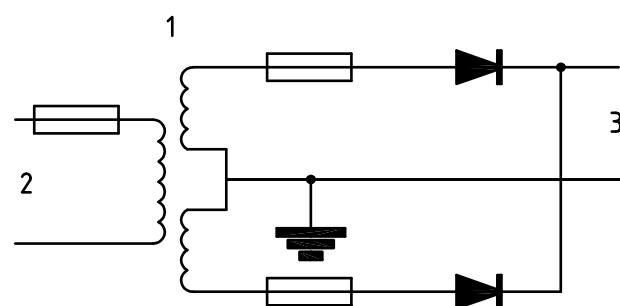
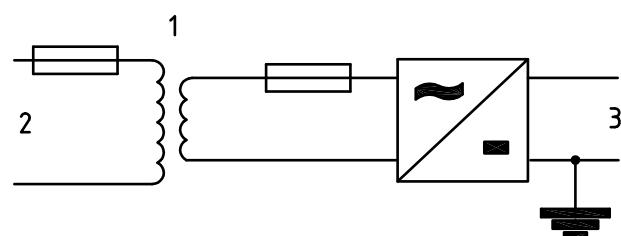
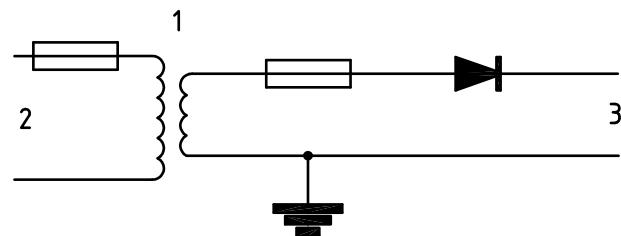
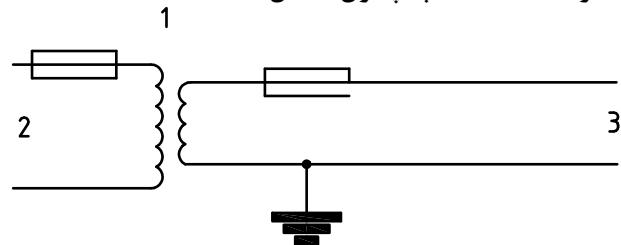
ابعاد mm	نماد	زیربند	شرح
≤ 20	b_3	۴-۴-۱-۱-۹	فاصله بین محافظه و لبه‌های کفی
≥ 80	b_4	۸-۲-۲-۹	فاصله بین نرده و سطوح
≥ 900 ≤ 1100	h_5	۷-۲-۲-۹	ارتفاع سینی محافظ پا
	h_6	۶-۲-۲-۹	ارتفاع نرده

شکل ۲- ابعاد و فاصله هواپی کفی بالابر با مسیر حرکتی محصور

بعاد بر حسب میلی متر

شکل ۳- مثالی از یک نوع برچسب جهت (چرخش دستی)

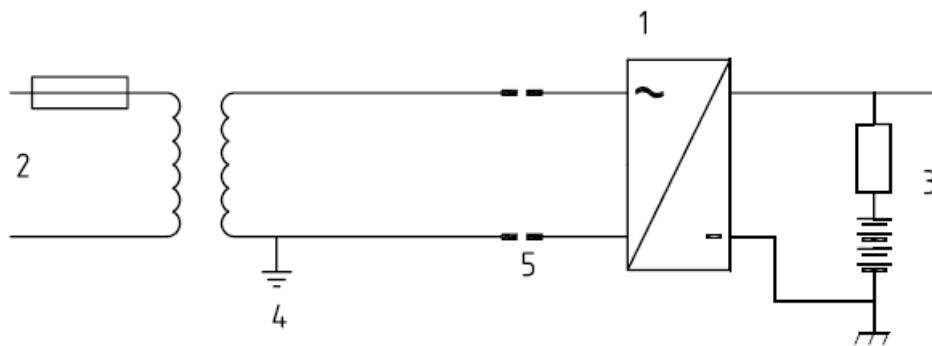
راهنمای:

۱ ترانسفورماتور ایزوله شده

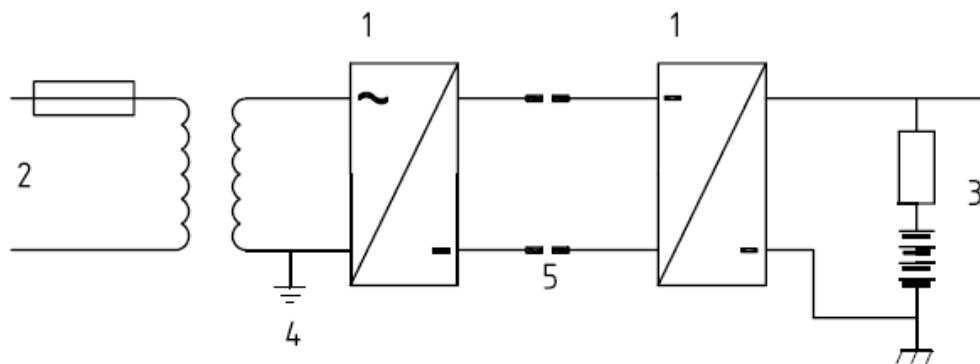
۲ تغذیه اولیه

۳ مدار کنترل

شکل ۴- تغذیه مدار کنترل

الف- کنکات‌های شارژ

ب- کنکات‌های شارژ

راهنمای:

۱ مبدل افزاینده a.c - d.c

۲ مبدل افزاینده d.c - a.c

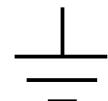
۳ مدار کنترل با بیشینه ۶۰ V

۴ به یادآوری مراجعه شود

۵ کنکات‌های شارژ

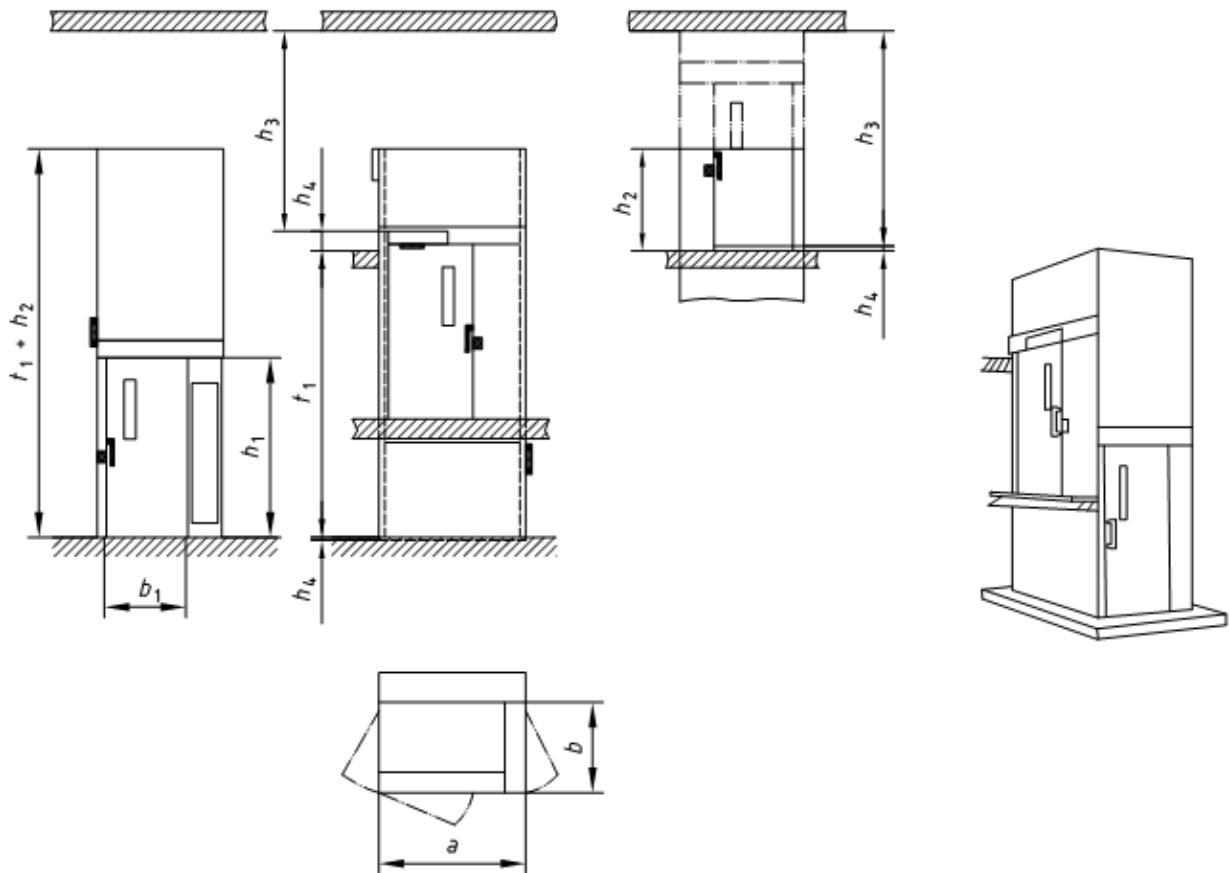
یادآوری- مماد

نشان می‌دهد سمت منفی منبع باتری به شاسی کفی بالابر متصل است.

نیازی به زمین کردن در مدارهای شارژ محافظت شده SELV نیست.

شکل ۵- منبع شارژ برای کفی‌های بالابری که با باتری کار می‌کنند

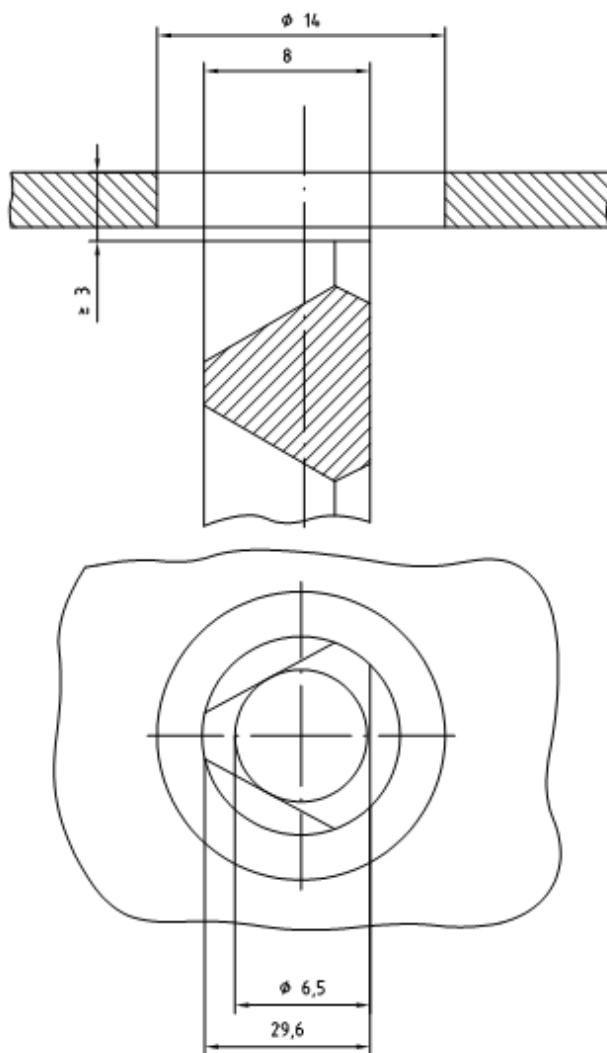
h_4 مسافت جابه‌جایی اضافی نهایی است.

ابعاد mm	نماد	زیربند	شرح
≤ 400	t_I	مورد پ بند ۱	مسیر حرکت
≥ 2000	h_I	۲-۴-۱-۱-۹	ارتفاع دسترسی آزاد
≥ 1000 (فضای محدود) (فضای عمومی در صورتی که مسیر حرکت بیشتر از ۲ m باشد)	h_2	۴-۳-۱-۱-۹ ۱-۳-۲-۱-۹	ارتفاع محفظه / ارتفاع درب سطح توقف بالایی
≥ 2000	h_3	۲-۱-۱-۹	فاصله هوایی بالایی
$\geq 800^a$ (فضای محدود) ≥ 900 (فضای عمومی)	b	۲-۱-۲-۹ ۳-۱-۲-۹	عرض کفی
$\geq 1250^a$ (فضای محدود) ≥ 1400 (فضای عمومی)	a	۲-۱-۲-۹ ۴-۱-۲-۹	طول کفی

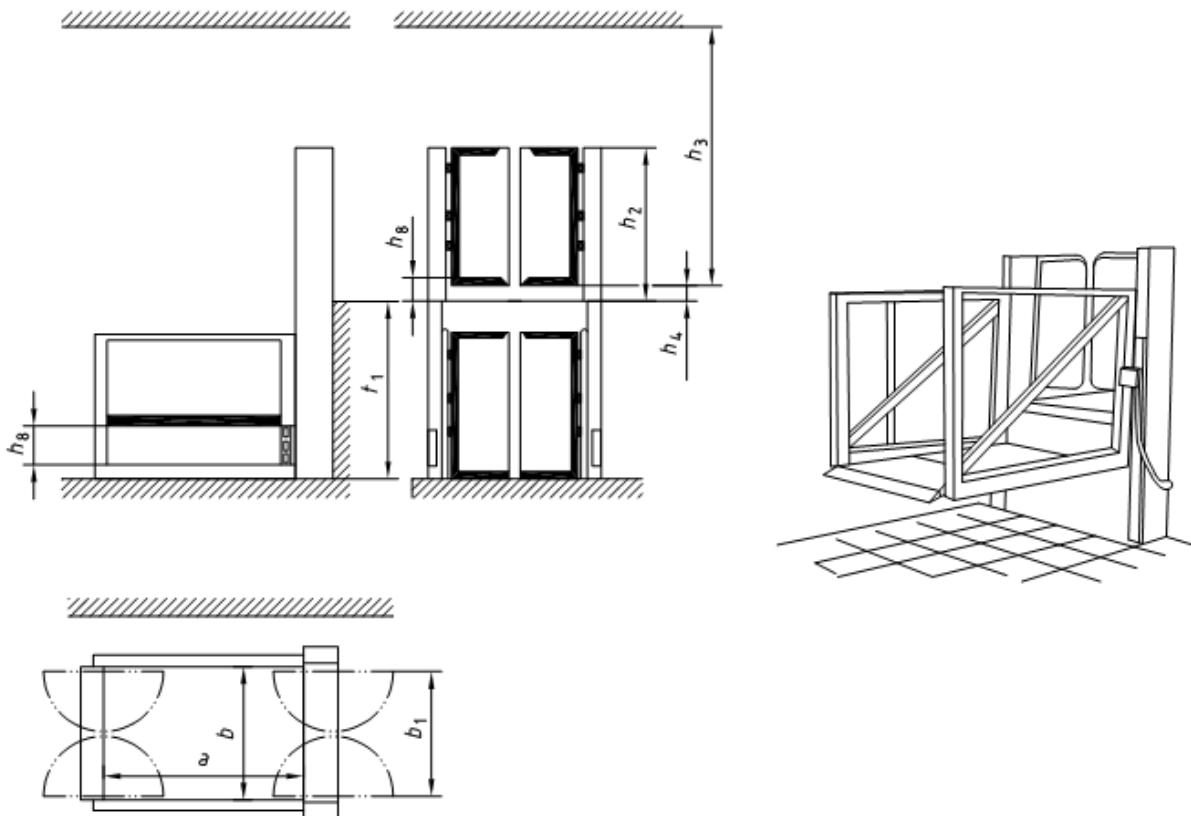
ابعاد mm	نماد	زیربند	شرح
≥ 800 ^a (فضای محدود) ≥ 900 (فضای عمومی)	b_I	۳-۴-۱-۱-۹	عرض دسترسی آزاد
			^a برای کاربر قدر بلند، این اندازه ۶۵۰ mm می‌شود.

شکل ۶- کفی بالابر با مسیر حرکتی محصور

ابعاد بر حسب میلی‌متر

شکل ۷- مثلث قفل‌گشایی (به زیربند ۹-۲-۱-۱۲ مراجعه شود)

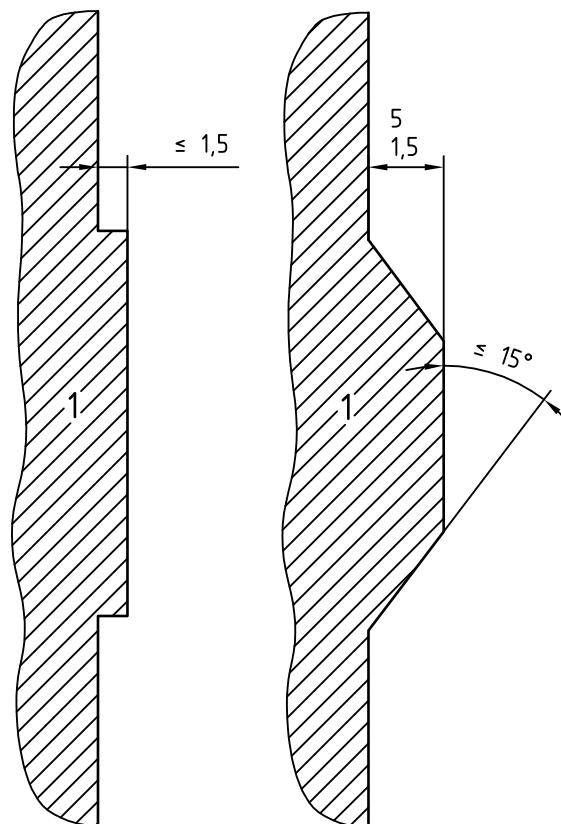

h_4 مسافت جایه‌جایی اضافی نهایی است.

ابعاد mm	نماد	زیربند	شرح
≤ 4000 (فضای محدود) ≤ 2000 (فضای عمومی)	t_I	مورد ب بند ۱	مسیر حرکت
≥ 1100	h_2	۴-۱-۲-۱-۱۰	ارتفاع در میله سطح توقف بالایی
≥ 2000	h_3	۲-۱-۱-۱۰	ارتفاع دسترسی آزاد/ فاصله هوایی بالایی
≤ 300	h_8	۱-۳-۳-۲-۱۰ ۲-۴-۳-۲-۱۰	میله میانی
$\geq 800^a$ (فضای محدود) ≥ 900 (فضای عمومی)	b	۱-۲-۹ ۱-۲-۱۰	عرض کفی
≥ 1250 (فضای محدود) ≥ 1400 (فضای عمومی)	a	۱-۲-۹ ۱-۲-۱۰	طول کفی

ابعاد mm	نماد	زیربند	شرح
$\geq 800^{\text{a}}$ ≥ 900 (فضای عمومی)	b_I	۴-۱-۱-۱۰	عرض دسترسی آزاد
			^a برای کاربر قدر بلند، این اندازه ۶۵۰ mm می‌شود.

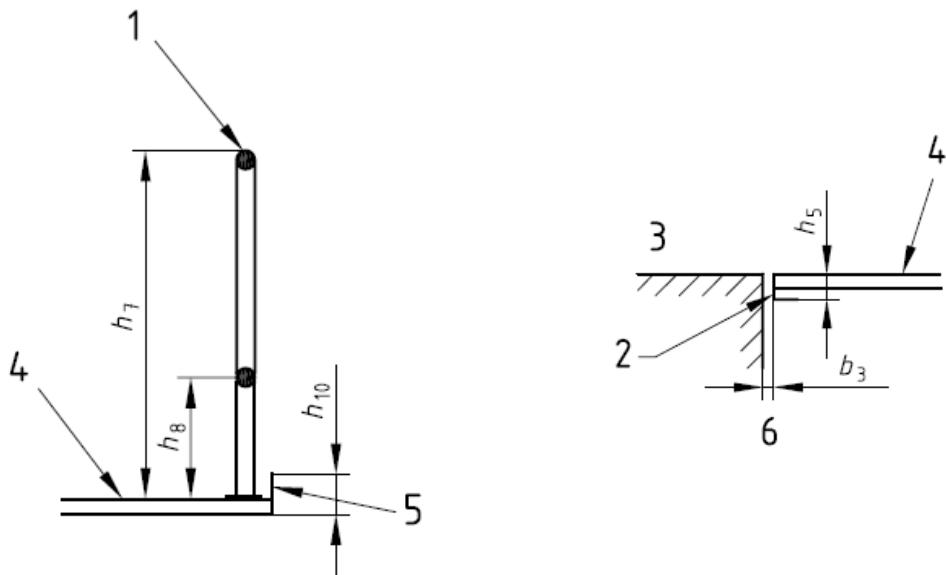
شکل ۸- کفی بالابر با مسیر حرکتی غیر محصور

راهنمای:

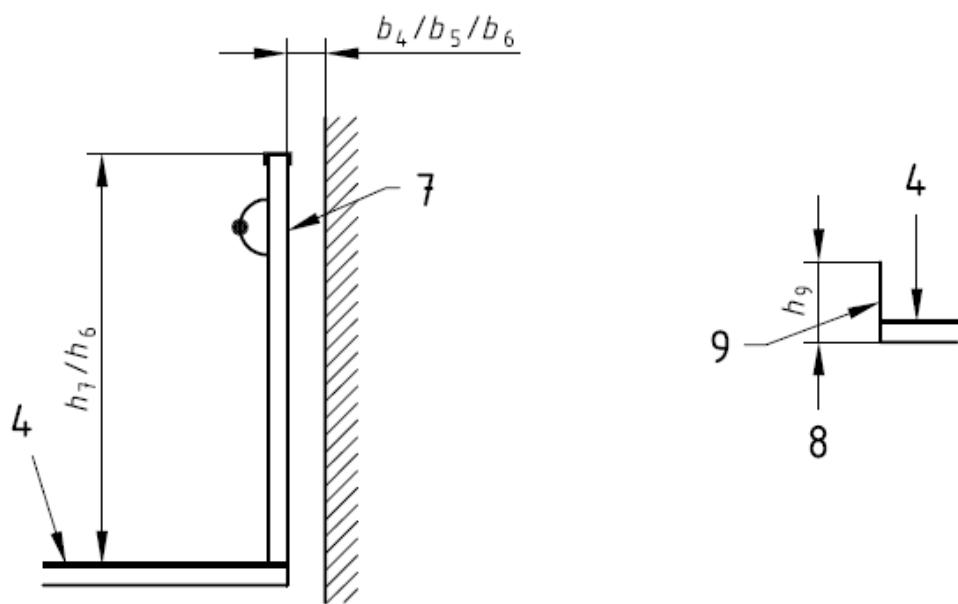
۱ سطح درب دیواره محفظه

شکل ۹- ابعاد برآمدگی‌های مجاز برای مسیرهای حرکتی محصور و غیر محصور

ب- ورودی سمت سطح توقف پایینی، فلپ ایمنی برای کفی با حرکت تا ۵۰۰ mm (به زیربند ۱۰-۳-۲-۱۰ مراجعه شود)

الف- ورودی سمت سطح توقف بالایی یا میانی، سینی محافظ پا

ت- لبه‌های فاقد دسترسی کفی؛ مراقبت از طریق یک حفاظ بدون منفذ برای کفی با حرکت بیش از ۲۰۰۰ mm (به زیربند ۱۰-۳-۲-۱۰ مراجعه شود)؛ حفاظ به عنوان نزدی استفاده می‌شود

پ- لبه‌های فاقد دسترسی کفی؛ مراقبت از طریق یک حفاظ و محافظ عدم لغزش برای کفی با حرکت بین ۵۰۰ mm تا ۲۰۰۰ mm (به زیربند ۱۰-۳-۲-۱۰ مراجعه شود)

راهنمای:

1 وسیله مراقبت مورد نیاز اگر $b_4 < 80$ mm

2 سینی محافظ پا

3 سطح توقف

4 کفی

5 محافظ عدم لغزش

6 ورودی کفی

7 نرده مورد نیاز در حداقل یکی از اطراف غیر ورودی

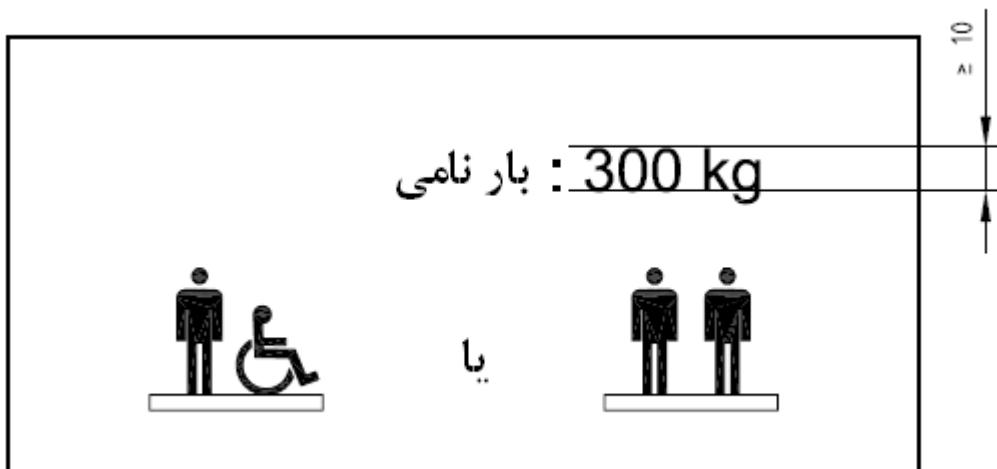
8 لبه باز کفی‌ها در اطراف غیرورودی زمانی که حرکت کمتر از ۵۰۰ mm است

9 فلپ ایمنی

ابعاد mm	نماد	زیربند	شرح
≤ 20	b_3	۱-۳-۱-۱-۱۰	فاصله میان محفظه و لبه‌های کفی
≥ 80	b_4	۸-۲-۲-۹ ۳-۲-۱۰	فاصله میان نرده و سطوح
≥ 400	b_5	۱-۳-۱-۱-۱۰	فاصله میان بخش متحرک و سطح مجاور در صورتی که پیوسته و عمودی نباشد
≥ 120	b_6	۱-۳-۱-۱-۱۰	فاصله میان بخش متحرک و سطح مجاور در صورتی که پیوسته، عمودی و صاف نباشد
$\geq 25 +$ منطقه بازشو قفل	h_5	۷-۲-۲-۹ ۳-۲-۱۰	ارتفاع سینی محافظ پا
$\geq 900 \leq 1100$	h_6	۶-۲-۲-۹ ۳-۲-۱۰	ارتفاع نرده
≥ 1100	h_7	۱-۳-۳-۲-۱۰	ارتفاع حفاظ
≤ 300	h_8	۱-۳-۳-۲-۱۰	میله میانی
۱۰۰	h_9	۲-۳-۲-۱۰	ارتفاع فلپ ایمنی
≥ 75	h_{10}	۱-۴-۳-۲-۱۰	ارتفاع محافظ عدم لغزش

شکل ۱۰- ابعاد و فاصله هوایی کفی‌های بالابر با مسیر حرکتی غیر محصور

بعاد بر حسب میلی متر

شکل ۱۱- مثالی از یک نوع پلاک بار (به زیربند ۱-۲-۱۳ مراجعه شود)

شکل ۱۲- مثالی از نماد زنگ هشدار (به زیربند ۳-۲-۱۳ مراجعه شود)

شکل ۱۳- نماد افراد معلول (به زیربند ۳-۱۳ مراجعه شود)

پیوست الف

(آگاهی دهنده)

راهنمای انتخاب و خرید کفی‌های بالابر برقی مناسب

الف-۱ مقدمه

راهنمای ارائه شده در این پیوست به منظور ارائه کمک در انتخاب کفی بالابر برقی مناسب است. این راهنمای خریداران و نصب‌کنندگان، عوامل تکمیلی را خاطرنشان می‌سازد که باید به آن‌ها توجه شود.

الف-۲ انتخاب کفی بالابر

الف-۲-۱ شایستگی

هنگام انتخاب کفی بالابر برقی، نیازهای احتمالی کاربر برای تغییر آن در آینده را در نظر بگیرید. یک کفی بالابر با میزان بار مجاز که قادر به حمل بیشترین بار قابل پیش‌بینی باشد را انتخاب کنید. از توانایی حمل کاربر (کاربران) توسط کفی، به صورت نشسته، ایستاده یا روی صندلی چرخ‌دار، اطمینان حاصل کنید.

در جایی که عملیات دستی یا خودکار به صورت اختیاری برای وسایلی مانند درب‌ها، حفاظتها یا کفی‌های مفصلی موجود است، به این نکته توجه کنید که کدام‌یک برای کاربر مناسب‌تر است.

الف-۲-۲ وسایل (عملیاتی) کنترل

موقعیت، نوع و تعداد کنترل‌های عملیاتی که برای کاربران دارای معلوماتی‌های مختلف مناسب هستند را، در نظر بگیرید.

این‌که آیا سوییچ کلیدی، کارت الکترونیکی یا وسایل مشابه برای محدود کردن استفاده از کفی بالابر برای کاربران مجاز لازم است یا خیر، را در نظر بگیرید.

الف-۲-۳ مکان کفی بالابر

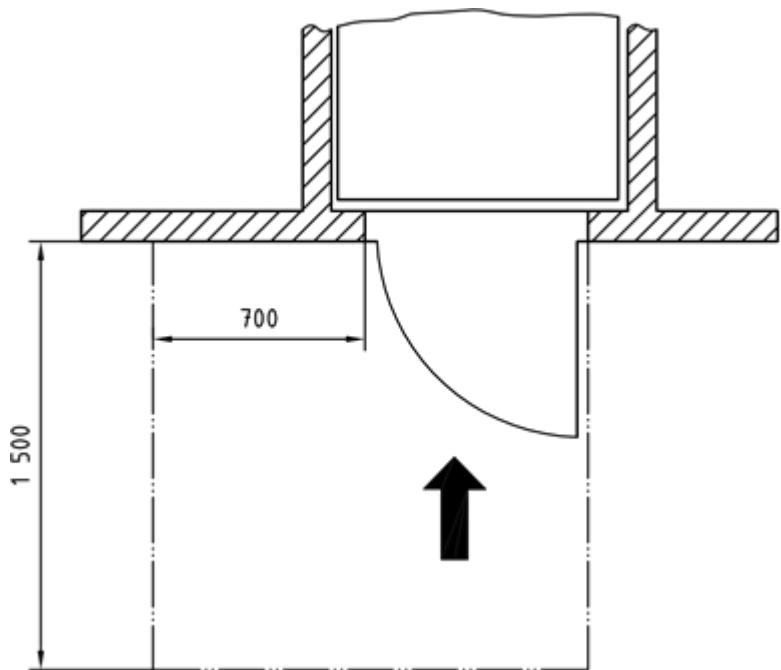
مناسب بودن مکان پیشنهاد شده برای کفی بالابر را بررسی کنید. برای مثال موارد زیر را بررسی کنید:

- الف- نصب دستگاه مانع فعالیت‌های عادی درون ساختمان و پیرامون آن نمی‌شود؛
- ب- موقعیت و ساختار تکیه گاه پیشنهادشده برای پشتیبانی از کفی بالابر به اندازه کافی قدرتمند است؛
- پ- فضای جابجایی لازم برای صندلی چرخ‌دار در هر سطح توقف وجود دارد (کمینه ابعاد توصیه شده در شکل الف-۱ ارائه شده است).

ت- رده مراقبت در برابر تأثیرات خارجی برای کاربرد مورد نظر، مناسب است.

الف-۲-۴ چرخه کار

بهتر است بالاترین تعداد پیمایش‌های پیش‌بینی شده در هر ساعت، توسط خریدار مشخص و به عرضه‌کننده اطلاع داده شود.

شکل الف-۱- کمینه فضای مانور توصیه شده برای صندلی چرخدار در سطح توقف

الف-۳ منبع الکتریکی و روشنایی

از در دسترس بودن منبع الکتریکی مناسب، اطمینان حاصل کنید.

از در دسترس بودن روشنایی مناسب در سطوح توقف در نزدیکی ورودی‌های بالابر، اطمینان حاصل کنید.

الف-۴ دستورالعمل‌های عملیاتی/اضطراری

مطمئن شوید که عملیات کفی بالابر به کاربر نشان داده شده و کاربر برای استفاده ایمن از آن، آموزش کامل را که شامل موارد زیر می‌شود، دیده است:

- دستورالعمل روش اجرایی صحیح عملیات اضطراری در زمان از کار افتادن دستگاه، و
- اسمی، نشانی‌ها و شماره‌های تلفن اشخاص برای تماس جهت سرویس اضطراری.

الف-۵ تعمیر و نگهداری

مطمئن شوید که آگاهی لازم به خریدار در مورد الزامات مربوط به بررسی، آزمون و سرویس کفی بالابر و هرگونه الزامات قانونی ملی مربوطه، داده شده است.

الف-۶ سامانه هشدار

بهتر است به فراهم نمودن یک سامانه هشدار با شرایط مناسب برای اخطاردهی جهت کمک قابل اطمینان یا احضار یک کمک جهت حضور در مکان کفی بالابر توجه کافی شود.

پیوست ب

(آگاهی دهنده)

توصیه هایی برای بررسی و آزمون قبل از شروع به کار

توصیه می شود که کفی بالابر با توجه به این استاندارد مورد بازرگانی قرار گیرد. بهتر است کنترل ها قبل از شروع به کار کفی بالابر، به منظور تأیید موارد زیر انجام شود:

- الف- همه وسایل کنترل و عملیاتی به درستی کار کنند؛
  - ب- همه حفاظها، سطوح شیبدار، قفل ها، کفی های مفصلی و وسایل مشابه به درستی عمل کنند؛
  - پ- همه کن tact های ایمنی و وسایل الکتریکی به درستی کار کنند؛
  - ت- اجزاء آویزان و ملحقات آنها کافی و صحیح هستند؛
  - ث- گواهی نامه آزمون طناب / زنجیره آویزان، موجود و صحیح باشد (این گواهی نامه آزمون بایستی بار کاری ایمن و کمینه بار شکست را مشخص کند)؛
  - ج- ابعاد صحیح فاصله هواپی از ساختار مجاور در سرتاسر مسیر حرکت کامل کفی بالابر، حفظ شود؛
  - چ- مقاومت عایق موتور و مدارهای کنترل (در صورت لزوم با اجزای الکترونیکی قطع شده)، مطابق با مورد الف زیربند ۱-۱-۱۱ باشد؛
  - ح- مقاومت مسیر مراقبت الکتریکی بین هر قسمت فلزی قابل دسترس کفی بالابر و ترمینال زمین اصلی، مطابق با مورد ب زیربند ۱-۱-۱۱ باشد؛
  - خ- قطبیت اتصال منابع تغذیه، صحیح باشد؛
  - د- کنترل کننده اضافه سرعت (و در سامانه های هیدرولیکی، شیر ترکیدگی) و درستی کارکرد ترمز ایمنی، مطابق با بند ۶ و زیربند های ۷-۱۴-۸ و ۱۱-۱-۴ باشد؛
  - ذ- سازوکار عملیات اضطراری / دستی به درستی کار می کند؛
  - ر- وسیله هشدار (در صورت نصب) با فعال شدن به درستی کار می کند؛
  - ز- وسیله نگهدارنده مکانیکی کارآمدی تهیه شده است؛
  - ژ- همه هشدارها و موارد دیگر به درستی نمایش داده می شوند.
- علاوه بر این، موارد زیر را اندازه گیری و ثبت کنید:
- ولتاژ منبع الکتریکی در طی آزمون؛

- ولتاژ کنترل الکتریکی در طی آزمون؛
  - جریان عملیاتی موتور در زمان حمل بار مجاز در هر دو جهت حرکت (به یادآوری مراجعه شود)؛
  - نوع موتور فراهم شده برای مراقبت در برابر اضافه بار؛
  - جریان واماندگی^۱ موتور و زمان حرکت برای وسیله اضافه بار موتور؛
  - فاصله توقف کفی بالابر به هنگام حمل بار مجاز در هر دو جهت حرکت (به یادآوری مراجعه شود)؛
  - تأخیر زمان برگشت موتور؛
- یادآوری - اندازه‌گیری جریان جاری و فاصله توقف در بار کامل، می‌تواند خارج از محل انجام شود.

پیوست پ

(آگاهی دهنده)

توصیه‌هایی برای تدارک و استفاده از وسایل عملیاتی، سوییچ‌ها و حسگرهای خاص تطبیق داده شده

پ-۱ وسایل عملیاتی

پ-۱-۱ توصیه می‌شود که عملیات کفی بالابر به وسیله دکمه‌های فشاری متداول، دسته‌های فرمان یا وسایل مشابه هدایت شود، به جز در مواردی که استفاده از آن‌ها به دلیل ناتوانی کاربر، نامناسب است.

پ-۱-۲ توصیه می‌شود در این گونه موارد، جایگذاری وسیله عملیاتی، روی دیوار، صندلی چرخدار، آویز و غیره طوری انجام شود که عملیات تصادفی توسط کاربر، کمینه شود.

پ-۱-۳ صرفنظر از نوع سوییچ‌ها/وسایل عملیاتی مورد استفاده، باید یک سوییچ ایمنی روشن/خاموش روی کفی بالابر مطابق با زیربند ۵-۱۵-۸ نصب شود. ممکن است وسایل توقف تکمیلی که سوییچ‌های خاص تطبیق داده شده یا کنترل از راه دور هستند نیز نصب شود.

پ-۱-۴ توصیه می‌شود که حالات خروجی سوییچ‌های عملیاتی به صورت الکتریکی/الکترونیکی پایش شود تا در صورت بروز شرایط خرابی، مجموعه‌ای از کن tactها در بازه زمانی طولانی تری نسب به پیش‌بینی‌های قبلی قطع شوند، سپس وسیله توقف از انجام هر گونه عملیات اضافی توسط کفی تا زمان تعمیر خرابی توسط کارشناس فنی، ممانعت کند. یک چنین مدار پایش می‌تواند بخشی از موتور محدود کننده زمان اجرا باشد که نصب آن نیز توصیه می‌شود. «دوره از پیش تعیین شده» پیشنهادی، زمان لازم برای حرکت کامل به سمت بالای با میزان بار مجاز به علاوه بیشینه زمان ۳۰ s است.

پ-۲ سوییچ‌های خاص تطبیق داده شده

پ-۲-۱ در جایی که از سوییچ‌های همچون سوییچ‌های با نیروی کم، سوییچ‌های بلوپایپ^۱ و کابل‌های کشش^۲ استفاده می‌شود، توصیه می‌شود که طراحی طوری انجام شود که مصنونیت آن‌ها در برابر مداخله الکتریکی و مکانیکی از بروز عملیات تصادفی کفی جلوگیری نماید.

پ-۲-۲ بهتر است از وسیله‌ای که اطمینان ایجاد می‌کند سوییچ ۰/۵ s قبل از این که فرمان (الکتریکی) توسط کنترل کننده کفی پذیرفته شود، به کار افتاده است، استفاده شود تا اثرات مداخله الکتریکی در سوییچ‌های لمسی و عملیات تصادفی در سوییچ‌های حساس مکانیکی را کمینه سازد.

1 - Blowpipe

2 - Pull-cords

پ-۲-۳ بهتر است سوییچ، عملیات سوییچ کردن را انجام داده و در موقعیت مناسب تنها با ولتاژهای بسیار پایین (کمتر از ۷ V) به کار انداخته شود.

پ-۲-۴ می‌توان از این نوع سوییچ در صورت نیاز، برای توقف بالابر و علاوه بر این، توقف وسایل ذکر شده در زیربند پ-۱-۳ استفاده کرد. در این مورد، زیربند پ-۲-۲ قابل اجرا نیست.

پ-۲-۵ بهتر است سوییچ در مکان بهینه برای سهولت استفاده توسط کاربر معلول قرار گیرد.

پ-۳ حسگرهای

بهتر است از حسگرهایی مانند آشکارسازهای مادون قرمز، آلتراسونیک، حرکت ماکروویو و تشکهای فشار^۱ در کنترل کفی استفاده نشود. اگر ناتوانی یا معلولیت کاربر طوری است که نتواند از سوییچ یا وسیله کنترل از راه دور استفاده کند، آنگاه بهتر است از دیگران درخواست کمک نماید.

پیوست ت

(آگاهی دهنده)

بررسی‌ها، آزمون‌ها و سرویس‌دهی دوره‌ای در زمان استفاده

ت-۱ بروزرسانی‌ها و آزمون‌های دوره‌ای

بهتر است کفی بالابر طی شش ماه پس از راهاندازی یا تکمیل اصلاحات اصلی و سپس در فواصل حداقل ۱۲ ماهه بررسی شود. بهتر است توجه ویژه‌ای به آن معطوف گردد تا گزارشات مربوط به آن برای اثربخشی موارد زیر تهیه شود:

- الف- وسائل هم‌بند؛
- ب- مدارهای ایمنی الکتریکی؛
- پ- پیوستگی اتصال به زمین؛
- ت- طناب‌ها، زنجیره‌ها، چرخ‌نده‌های شانه‌ای یا پیچ‌های اسکرو و مهره‌ها (در صورت عملی بودن)؛
- ث- واحد حرکتی و ترمزهای؛
- ج- ترمز ایمنی؛
- چ- سامانه هشدار (اگر نصب شود).

بهتر است گزارش بررسی‌های بالا تهیه شده، یک رونوشت از آن در اختیار خریدار یا نماینده آن قرار گرفته و یک رونوشت توسط مرجع بررسی نگهداری شود.

در هر بررسی، کارشناس فنی که بررسی را انجام می‌دهد ممکن است توصیه کند که به منظور اطمینان از استمرار ایمنی و عملیات دستگاه، دفعات بیشتر بررسی‌ها و سرویس ضروری خواهد بود.

اگر عیوبی گزارش شود تعمیر توصیه شده و دوره‌ای که تعمیر در آن انجام می‌شده است نیز بهتر است، گزارش شود.

ت-۲ آزمون و بازرگانی پس از اصلاحات اساسی

اگر هر گونه اصلاح اساسی در کفی بالابر انجام شود، بهتر است روش اجرایی مشخص شده در زیربند ۱-۱۱ تکرار شود.

اگر هر نقص تأثیرگذار روی ایمنی گزارش شود و تعمیر فوری مورد نیاز باشد، بهتر است کفی بالابر از سرویس خارج شده و توصیه‌های لازم به کاربر داده شود.

موارد زیر به طور خاص، به عنوان اصلاحات اساسی در نظر گرفته می‌شود:

الف- تغییر سرعت مجاز؛

ب- تغییر بار کاری ایمن؛

پ- تغییر کفی؛

ت- تغییر حرکت؛

ث- تغییر مکان یا نوع واحد محرکه؛

ج- تغییر در همبندی‌ها، مدارهای کنترل یا ایمنی؛

چ- تغییر هر یک از لبه‌ها یا سطوح حساس ایمنی؛

ت- ۳ سرویس‌دهی

کفی بالابر و متعلقات آن بهتر است در چرخه کاری مناسبی نگهداری شود. برای دستیابی به این هدف، توصیه می‌شود سرویس‌دهی منظم توسط کارشناس فنی در همان تناوب مشخص شده در بند ت-۱ انجام شود. توصیه می‌شود به همه باتری‌های سامانه هشدار، توجه خاص شود.

پیوست ث

(آگاهی دهنده)

مثالی از گواهی نامه پذیرش توسط خریدار/کاربر پس از آزمون‌ها و بررسی‌های اولیه

اینجانب خریدار/کاربر این کفی بالابر (شماره سریال .....) دستورالعمل‌های لازم را به صورت شفاهی و نوشتاری، همراه با نمایش آن برای استفاده صحیح و ایمن توسط ..... دریافت کردہ‌ام.

امضاء:

تاریخ:

نشانی:

پیوست ج

(الزامی)

مدارهای ایمنی - الزامات مربوط به طراحی مدار و تحلیل خرابی اجزاء و مدار

ج-۱ مقدمه

تعداد خرابی‌های تجهیزات الکتریکی کفی بالابر را می‌توان پیش‌بینی کرد. در طی تحلیل خرابی، برخی از خطاهای را می‌توان تحت شرایط معین، مستثنی کرد. در این پیوست، این شرایط توصیف و الزامات مربوط به برآورده کردن آن‌ها ارائه می‌شود:

ج-۲ استثنای خرابی: شرایط

جدول ج-۱ موارد زیر را نشان می‌دهد:

الف- فهرستی از اجزاء اصلی و معمول ترین آن‌ها که در فناوری الکترونیک کنونی استفاده می‌شود؛ این اجزاء در «خانواده‌های» خود گروه‌بندی شده‌اند:

- ۱ - اجزاء غیرفعال
- ۲ - نیمسانهای
- ۳ - متفرقه‌ها
- ۴ - مدارهای چاپی مونتاژ شده

ب- تعدادی از خرابی‌های مشخص شده:

- I - وقفه
- II - اتصال کوتاه
- III - تغییر مقدار به مقدار بالاتر
- IV - تغییر مقدار به مقدار کمتر
- V - تغییر کارکرد

پ- احتمال و شرایط استثناء خرابی.

شرط اول برای استثناء کردن خرابی آن است که اجزاء همیشه باید در بدترین حدود خود، حتی در بدترین شرایط مشخص شده توسط استانداردهای بین‌المللی، در زمینه دما، رطوبت، ولتاژ و ارتعاشات مورد استفاده قرار گیرد.

ج- ۳ رهنمودهای طراحی

خطر ناشی از احتمال پل زدن یک یا چند کن tact ایمنی از طریق وقفه‌ی موضعی رابط برق عادی (زمین) با یک یا چند خرابی دیگر ترکیب می‌شود. بهتر است توصیه‌های زیر برای اجتناب از وضعیت‌های خطرناک در حالتی که اطلاعات از زنجیره ایمنی برای دستیابی به اهداف کنترلی، برای کنترل از راه دور، کنترل هشدار و غیره جمع‌آوری می‌شود، ارائه شود:

- الف- طراحی بُرد و مدارها با فواصلی مطابق با ویژگی‌های زیربندهای ۱-۳ و ۳-۶ جدول ج-۱.
  - ب- سازماندهی رابط برق مشترک طوری که رابط برق مشترک کنترل کفی بالابر، پشت اجزاء الکترونیکی قرار گیرد. هرگونه پارگی باعث عدم استفاده از کنترل می‌شود. (این خطر وجود دارد که تغییر در سیم-کشی در طول عمر کفی بالابر اتفاق بیفتد).
  - پ- همیشه محاسبات را با در نظر گرفتن بدترین شرط ممکن انجام دهید. (چه اتفاقی می‌افتد اگر....؟ آیا جریان ناشی از تمام ترکیبات، خرابی‌های احتمالی برای روشن نگهداشتن کنکتورها، به اندازه کافی بالا است؟)
  - ت- همیشه از مقاومت‌های خارجی (خارج از عنصر) به عنوان وسایل مراقبت‌کننده از عناصر ورودی استفاده کنید زیرا بهتر است مقاومت داخلی اجزای ورودی وسایل مراقبتی نباید ایمن در نظر گرفته نشود.
  - ث- فقط از اجزاء منطبق با ویژگی‌های فهرست شده استفاده کنید.
  - ج- ولتاژ معکوس حاصل از قطعات الکترونیک را در نظر بگیرید. استفاده از مدارهایی که به صورت گالوانیزه مجزا باشند، می‌تواند این مشکل را در برخی موارد حل کند.
  - چ- نمی‌توان از محاسبه بدترین شرایط حتی در طراحی اجتناب کرد. اگر انجام تغییرات یا افزودنی‌ها پس از نصب کفی بالابر انجام شود، محاسبه بدترین شرایط، شامل تجهیزات جدید و موجود، باید دوباره انجام شود.
  - ح- بعضی از استثنای خرابی را می‌توان مطابق با جدول ج-۱ پذیرفت.
  - خ- نیازی به در نظر گرفتن خرابی‌های خارج از محیط کفی بالابر نیست.
- ایجاد وقفه در اتصال به زمین از طرف منبع برق اصلی ساختمان به میله (ریل) کنترل کننده را مشروط به این که فرآیند نصب و راهاندازی مطابق با استاندارد IEC 60364-5-54 انجام شده باشد، می‌توان مستثنی کرد.

ج- ۴ اجزاء الکترونیکی: استثناء خرابی

استثناء خرابی‌هایی که باید در نظر گرفته شود، در زیریند ۸-۱۱-۱ فهرست شده است.
استثناء کردن خرابی تنها باید به شرطی که اجزاء با بدترین حدود مشخصه خود، مقدار، دما، رطوبت، ولتاژ و ارتعاشات به کار رفته باشد.

در جدول ج-۱:

- «خیر» بدان معناست که خرابی مستثنی نشده است؛ یعنی باید در نظر گرفته شود؛
- سلول بدون علامت بدان معناست که نوع نقص یکسان، مرتبط نیست.

جدول ج-۱- استثنائات خرابی

ملاحظات	شرایط	استثناء خرابی احتمالی					جزء
		تغییر کارکرد	تغییر به مقدار پایین‌تر	تغییر به مقدار بالاتر	اتصال کوتاه	مدار باز	
۱ اجزای غیرفعال							
	الف- تنها برای مقاومت‌های نازک دارای وارنیش یا مهر و موم و اتصال محوری طبق استانداردهای قابل اجرای IEC و برای مقاومت‌های سیم پیچی شده اگر از سیم پیچ یک لایه با حفاظت‌لعابی یا مهر و موم ساخته شده باشد.		الف	خیر	الف	خیر	۱-۱ ثبیت مقاومت
			خیر	خیر	خیر	خیر	۲-۱ متغیر مقاومت
			خیر	خیر	خیر	خیر	۳-۱ مقاومت، PTC، غیرخطی، IDR، VDR
			خیر	خیر	خیر	خیر	۴-۱ خازن
			خیر	—	خیر	خیر	۵-۱ اجزای القایی: - سیم پیچ - اجزاء
۲ نیمه‌رسانها							

ملاحظات	شرایط	استثناء خرابی احتمالی					جزء
		تغییر کارکرد	تغییر به مقدار پایین‌تر	تغییر به مقدار بالاتر	اتصال کوتاه	مدار باز	
تغییر کارکرد به تغییر مقدار جریان معکوس اشاره دارد.		خیر			خیر	خیر	LED ۱-۲
تغییر به مقدار پایین‌تر، به تغییر در ولتاژ زینر اشاره دارد. تغییر کارکرد به تغییر در مقدار جریان معکوس اشاره دارد.		خیر	خیر		خیر	خیر	دیود زنر ۲-۲
تغییر کارکرد به خود راهاندازی یا ضامنی کردن ^۳ اجزاء اشاره دارد.		خیر			خیر	خیر	تریاستور ^۱ ، Triac ^۲ ، GTO ^۳ ۳-۲
مدار باز به معنای مدار باز در یکی از دو جزء اصلی LED و ترانزیستور نوری) است. اتصال کوتاه به معنای اتصال کوتاه میان آن‌ها است.	الف- ممکن است تحت شرایطی که اوپتوکوپلر مطابق با استاندارد IEC 60747-5 بوده و ولتاژ تفکیک حداقل مطابق با جدول ۱ استاندارد ملی ایران به شماره ۱۶۰۵-۱ باشد، مستثنی شود.	خیر			الف	خیر	اوپتوکوپلر ^۴ ۴-۲

^۱ Thyristor^۲ Triac^۳ Latching^۴ Optocoupler

ملاحظات	شرایط	استثناء خرابی احتمالی					جزء
		تغییر کارکرد	تغییر به مقدار پایین‌تر	تغییر به مقدار بالاتر	اتصال کوتاه	مدار باز	
	مجموعه ممتاز از ضربه‌های ولتاژ مقاوم بر حسب ولت برای نصب	فاز ولتاژ زمین حاصل از ولتاژ سامانه مجاز تا و شامل					اوپتوکوپلر ۴-۲
	طبقه III ۴۰۰۰ ۶۰۰۰ ۸۰۰۰	V(r.m.s.) c.d ۳۰۰ ۶۰۰ ۱۰۰۰					
		خیر	خیر	خیر	خیر	خیر	مدارهای پیوندی ۵-۲
تغییر کارکرد به نوسان گیت‌های تبدیل آن «and» به گیت‌های «or» غیره		خیر	خیر	خیر	خیر	خیر	مدارهای یکپارچه ۶-۲
متفرقه ۳							
	الف- اتصال کوتاه را مشروط به داشتن کمینه فواصل خرس و فاصله هوایی مطابق با تعریف زیربند ۲-۵-۸ می‌توان استثناء کرد.				الف	خیر	اتصال دهنده‌ها ترمینال‌ها پلاگ‌ها ۱-۳
					خیر	خیر	لامپ نئونی ۲-۳

ملاحظات	شرایط	استثناء خرابی احتمالی					جزء
		تغییر کارکرد	تغییر به مقدار پایین تر	تغییر به مقدار بالاتر	اتصال کوتاه	مدار باز	
اتصال کوتاه شامل اتصال کوتاه سیم- پیچ‌های اصلی یا ثانویه، یا بین هسته‌های اصلی و ثانویه است.	الف و ب- تحت شرایطی مستثنی می‌شود که ولتاژ تفکیک میان سیم‌پیچ‌ها و هسته هم‌راستا با استاندارد IEC 60742 برابر با بالاترین ولتاژ ممکن در جدول ۶ میان جاندار و زمین باشد.		ب	ب	الف	خیر	۳-۳ ترانسفورماتور
اتصال کوتاه به معنای اتصال کوتاه فیوز سوخته است.	الف- اگر فیوز به درستی درجه‌بندی و مطابق با استانداردهای کاربردی IEC ساخته شده باشد، می‌توان آن را مستثنی کرد.				الف		فیوز ۴-۳
۳-۸، اتصال کوتاه بین هسته و کنタکت‌ها و بین کنタکت‌ها را می‌توان مستثنی کرد.	الف- در صورت انطباق وسیله رله با الزامات زیریند				الف ب	خیر	رله ۵-۳
	ب- جوشکاری کنタکت‌ها را نمی‌توان مستثنی کرد.						

ملاحظات	شرایط	استثناء خرابی احتمالی					جزء
		تغییر کارکرد	تغییر به مقدار پایین تر	تغییر به مقدار بالاتر	اتصال کوتاه	مدار باز	
	الف- اتصال کوتاه را در صورتی می‌توان مستثنی کرد که کمینه فاصله خزش و فاصله فاصله هوایی مطابق با تعریف زیربند ۸-۵-۲ رعایت شود.				الف	خیر	۶-۳ بُرد مدار چاپی (PCB)
	الف- اتصال کوتاه را در صورتی می‌توان مستثنی کرد که کمینه فاصله خزش و فاصله فاصله هوایی مطابق با تعریف زیربند ۸-۵-۲ رعایت شود.				الف	خیر	۴ مجموعه‌ای از اجزاء روی بُرد مدار چاپی (PCB)

پیوست چ

(آگاهی دهنده)

خلاصه‌ای از الزامات مختلف برای دسترسی محدود/عمومی

زیربند

مقدمه

۱-۵-۸

۳-۱۴-۸

۱-۱۷-۸

۴-۳-۱-۱-۹

مورد الف زیربند ۳-۴-۱-۱-۹

۲-۱-۲-۹

۳-۱-۲-۹

۴-۱-۲-۹

۲-۴-۱-۱-۱۰

۲-۲-۱۰

مورد خ بند ۱۲

۹-۱۳

كتاب نامه

- [1] ISO 1219-1, Fluid power systems and components - Graded symbols and circuit diagrams - Part 1: Graphic symbols
يادآوری - استاندارد ملی ایران شماره ۱-۹۵۸۵: سال ۱۳۸۶، سامانه‌های سیالی و قطعات - دیاگرام های مدار و نمادهای ترسیمی - قسمت اول - نمادهای ترسیمی، با استفاده از استاندارد ISO 1219-1 تدوین شده است.
- [2] ISO 9085-1, Calculation of load capacity of spur and helical gears - Part 1: Applications standard for industrial gears, detailed method
- [3] ISO/TR 9527, Building construction - Needs of disabled people in buildings - Design guidelines